

16.6.2021

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

11 – 2021

Kokousaika: 16.6.2021 klo 18.00 – 00.26

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

11 – 2021

Mötestid: 16.6.2021 kl 18.00 – 00.26

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

16.6.2021

187 §.....	9
Esityslistan asia nro 5	9
ERÄIDEN VUODEN 2021 TALOUSARVIOON MERKITYJEN MÄÄRÄRAHOJEN YLITTÄMINEN JA TOIMINTAKATTEEN ALITTAMINEN.....	9
Pormestari Jan Vapaavuori	9
Apulaispormestari Pia Pakarinen.....	11
Valtuutettu Reetta Vanhanen.....	12
Valtuutettu Veronika Honkasalo	13
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	13
Valtuutettu Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro).....	14
Valtuutettu Veronika Honkasalo (vastauspuheenvuoro).....	14
Valtuutettu Mari Holopainen (vastauspuheenvuoro).....	15
Valtuutettu Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro).....	15
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	15
Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro).....	16
Valtuutettu Mari Holopainen (vastauspuheenvuoro).....	16
Valtuutettu Dan Koivulaakso (vastauspuheenvuoro)	17
Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro).....	17
Valtuutettu Reetta Vanhanen (vastauspuheenvuoro)	17
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	18
Pormestari Jan Vapaavuori	18
Valtuutettu Jenni Pajunen.....	21
Valtuutettu Daniel Sazonov	22
Ledamoten Marcus Rantala.....	22
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	23
Valtuutettu Petra Malin	24
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	25
Valtuutettu Johanna Nuorteva	26
Valtuutettu Otto Meri.....	27
Valtuutettu Juhani Strandén	28
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	29
Valtuutettu Mika Ebeling	29
Valtuutettu Anna Vuorjoki	30
Valtuutettu Johanna Laisaari	31
Valtuutettu Veronika Honkasalo	32
Valtuutettu Osmo Soininvaara	32
Valtuutettu Daniel Sazonov	33
Ledamoten Mia Haglund.....	33
Valtuutettu Johanna Nuorteva	34
Valtuutettu Mari Holopainen	35
Valtuutettu Daniel Sazonov	36
Pormestari Jan Vapaavuori	37

16.6.2021

Valtuutettu Mai Kivelä	39
Valtuutettu Ted Apter	40
Valtuutettu Laura Kolbe	41
Valtuutettu Juhana Vartiainen.....	41
Valtuutettu Mari Holopainen	42
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	43
Pormestari Jan Vapaavuori	43
Valtuutettu Mari Rantanen	44
Valtuutettu Anna Vuorjoki	44
Valtuutettu Reetta Vanhanen.....	45
188 §.....	46
Esityslistan asia nro 6	46
TUKKUTORIN TOIMINTOJEN JÄRJESTÄMINEN	46
Pormestari Jan Vapaavuori	46
Valtuutettu Dan Koivulaakso.....	47
Valtuutettu Sami Muttilainen	48
Valtuutettu Laura Kolbe	48
Apulaispormestari Pia Pakarinen.....	49
Valtuutettu Maija Anttila	50
Valtuutettu Mia Haglund	50
Ledamoten Björn Månsson	51
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	52
Valtuutettu Tuomas Rantanen	52
Valtuutettu Laura Kolbe	53
Ledamoten Björn Månsson.....	54
189 §.....	54
Esityslistan asia nro 7	54
OSALLISTUMINEN ITÄRATA OY:N OMISTAMISEEN JA RAHOITTAMISEEN	54
Ledamoten Björn Månsson	54
190 §.....	55
Esityslistan asia nro 8	55
HELSINGIN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖRAPORTTI 2020	55
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	55
Valtuutettu Mai Kivelä	57
Valtuutettu Atte Harjanne.....	58
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	58
Valtuutettu Amanda Pasanen	59

16.6.2021

Valtuutettu Petra Malin	60
Valtuutettu Mauri Venemies.....	61
Valtuutettu Leo Stranius	61
Valtuutettu Petrus Pennanen	62
Valtuutettu Mai Kivelä	63
Valtuutettu Atte Harjanne.....	64
Valtuutettu Osmo Soininvaara	64
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	65
Valtuutettu Mai Kivelä	66
191 §.....	67
Esityslistan asia nro 9	67
KESKUSTAN TERVEYS- JA HYVINVOINTIKESKUKSEN HANKESUUNNITELMA	67
Valtuutettu Petrus Pennanen	67
Apulaispormestari Sanna Vesikansa	68
Ledamoten Björn Månsson	70
Valtuutettu Ulla-Marja Urho (vastauspuheenvuoro)	71
Ledamoten Björn Månsson (replik)	71
Valtuutettu Sinikka Vepsä	72
Valtuutettu Maija Anttila	72
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	74
Valtuutettu Terhi Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)	74
Valtuutettu Maija Anttila (vastauspuheenvuoro)	75
Valtuutettu Veronika Honkasalo (vastauspuheenvuoro)	75
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	76
Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro)	76
Apulaispormestari Sanna Vesikansa	76
Valtuutettu Anna Vuorjoki	77
Valtuutettu Laura Nordström	78
Valtuutettu Kati Juva	79
Valtuutettu Jukka Järvinen	80
Valtuutettu Matti Niiranen	81
Valtuutettu Seija Muurinen	82
Ledamoten Laura Finne-Elonen	82
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	83
Valtuutettu Mari Holopainen	83
194 §.....	84
Esityslistan asia nro 12	84
HELSINGIN MAANALAINEN YLEISKAAVA 2021 (NRO 12704)	84
Valtuutettu Petrus Pennanen	84

16.6.2021

Valtuutettu Nuutti Hyttinen	85
197 §.....	86
Esityslistan asia nro 15	86
VALTUUTETTU KATJU ARON ALOITE YMPÄRIVUOTISESTA HÄTÄMAJOITUKSESTA EU-KANSALAISILLE	86
Valtuutettu Katju Aro.....	86
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	87
Valtuutettu Juhani Strandén	88
Valtuutettu Mika Ebeling	89
Valtuutettu Pia Kopra	90
Valtuutettu Atte Kaleva	91
Valtuutettu Veronika Honkasalo	92
Valtuutettu Katju Aro	92
Ledamoten Eva Biaudet	93
Valtuutettu Otto Meri.....	94
Valtuutettu Mauri Venemies.....	94
Valtuutettu Veronika Honkasalo	94
Valtuutettu Katju Aro	95
Valtuutettu Mika Ebeling	95
Apulaispormestari Sanna Vesikansa	96
Valtuutettu Joonas Haavisto	96
Valtuutettu Otto Meri.....	97
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	97
Valtuutettu Katju Aro	97
Valtuutettu Veronika Honkasalo	98
Valtuutettu Pilvi Torsti	98
198 §.....	99
Esityslistan asia nro 16	99
VALTUUTETTU JAPE LOVÉNIN ALOITE RASTILAN LEIRINTÄALUEEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN TURVAAMISESTA.....	99
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	99
Valtuutettu Ville Jalovaara	99
Valtuutettu Sami Muttilainen	100
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	100
Valtuutettu Otto Meri.....	100
Valtuutettu Veronika Honkasalo	101
Valtuutettu Mauri Venemies.....	101
Valtuutettu Mika Raatikainen	101
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	102

16.6.2021

Valtuutettu Risto Rautava	102
Valtuutettu Ville Jalovaara	103
Valtuutettu Veronika Honkasalo	103
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	103
199 §.....	104
Esityslistan asia nro 17	104
VALTUUTETTU MARI HOLOPAISEN ALOITE AVOINTEN JA MAKSUTTOMIEN TILOJEN ASIAKASKÄYTÖSTÄ	104
Valtuutettu Mari Holopainen	104
200 §.....	105
Esityslistan asia nro 18	105
VALTUUTETTU SAMI MUTTILAISEN ALOITE PUISTO- TAI KATUALUEEN NIMEÄMISESTÄ JOHAN KNUT HARJUN MUKAAN	105
Valtuutettu Sami Mutttilainen	105
Valtuutettu Mauri Venemies.....	105
Valtuutettu Ilkka Taipale	106
Valtuutettu Sami Mutttilainen	106
201 §.....	107
Esityslistan asia nro 19	107
VALTUUTETTU DAN KOIVULAAKSON ALOITE TURVAPAIKANHAKIJOIDEN LASTEN OIKEUDESTA VARHAISKASVATUKSEEN	107
Valtuutettu Mika Ebeling	107
202 §.....	108
Esityslistan asia nro 20	108
VALTUUTETTU JENNI PAJUSEN ALOITE KALASATAMAN NIHDIN JA TERVASAAREN VÄLISESTÄ KEVYEN LIIKENTEEN SILLASTA	108
Valtuutettu Risto Rautava	108
Valtuutettu Jenni Pajunen.....	108
Valtuutettu Ulla-Marja Urho	109
Valtuutettu Laura Kolbe	110
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	110
Valtuutettu Atte Kaleva	111
Valtuutettu Jenni Pajunen.....	111
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	111
Valtuutettu Risto Rautava	112

16.6.2021

Valtuutettu Atte Kaleva	112
203 §.....	112
Esityslistan asia nro 21	112
VALTUUTETTU MAI KIVELÄN ALOITE ILMASTOHAITALLISESTA MAINONNASTA VAPAASTA KAUPUNKITILASTA	112
Valtuutettu Mai Kivelä	112
Valtuutettu Mika Ebeling	113
Valtuutettu Otto Meri.....	114
Valtuutettu Atte Kaleva	114
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	115
Valtuutettu Pia Kopra	116
Ledamoten Mia Haglund.....	116
Valtuutettu Mai Kivelä	117
Valtuutettu Leo Stranius	118
Valtuutettu Otto Meri.....	118
Valtuutettu Atte Kaleva	119
Valtuutettu Johanna Nuorteva	120
Valtuutettu Heimo Laaksonen.....	120
Valtuutettu Mai Kivelä	121
Valtuutettu Mika Raatikainen	122
Valtuutettu Suldaan Said Ahmed	122
Valtuutettu Leo Stranius	123
Valtuutettu Atte Kaleva	123
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	124
Valtuutettu Pia Kopra	125
Valtuutettu Veronika Honkasalo	125
Valtuutettu Otto Meri.....	126
Valtuutettu Atte Harjanne.....	126
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	126
Valtuutettu Suldaan Said Ahmed	127
Valtuutettu Veronika Honkasalo	127
Valtuutettu Suldaan Said Ahmed	127
Valtuutettu Otto Meri.....	128
204 §.....	128
Esityslistan asia nro 22	128
VALTUUTETTU MIA HAGLUNDIN ALOITE ASUNNON SAANNIN HELPOTTAMISESTA TURVAKOTIJAKSON JÄLKEEN	128
Valtuutettu Mia Haglund	128
Valtuutettu Veronika Honkasalo	129

16.6.2021

205 §.....	130
Esityslistan asia nro 23	130
VALTUUTETTU EVA BIAUDETIN ALOITE IHMISKAUPAN UHRIEN PALVELUJEN KEHITTÄMISESTÄ.....	130
Ledamoten Eva Biaudet	130
Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin.....	131
Ledamoten Björn Månsson	131
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	131
Ledamoten Eva Biaudet	131
206 §.....	132
Esityslistan asia nro 24	132
VALTUUTETTU PETRA MALININ ALOITE HELSINGIN KAUPUNGIN TOIMISTA TYÖNANTAJANA VANHEMPIEN UUPUMISEN VÄHENTÄMISEKSI.....	132
Valtuutettu Petra Malin	132
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	132

16.6.2021

187 §

Esityslistan asia nro 5

ERÄIDEN VUODEN 2021 TALOUSARVIOON MERKITYJEN MÄÄRÄRAHOJEN YLITTÄMINEN JA TOIMINTAKATTEEN ALITTAMINEN

Pormestari Jan Vapaavuori

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Koronakriisin terveydelliset, sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset aiheuttavat haasteita kaupungille ja koko julkiselle sektorille vuosiksi eteenpäin. Nämä tulevat vuodet saattavat olla vielä mennyttä raskeampia tässä suhteessa, kun kriisin vaikutuksia ja kertynyttä palveluvelkaa ryhdytään selvittämään ja hoitamaan. Pandemian rajoitustoimenpiteet ovat saaneet aikaan taloudellisia tappioita, sosiaalista pahoinvointia ja monenlaisia lieveilmiöitä, jotka aiheuttavat kielteisiä terveys- ja hyvinvointivaikutuksia lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.

Tähän mennessä kaupunki on suoriutunut koronan hoidosta hyvin. KPMG:n toteuttaman ulkopuolisen selvityksen mukaan kaupungin koronakriisin hoidon vahvuuksia ovat olleet muun muassa suunnitelmallisuus ja johdonmukainen tietoon ja valmisteluun perustuva päätöksenteko. Samojen vahvuuksien varaan on mahdollista ja suotavaa rakentaa myös kriisin jälkihoidon kokonaisuutta. Kaupungin on varauduttava hoitamaan pandemian seurauksia pitkäjänteisesti muodostamalla selkeä tiekartta, joka perustuu huolelliseen suunnitteluun ja kokonaisvaltaiseen analyysiin.

Uskon vahvasti, että kaikki kohtaamamme ongelmat eivät myöskään ole ratkaistavissa rahalla. Myös toimintatapojen ja palvelurakenteen on kyettävä vastaamaan uusiin tarpeisiin ketterästi. Olennaista ymmärtää, että kriisin vaikutukset ovat niin laaja-alaiset ja syvälle ulottuvat, ettei niiden hoitamiseen voi suhtautua pistemäisesti ja hötkyillen, vaan laaja-alaista ja kokonaisvaltaista ymmärrystä rakentaen.

Vaalien alla runsasta keskustelua herättivät kasvatuksen ja koulutuksen määrärahat. Keskustelu käynnistettiin koronasta aiheutuneiden

16.6.2021

kustannusten varjolla ja budjettisopuun kirjattua takaporttia hyödyntäen. Budjettisopuunhan kirjattiin seuraavasti: koronasta aiheutuvia kustannuksia, siis koronasta aiheutuvia kustannuksia, seurataan lautakunnassa talouden ja toiminnan seurannan yhteydessä. Lautakunnat esittävät tarvittaessa ylitysoikeuksia kaupunginhallitukselle ja kaupunginhallitus valtuustolle. Seuranta tehdään osana talouden ja toteutumisen ennusteita heti ensimmäisestä ennusteesta lähtien ja niissä raportoidaan koronaepidemiasta johtuvat sekä suorat että välilliset kustannukset. Siis koronaepidemiasta johtuvat.

On päivänselvää, että Helsingin on panostettava koulutukseen. Päivänselvää on myös, että koronan vaikutuksia on korjattava. Päivänselvää on sekin, että vaikutuksia on syntynyt laajasti kaikille hallinnonaloille.

Korona-aika on aiheuttanut oppimisvajetta, mutta se on aiheuttanut myös valtavat määrät muuta palveluvelkaa. Se on aiheuttanut ja aiheuttaa myös sellaista pahoinvointia, joka on vielä piilossa, jonka kustannuksia emme vielä pysty arvioimaan.

Kyseenalaista sen sijaan on, voidaanko koronan varjolla muuttaa ja perua aiemmin yhdessä sovittua. Olennaista lopulta on, että toimenpiteet, joita teemme koronan vaikutusten kompensoimiseksi, ovat huolellisesti valmisteltuja ja kokonaisvaltaisen kriisin jälkihoitoon pyrkiviä. Oma esitykseni kaupunginhallitukselle lähti liikkeelle näistä periaatteista. Esityksen on noudatettava aiemmin yhdessä sovittua. Pyrittävä kokonaisvaltaisuuteen ja huomioitava tasapuolisesti eri hallinnonalojen tilannetta läpileikkaavasti koko organisaatiossa.

Esitykseni perustui siihen, että toimialoille kompensoidaan koronasta aiheutuneet suorat ja välilliset kustannukset toimialan virka-arvioon pohjautuen. Päätöksiä ei pitäisi perustaa huutokauppanemettelyyn missään muussa ja millään muulla tavalla. Ylitysoikeusesitykset eivät voi myöskään millään tavalla tai ei niitten ainakaan pitäisi liittyä aiempien päätösten perumiseen tai budjetissa yhteisesti sovitun palvelutason muuttamiseen, vaan niiden on budjettisovun mukaisesti perustuttava koronasta aiheutuneisiin suoriin ja välillisiin kustannuksiin.

Kuten jokainen varmasti ymmärtää, koronasta aiheutuvia suoraa sekä epäsuoraa kustannuksia on ylivoimaisesti eniten sosiaali- ja terveystoimialalla, mikä ei kuitenkaan ollut missään vaiheessa keskustelun agendalla. Suhteessa toimialan kokoon mittavat vaikutukset ja selkeästi suoraan koronasta joutuvia tulonmenetyksiä puolestaan on paljon erityisesti kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla suorat vaikutukset ovat itse asiassa varsin pieniä. Selvää to-

16.6.2021

ki on, että oppimisvelkaa on ja sitä on kurottava kokoon tulevina vuosina.

Yhteensä esityksessäni käyttötalouden määrärahojen ylitykset olivat yli 157 miljoonaa euroa ja toimintakatteen alitukset noin neljä miljoonaa. Samalla muuten esitin, että kaupungin talousarvioon lisätään samainen 157,7 miljoonaa euroa perustuen valtion talousarviossa esitettyjen koronakustannusten kompensatioon kunnille sekä arvioon Helsingin vähimmäisosuudesta edellä mainitusta kompensatiosta. Valtiolta saatavia avustuksia ja niitä vastaan esitettyjä ylitysoikeuksia sekä toimintakatteen alitusoikeutta voidaan käyttää vain Helsingin koronatoimenpiteisiin ja niiden kompensoimiseen.

Hyvät valtuutetut.

Tehtäväni kaupungin pormestarina on puolustaa hyvää hallintoa, yhdessä sovittuja prosesseja ja kaupungin talouden pitkäjänteisen ja vastuullisen hoidon keskeisiä pelisääntöjä ja tehdä sitä kaikissa poliittisissa tilanteissa kaikkina vuorokauden aikoina, keväällä, kesällä, ennen vaaleja ja vaalien jälkeen.

Poliittisen keskustelun peruslogiikan mukaista on korostaa niitä tulokulmia, jotka oman näkyvyyden ja itselleen edullisten asetelmien maksimoimiseksi kulloinkin ovat olennaisia. Tällöin usein asia kuitenkin irrotetaan kontekstista ja valitaan toisten tulokulmien korostamisen joidenkin toisten aivan yhtä relevanttien tulokulmien sijaan. Harmillisinta, ehkä kaikkein harmillisinta prosessia koskevien menettelytapojen rinnalla on se, että joillekin kaupunkilaisille on saattanut keskustelusta jäädä mielikuva, että Helsingin kouluissa tilanne olisi huono tai vielä huonompi. Kasvatuksen ja koulutuksen määrärahat ovat Helsingissä 1,27 miljardia euroa. Ne ovat kasvaneet tällä strategiakaudella merkittävästi vuosi vuodelta. Kaupunginhallituksen esityksessä on kyse 1,3 prosentin lisäyksestä tähän kokonaisuuteen.

Apulaispormestari Pia Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Koska eilisen kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös ei luonnollisestikaan vielä näy siellä esityslistalla, niin referoin sitä lyhyesti. Tällainen ehdollinen päätös tehtiin siitä, miten tämä mahdollisesti valtuuston päättämä 17,5 miljoonan euron ylitysoikeus kohdennetaan. Jos haluatte tarkempaa, voitte katsoa eiliseltä esityslistalta hel.fi-sivuilta.

16.6.2021

Varhaiskasvatukseen 1,5 miljoonaa euroa yksilöllisen tuen lisäämiseen ryhmäkokoja pienentämällä. Perusopetukseen 11 miljoonaa euroa. Samanaikaisopettajien palkkaamiseen, kouluvalmentajatoimintaan, oppimisvajeen paikkaamiseen 1.–9. luokille ja koulunkäyntiavustajien palkkaamiseen erityisen tuen oppilaiden tukemiseksi. Ammatilliseen koulutukseen kaksi miljoonaa euroa, kesän jälkeiseen tehostettuun tavoittamiseen ja ohjaukseen. Lukiokoulutukseen yksi miljoona euroa, opintojen ohjaukseen, jälkiohjaukseen, rinnakkaisopetukseen ja niin edelleen. Monikielisten ohjaajien lisäämiseen ja ohjausmateriaalien tekemiseen yksi miljoona euroa ja oppilas- ja opiskelijahuoltoon yksi miljoonaa euroa.

Kiitos.

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Kiitoksia puheenjohtaja ja arvoisa valtuusto.

Tämä on tänään tärkeä ja odotettu päätös. Viime syksynä teimme budjettineuvotteluissa poikkeuksellisen ratkaisun mahdollisuudesta ylittää budjetti tänä poikkeuksellisena koronavuotena. Lautakunnat tekivät esityksensä huhti- ja toukokuussa, ja nyt ne onneksi ovat meillä täällä viimein käsittelyssä. Esitykset hyväksyttiin lautakunnissa lähes yksimielisesti.

Koulutuksen lisärahoituksen kohdentamisesta on päätetty jo eilen lautakunnassa, kuten apulaispormestarikin tässä jo referoi. On arvioitu, että poikkeusaikojen ja etäopetuksen jäljiltä perusopetuksessa noin 40 % oppilaista tarvitsee aiempaa enemmän tukea. Toisella asteella opintojen keskeyttäminen ja uupumus sekä mielenterveyden haasteet ovat lisääntyneet.

Lautakunta linjasikin eilen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yksilöllisestä tuesta, kouluvalmentajista, oppimisvajeen paikkaamisesta ja koulunkäyntiavustajista näin esimerkkeinä. Ammatillisessa koulutuksessa panostetaan vahvasti erityisesti putoamisvaarassa oleviin lisäämällä tehostettua ohjausta ja taitopajatoimintaa. Opiskelija- ja oppilas- huoltoon tulee miljoona lisää.

Kulttuuri- ja tapahtuma-ala ovat olleet valtavassa ahdingossa. Meidän on tärkeää saada kaupunki avattua, jotta toimijat pääsevät tekemään työtään. Kaupunginhallituksessa päätettiin lautakunnan esityksen mu-

16.6.2021

kaisesti siitä, että toimialan avustuspottia kasvatetaan 3,5 miljoonalla eurolla. Näin voidaan kaupungin omin toimin elvyttää edes hiukan tätä hyvin kärsinyttä alaa.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja. Kiitos paljon.

Tässä taustatilanne on tietenkin se, että viime syksyn budjettineuvottelut, joihin sisältyi massiiviset koulutusleikkaukset, joka on ollut myös julkisessa keskustelussa myös kaupunkilaisten oman aktiivisuuden vuoksi pinnalla hyvin pitkään. Olen iloinen siitä, että ollaan vihdoon loppusuoralla. Pidän erittäin harmillisena sitä, että tässä on ollut myös pormestarin taholta viivytyksiä ja suoraan sanoen on toimittu demokratiavaastaa vastaan. Itseäni huolettaa se, miten lisämäärärahat ehtii näkyä kasikon toiminnassa.

Olen tehnyt järjestelmään neljä erillistä esitystä, jotka on linjassa niiden esitysten kanssa, jotka tehtiin kaupunginhallituksessa. Valitettavasti tässä ei päätöshistoriasta näy sitä eriävää mielipidettä, joka myös jätettiin kaupunginhallituksen kokouksessa. On todella tärkeää huomata, että tässä kaupunginhallituksen esityksessä on erittäin suuria vajeita edelleen olemassa. Esimerkiksi leikkaukset kohdentuu tällä hetkellä ammatilliseen koulutukseen. Tämän lisäksi siellä on jo toteutuneita leikkauksia.

Helsinki on tehnyt erittäin vahvan tuloksen viime vuonna. Helsinki on Suomen mittakaavassa erittäin rikas kaupunki. Meillä on varaa investoida koulutukseen. Meillä on varaa investoida siihen, että koronan jäljet paikataan. Toisin kuin pormestari sanoo, itse asiassa me ei edes tiedetä kaikkia niitä vaikutuksia koulutuksen osalta vielä tänään.

Tosiaan järjestelmässä on nämä esitykset, ja toivon tietenkin niille laajaa kannatusta myös valtuustossa.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

16.6.2021

Tässä Honkasalo mainitsi, että tämä on ollut jotenkin demokratian kannalta ongelmallista, mutta täytyy sanoa, että tämä Vasemmistoliiton toiminta on ollut sekä demokratian että laillisuuden näkökulmasta ongelmallista. Se oli härski se yritys kaapata esittelijältä valta, mikä esittelijälle kuuluu tekemällä esitys, jossa olisi veloitettu esittelijä toimimaan tietyllä tavalla. Se oli perustuslaissa turvatus esittelijävallan ja -vastuun vastaisesti tehty esitys. Onneksi pormestari ei sitä edes ottanut käsitteelyyn. Tämä korostaa sitä Vasemmistoliiton härskiä ja rumaa menettelyä tässä asiassa, johon on mielestäni hyvä, että se nostetaan nyt tässä salissa myös esille. Olkoon sitten asiasta mitä mieltä tahansa, mutta kyllä tässä mentiin hyvin pahasti laillisuuden väärälle puolelle. Toivon ettei tästä tule tapa jatkossa.

Valtuutettu Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Toinen keskeinen huomio on se, että tämä Vasemmistoliiton vaalipropagandistinen tapa puhua koulutusleikkaukset tälle vuodelle valitettavasti on lyönyt läpi jopa valtakunnan mediaan asti, joka ei lähdekritiikkiä siinä ole harjoittanut. Jos noin kolme prosenttia kasvaa meillä käytötalous ? on kohdennettu kasvatuksen ja koulutuksen toimialoille, niin sitten täällä viikosta toiseen toistetaan leikkausretoriikkaa.

Mikä tulee näihin korona vaikutuksiin, käytän siitä erillisen puheenvuoron vielä. Mutta halusin oikaista tämän virheellisen väitteen, jota Veronika Honkasalo jatkaa viljelemistä, vaikka vaalipäivä on nähty jo sunnuntaina.

Valtuutettu Veronika Honkasalo (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Erittäin painokkaita puheenvuoroja sieltä oikealta laidalta ja osoittaa tietenkin, että kritiikki osuu maaliin. Mun mielestä on syytä miettiä tarkkaan myös lainsäädännön näkökulmasta sitä, että meillä on todella ollut tilanne, jossa pormestari toimii vastoin lautakunnan enemmistön kantaa ja viivyyttää prosessia todella pitkään, monta kuukautta. Ja ikään kuin ollaan tilanteessa, jossa kaupunginhallituksen jäsenillä ja luottamushenkilöillä ei ole mitään mahdollisuuksia puuttua tilanteeseen. Tämä ei ole millään tavalla demokratian mukaista eikä ole myöskään kes-

16.6.2021

tävää päätöksentekoa. Kaikkein ikävintä tämä on tietenkin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan näkökulmasta.

Vasemmistoliitto oli viime syksynä mukana budjettineuvotteluissa ja neuvotteli niin pitkään kuin vain mahdollista ja kävi myös erillisiä neuvotteluita eri ryhmien kanssa. Mutta meille kynnyskysymys oli nämä koulutusleikkaukset, emmekä voineet niiden takia olla lopulta sitten mukana.

Valtuutettu Mari Holopainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

? että kun täällä kokoomuksen valtuutettu puhui laillisuudesta ja hyvistä periaatteista, niin eikö demokraattinen päätöksenteko myös ole hyvä periaate, jota tässä pormestari, väistytvä pormestari on aika paljon koetellut? Kun enemmistö on päättänyt jotain, niin ei suostuta tuomaan tällaista esitystä. Kyllä tämä kuulostaa minusta tältä puolelta aika härskiltä.

Valtuutettu Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)

Tässä kuultiin kaksi puheenvuoroa, jotka täytyy laittaa muistiin. Toinen on Veronika Honkasalon väite siitä, että kun oikoo virheellisiä väitteitä, niin siihen on hyvä aina todeta, että koira se koira älähtää, johon kalikka kalahtaa. Tullaan painamaan mieleen. Selvästikin Veronika Honkasalo haluaa luoda poliittista kulttuuria, missä voidaan väittää esimerkiksi valtuustosalissa mitä tahansa ja sen oikominen on aina jonkin näköistä syyllisyyden tunnustamista.

Toinen väite, mikä kuultiin vihreiden, joka on kuitenkin edustanut vakaata vastuunkannon puoluetta tässäkin salissa ainakin pääosin, niin että perusteellinen valmistelu on jotenkin demokratiaperiaatteiden vastaista. Kyllä on erikoista, niin kuin pormestari puheenvuorossa totesi, että nimenomaan sotetoimiala on kärsinyt tästä eniten, mutta ketään ei kiinnostanut se, että ne määrärahat valmisteltaisiin. Onneksi valmisteltiin, niin saadaan ne päätettyä tässä samassa yhteydessä.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

16.6.2021

Tämä vihreiden ja vasemmiston tarkoitus pyhittää keinot ja tämän demokratian ujuttaminen joka väliin on ihan tosi outoa. Meillä on hallintosääntö ja kuntalaki, jotka määrää sitä, miten tätä demokratiaa toteutetaan. Jostain syystä vihreät ja vasemmisto yrittää kaikkensa, jotta näitä hallintosääntöä lainvastaisesti meneteltäisiin tässä asiassa. Demokratian vastaisesti toimiminen, kun meillä on vuosikymmeniä ollut budjettiperiaate, josta kuntalakikin lähtee liikenteeseen, että budjetti tehdään vuodeksi kerrallaan. Nyt yhtäkkiä kesken kaiken lähdetään vaalien alla huutokauppaan siitä, että kelle lisätään ja kuinka paljon. On äärimmäisen hyvä, että pormestari harkiten mietti pitkään, minkälaisen esityksen tekee. Ettei tätä vuosikymmeniä vanhaa periaatetta lähdetä huutokaupalla heti ilman mitään harkintaa viemään eteenpäin. Äärimmäisen hienoa, että tästä pidetään kiinni ja jatkossakin täytyy pitää kiinni. Olen pahoillani siitä tavasta, jolla tämä budjettiperiaate uhrattiin vaalialttarille.

Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä koen jollakin tavalla turhaksi tämän väittelyn siitä, onko tässä kyse leikkauksista vai ei. Mutta kun tämä nyt taas oikealta laidalta avattiin, niin totean vielä kertaalleen sen, että on ihan varmasti fakta, jota myöskään Vasemmistoliitto ei ole missään vaiheessa kieltänyt, että kun lasketaan euroina, niin budjetissa on enemmän rahaa kuin edellisenä vuonna. Mutta yhtä lailla on fakta, että ne tarpeet, jotka lähtee esimerkiksi lapsimäärän kasvusta, tilakustannusten kasvusta ynnä muusta, nousee vielä nopeammin. Tästä syystä sieltä joudutaan nipistämään siitä konkreettisesta toiminnasta tällä budjetilla. Jos ne ihmiset, jotka kouluissa on, näkee, mitä siellä tapahtuu, että jos joudutaan suunnittelemaan ryhmäkokojen yhdistämistä tai samanaikaisopetustuntien vähentämistä, niin siinä ehkä jokainen voi itse päätellä, onko se leikkaus vai onko se jotain lisää.

Valtuutettu Mari Holopainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä viitattiin vihreisiin ja vasemmistoon, mutta muistan kyllä, että ihan kokoomuksen omatkin edustajat, valtuutetut ovat kritisoineet tätä toimintatapaa ja ovat hoputtaneet sitä, että nämä koulutusrahat saadaan. Ei ole kyse ainoastaan muista puolueista, vaan kyllä sieltä omienkin rivistä tuli kritiikkiä, ja ihan aiheesta, kun selvästikään kokoo-

16.6.2021

mus ei halunnut priorisoida. Tai ainakaan kaikki kokoomuksen valtuutetut eivät olleet niin halukkaita priorisoimaan sitä, että saadaan nopeasti lapsille ja nuorille se tarvittava apu, mikä koronavuoden jälkeen todellakin siellä tarvitaan.

Valtuutettu Dan Koivulaakso (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Näin valtuustosta pudonneena ei tarvitse pohdiskella sitä, onko enää ehdolla mihinkään tai muuta. Ymmärrän hyvin, jos pormestari on immuuni kansalaisilta tulevalle kritiikille ryhmäkokojen kasvusta, mutta se kuitenkin sattuu olemaan totta, että ryhmäkojoja kasvatetaan liian pienten määrärahojen takia riippumatta siitä, onko rahaa laitettu lisää, juuri niin kuin edeltäjäni tuossa puhui.

Sen sijaan mä en oikein ymmärrä tämmöistä valtuutettu Meren pohdintaa esittelijävallasta ja niin edelleen, kun toimielimissä on tehty esitys, joihin niillä olisi päätösvalta, etteikö sitä voitaisi toteuttaa tai kuuluisi toteuttaa tai edes oteta käsittelyyn. Se on ihan kiistatonta, että ryhmäkojoja kasvatetaan poliittisilla päätöksillä, ja se on ihan hyvä saattaa myös valtakunnan ? .

Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

En ihan ymmärrä, kenelle tässä nyt paasataan niin kovasti, sekä pormestari että Sazonov ja Meri ja muut. Kokoomushan oli siellä lautakunnassa muiden kanssa kannattamassa tätä 17,5 miljoonaa. Se oli vihreiden ja SDP:n esitys, mutta kyllä sinne tuli, taisi joku äänestää tyhjää, mutta se oli... Kenelle tässä oikein paasataan ja jeesustellaan niin kauheasti, että on tehty väärin? Te kritisoitte varmaan itseänne tässä vaalien jälkeen. Sopiihan se niinkin, mutta kantsii vähän katsoa, mitä lautakunta alun perin esitti.

Valtuutettu Reetta Vanhanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

16.6.2021

Tosiaan tästä budjetin ylitysoikeusmekanismista sovittiin ryhmien välillä yhdessä budjettineuvotteluissa, ja siinä ei sinänsä ole yhtään mitään laitonta, mitä täällä on väitetty. Tein myös kaupunginhallituksessa ker-
taalleen kiirehtimisesityksen siitä, että lautakunnan esitys tulisi tuoda nopeasti käsittelyyn kaupunginhallitukseen, jota sitten tulkittiin Suomen perustuslain vastaiseksi esitykseksi. Olen edelleen itse tästä tulkinnasta eri mieltä. Mutta yritetään nyt kaikki jatkaa uuteen valtuustokauteen perustuslakia noudattaen.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Samaa mieltä kun valtuutettu Vanhanen, että perustuslakia ja -lakeja on ihan hyvä noudattaa täällä meidän menettelyssä eri instansseissa. Se, mikä tässä on tietenkin se pihvi, on se, että kun budjettineuvotteluissa tosin jo sovittiin, että koronasta johtuvat menot voidaan kattaa. Mutta sitten kun tämä lähti siihen huutokauppaan, että meiltä tuli toimialoilta ne määrät, toimialojen asiantuntijoiden laskelmat, että tämän verran korona on vaikuttanut palveluihin ja menoihin. Sitten sieltä tulikin uusia lukuja, alettiin lyömään pöytään niin kuin turskaa. Ilman että ne olisi perustunut siihen, mitä siellä budjettineuvotteluissa sovittiin. Kyllä se valitettavasti se budjettineuvottelujen kirjaus oli ihan yhtä tyhjän kanssa siinä vaiheessa kun vaalihulluus iski.

Pormestari Jan Vapaavuori

Arvoisa puheenjohtaja.

Minulla ei ole mitään tarvetta viivyttää tätä keskustelua, mutta jos tässä julkisessa tilaisuudessa minua syytetään demokratian vastaisesta toiminnasta tai viivyttelystä tai totuuden vastaisesti väitetään, ettei suosittaisi tuomaan jotakin, niin aion kyllä käyttää niin monta puheenvuoroa kuin parhaaksi katson tästä asiasta.

Tässähän on kysymys itse asiassa kolmesta eri asiasta, jotka nivoutuu osin toisiinsa. Ensimmäinen on kysymys koulutusmäärärahoista ylipäänsä tässä kaupungissa. Niistä voi varmaan olla montaa mieltä. Eihän tässä maailmassa koskaan ole missään riittävästi rahaa kaikkeen. Totuus on, että määrärahat ovat varsin hyvin nousseet. Totuus on myös se, että kun viime syksynä budjettineuvottelut ryhmien kesken käytiin, niin sen jälkeen monet ryhmät, taisi olla vihreät aivan erityisesti,

16.6.2021

iloitsivat julkisesti ja riemuitsivat siitä, kuinka koulutus on pelastettu kansakunnassa ja ainakin tässä kaupungissa ja kuinka hyvän tuloksen ovat saaneet.

Sitten ei mennyt kuin muutama kuukausi ja ruvettiin, ehkä, en tiedä mistä johtui, viime sunnuntain tapahtumista, mutta sitten mieli muuttui ja ruvettiin moittimaan sitä budjettiesitystä, joka oli itse neuvoteltu ja syytettiin pormestaria siitä, että olisi leikattu jostakin, vaikka itse asiassa se sopu, joka hyväksyttiin, oli ryhmien välillä sovittu, eikä pormestarin tekemä. Itse asiassa kritisoitiin vahvasti omaa, itse tekemää budjetia. Tältä osin pitää sanoa, että Vasemmistoliitto on tässä ainoa, joka on ollut johdonmukainen, koska Vasemmistoliitto siinä keskustelussa kuitenkin oli eri mieltä kuin vaikkapa vihreät.

Sitten toinen kysymys liittyy prosesseihin. Ei tässä mitään laitonta ole tehty. Se on ihan selvä. Kyllä täällä kaupunginvaltuustolla, joka on kaupungin ylin päättävä elin, on oikeus vaikkapa luoda käytäntö, että jokaisessa valtuuston kokouksessa lätkitään lisää rahaa erilaisille momenteille, koska ainahan on jostain pulaa ja puutetta. Ei se laitonta ole. Kokonaan toinen asia on, onko se fiksumaa, onko se hyvän hallinnon mukaista, onko se meidän pitkien perinteiden mukaista. Onko se sen mukaista, mitä me itse olemme yhdessä sopineet.

Tässä yhteydessä on hyvä huomata se, että tälle vuodelle tosiaan tehtiin budjettineuvotteluissa poikkeus siitä ikivanhasta pitkästä perinteestä, että kaupungissa ei budjettipäätöksiä tehdä kesken vuoden. Todettiin nimenomaisesti, että koronasta aiheutuvia kustannuksia seurataan tavalla, jota siteerasin tässä aikaisemmin. Nyt tässä tietoisesti ja tahallaan sekoitetaan asioita. On koronasta aiheutuvia ja sitten on muita. On hyvä huomata, että silloin varsinkin kun tämä koulutuskeskustelu kävi kuumimpana, niin siinä vaiheessa kukaan edes väittänyt, että ne johtuisivat koronasta, vaan viitattiin joihinkin leikkauksiin. Mutta sitten jälkeinpäin asia perustellaan sillä, että meillä on sovittu, että budjetista voidaan poiketa. Mutta siellä ei ole todettu näin, vaan siellä on ainoastaan todettu, että koronasta aiheutuvia.

Nämä kaksi asiaa ovat tietenkin asioita, joita valtuusto voi haluamallaan tavalla päättää. Enemmistöllä voi luoda parempia tai huonompia prosesseja ja päättää eri tavalla erilaisista asioista. Siihen on kaikki oikeus. Mutta vakavasti ottaen pidän tosi kurjana sitä, että esitetään syytöksiä jotka ovat kertakaikkisen röyhkeitä eivätkä vastaa todellisuutta, jossa vääristellään melkein perustuslakia myöten asioita tässä julkisessa tilassa.

16.6.2021

Sen jälkeen kun kasko-lautakunta oli oman esityksessä tehnyt ja minulta kysyttiin, miten aion sen suhteen menetellä, totesin ja olen todennut tämän useamman kerran eri yhteyksissä, että odotan, että kaikki lautakunnat tekevät omat esityksensä. Ei se voi olla kenenkään mielestä mitään viivyttelyä. Sehän on vain tasapuolista kohtelua. Se on kokonais kuvan muodostamista siitä, minkälaisia kaikenlaisia paineita missäkin toimialalla on. Sen jälkeen kun kaikki nämä olivat esityksessä tehneet, vein asian viivyttämättä kaupungin johtoryhmään eli kaupungin pormestariston ja ylimmän virkamiesjohdon epäviralliseen yhteiseen valmisteluun, jossa olemme tämän vaalikauden aikana käsitelleet kaikkia merkittäviä strategisia kysymyksiä. Itse asiassa instituutio, mikä kutakuinkin kaikissa kaupungin johtamisjärjestelmää ja organisaation muutosta koskevissa arvioinneissa on todettu erinomaisen hyväksi ja hienoksi instituutioksi.

Menemättä sen enempää johtoryhmän sisäisiin keskusteluihin, jossa olemme sopineet, että muita ei suoraan siteerata, olen kuitenkin ja haluan sen todeta, että oli varsin yhtenäinen virkamieskanta, että nämä lautakuntien esitykset eivät aiheuta minkään tyyppisiä toimenpiteitä eikä asioita pitäisi viedä ylipäänsä mihinkään tyyppiseen esittelyyn.

Valtuutetut Holopainen ja Honkasalo, ja oli niitä tässä vaalikampanjan aikana muitakin, on hyvä huomata, että kun syytätte minua demokratian vastaisesta toiminnasta, niin syytätte käytännössä katsoen koko Helsingin kaupungin ylintä virkamiesjohtoa demokratian vastaisesta toiminnasta ja ajattelusta. Pitäisi olla aika korkea kynnyksen tämän tyyppisen retoriikan käyttämiseen, oli sitten vaalit tai ei.

Myöskään väitteet esimerkiksi siitä, että ei suostuttaisi jotain asiaa tuomaan jonnekin, niin sehän on myös ihan humpuukia. En minä ole missään vaiheessa sanonut, etten suostuisi tuomaan. Olen sanonut, että odotan, että kaikki lautakunnat tekevät esityksensä, joka kaikkien meidän budjetoitikäytäntöjen mukaisesti on ainoa järkevä lähtökohta, että katsotaan kokonaisuutta eikä vuorotellen kuitakin lautakuntaa, joka tekee erilaisia esityksiä. Ja vienyt sitä meidän normaaliprosessien mukaisesti. Itse asiassa päätynyt jopa tuomaan tämän asian esittelyyn siitä huolimatta, että iso osa, käytännössä katsoen koko johtava virkakunta oli sitä mieltä, että asiaa ei edes pitäisi tuoda esittelyyn.

Tässä kaupungissa on ollut ja on ja uskon, että on jatkossakin, ihan hyvä kulttuuri, miten asioita tehdään ja sovitaan. En usko, että tästä musta aika pahasta tyyllirikkeestä vielä ihan valtavan suurta vahinkoa tälle kaupungille aiheutuu. Mutta on hyvä huomata, että tämä on meidän prosessien vastaista. Tämä on yhdessä sovitun toimintamallin vas-

16.6.2021

taista. Ja sitten se retoriikka, jota vaalien alla ja ilmeisesti vaalien jälkeen pormestaria kohtaan, jonka tehtävä on perustuslain mukaisesti johtaa tätä kaupunkia, käytetään, ei anna kauhean hyvää kuvaa siitä ajasta, missä me elämme ja mikä meidän demokratian tila tällä hetkellä on.

Valtuutettu Jenni Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Koronapandemia on ollut ennenkokematon kriisi Helsingin historiassa. Se on aiheuttanut kärsimystä meille kaikille. Moni helsinkiläinen on joutunut työttömäksi. Koulut, päiväkodit, sairaalat ja terveyskeskukset ovat olleet tiukilla. Yksinäisyys ja mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet. Korona on aiheuttanut merkittävää opetus-, hoito-, hyvinvointi- ja palveluelvelkaa. Koronan aiheuttama piikki on kuitattava, jotta pystymme ennaltaehkäisemään suurempien ongelmien syntymistä. Prosessista on kuitenkin otettava opiksi.

Määrärahojen ylittäminen ja toimintakatteen alittaminen kesken kauden ovat kertaluonteisia toimenpiteitä kriisin hoidossa, ei uusi normaali. Meidän pitää jatkossa palata normaaliin budjettiprosessiin ja välttää suurten menonlisäysten tekemistä kesken kauden etenkin juuri vaalien alla. Päätöksissä pitää nojata huolelliseen virkamiesvalmisteluun eikä hakemalla hakea lisäyskohteita poliittisin motiivein, kuten vaikka näissä Vasemmistoliiton vastaesityksessä.

Valtuuston oikealla ja vasemmalla laidalla on retoriikasta huolimatta yhteinen tavoite pitää huolta kaikista kaupunkilaisista. Jos kaupungin johtamisen perusasiat, kuten budjettiprosessit, rapautetaan, itse asiassa heikennetään sosiaalisia turvaverkkoja juuri vähäosaisimmilta.

Tulevina vuosina Helsingin taloustilanne tulee vaikeutumaan. Valtion kunnille velkarahalla maksamat koronatuot väistämättä hyytyvät, ja sote-uudistus toteutuessaan uhkaa Helsingin palveluita ja investointikykyä. Verotulojen kehityksestä ei ole takeita. Niitä voidaan toivottavasti kasvattaa menestyvien helsinkiläisyriyten avulla. Veroja ei pidä nostaa, jotta työnteon kannustimia ja kilpailukykyämme ei romuteta.

Kaupungin arvioidaan velkaantuvan merkittävästi enemmän tulevilla valtuustokaudella. Siksi Helsingin talouden vastuullinen hoitaminen on entistä tärkeämpää. Se tarkoittaa jatkossa tuottavuustavoitteesta kiinnipitämistä ja pysyvien menojen kasvattamista maltillisesti.

16.6.2021

Kiitos.

Valtuutettu Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä on hieman käytykin läpi, miten tämä on mennyt, mutta todetaan se nyt vielä. Budjettisovussa sovittiin, millä määrärahoilla tänä vuonna mennään, ja todettiin, että koronasta aiheutuvia kustannuksia voidaan tarkastella. Sitten tultiin toiminnan ja talouden tarkastelun ensimmäiseen pisteeseen. Todettiin, että korona-vaikutuksia voi olla. Esimerkiksi kaskossa, johon tässä on paljon viitattu, tehtiin silloin järkevä päätös. Päätettiin lautakunnassa kehottaa virkakuntaa tuottamaan lautakunnalle arvio koronasta aiheutuvista kustannuksista, jonka jälkeen mentiin lautakunnan kokoukseen.

Ajattelin, että on itsestäänselvää, että jos on sovittu, että voidaan suunnata rahaa koronasta aiheutuviin kustannuksiin, annetaan virka-arvioksi tehtäväksi näiden kustannusten suuruus, niin siihen kiinnitytään. Ei. Alkoi vaalihuutokauppa. Kokoomus kiinnittyi lautakuntavaiheessa tähän virkamiesarvioon. Kokoomuslainen pormestari kiinnittyi omassa esityksessään tähän virkamiesarvioon. Kokoomus päätöksentekoprosessin kaikissa vaiheissa on kiinnittynyt tähän virkamiesarvioon, joka budjettisovun mukainen. Koska se on budjettikirjassakin hyväksytty täällä valtuustossa, niin siihen virkakuntakin nojautuu.

Meillä on täysi yksituumaisuus siitä, että koronan vaikutuksia pitää kompensoida. Meidän pitää laittaa rahaa koronasta aiheutuviin kustannuksiin. Esitetty ja kokoomuksen tukema linja on ollut noin 160 miljoonaa. 160 miljoonaa. Vain kymmenestä, parista kymmenestä on keskusteltu, mutta se on kokonaisuudessaan 160 miljoonaa. Sen sijaan, että tätä yksimielisyyttä ja yksituumaisuutta oltaisiin vaalittu koko kevään ajan, tästä tehtiin jonkinlainen poliittinen performanssi.

Mutta toistetaan se vielä tässä salissa. Tästä on yksituumaisuus. Pidetään siitä kiinni, niin päästään yksissä tuumin eteenpäin ja aidosti paikkaamaan koronan aiheuttamia vahinkoja kaupungille.

Ledamoten Marcus Rantala

Arvoisa puheenjohtaja.

16.6.2021

Kaupunginhallituksen esitys on tervetullut, ja tämä on myös budjetti-päätöksen mukainen esitys. Niin kuin tässä on todettu aikaisemmin, niin kun budjettia hyväksyttiin, niin kirjattiin todella selkeästi, että toimialat voivat tuoda ylitysesityksiä keväällä. Logiikkakin oli selkeä. Se, että keväällä tiedetään paremmin, miten pandemia on kohdellut meidän toimialoja ja minkälaisia tarpeita on.

Värderade ordförande.

Det har diskuterats mycket inom vilka utmaningar som finns inom utbildningssektorn, och inom Svenska folkpartiet tror vi att de förstärkningar som nu föreslås är nödvändiga. Satsningar på elevvården, assistentresurser och mindre grupper är nödvändiga för att säkra inlärningen, se till att ingen faller emellan och också kunna ge tillräckligt med stöd, för vi vet att pandemin har ytterligare betonat dessa behov, när vi vet hur många unga som har det svårt just nu, haft problem med skolan, ensamhet, och därför behövs satsningar just på dem, och de allokeringar som nämnden gjorde igår visar att man är på rätt spår. Vi inom SFP tror att de här tilläggsresurserna de facto också långsiktigt sparar pengar, tack vare mindre utslagning, bättre inlärningsresultat och bättre mående. Det är klart också att tidtabellen är utmanande. Konkurrens om goda personer mellan huvudstadsregionernas städer är väl känt, och därför är det förstås utmanande för sektorn nu att kunna göra de här nödvändiga nyanställningarna, men vi tror ändå att det är möjligt och det är viktigt. Jag håller med om att vi har en hel del att lära oss av den här processen, och vi måste också bättre kunna respektera budgetöverenskommelserna i framtiden. Och det som ledamoten Pajunen sa är viktigt att understryka, att det här var en engångsföreteelse med uppgifter som vi inte kunde förutspå.

I övrigt kanske det skulle vara bra att vända blad och också avstå från onödiga beskyllningar mellan varandra i och med att det knappast för staden och dess sektorer framåt.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

On erittäin tärkeää, että käsittelemme täällä näitä tarvittavia ja tarpeellisia lisäresursseja kaikille toimialoille, erityisesti meidän lasten ja nuorten hyvinvointiin ja kouluihin. Itse ajattelen, että kun tässä on valtava kriisi ollut, jota meistä kukaan ei ole voinut ennakoida, niin me olemme olleet tässä myös kriisin hoidossa epävarmuuden keskellä. Sen takia

16.6.2021

on hyvä, että meillä on myös valmiutta tässä epävarmuuden keskellä tarkistaa meidän palveluiden, tärkeiden julkisten palveluiden resursseja. Koska ei ole myöskään koko kaupungin etu, että me jätetään esimerkiksi meidän koulut vajaille resursseille, jolloin toista kautta tulee pahoinvointia, jota myöskin kaupunki joutuu korjaamaan.

Tästä budjetista ja yhteistuumaisuudesta olen samaa mieltä, että on hienoa, että me olemme voineet sopia alun perinkin, että tälle tarkistamiselle on mahdollisuus. Sitähän tässä nyt halutaan tehdä, jotta voidaan syksyn resurssit turvata sekä sotessa että koulujen ja kulttuurin ja vapaa-ajan puolella.

Tästä kovasta retoriikasta haluan sen sanoa, että kyllä se on myös... Sitä tietä kuljetaan kaksin. Jos lähdetään myös kovan retoriikan tielle tässä keskellä koronakriisiä, muistan pormestari Vapaavuorenkin todenneen pääministeristä, että pääministerin pitäisi lopettaa lasten ja nuorten syyllistäminen tässä koronakriisin hoidossa. Silloin tietysti kun kovan retoriikan tielle lähtee, joutuu sitten vastapuolella ottamaan myöskin kovaa retoriikkaa vastaan.

Mielestäni tässä keskustelussa on kuitenkin pyritty pitäytymään itse asiassa, eli siinä, että koulut tarvitsevat tämän tiedon lisäresursseista ajoissa. Siihenhän on pyritty vaikuttamaan, että tämä lautakunnan ja valtuuston enemmistön päätös toteutuisi ajallaan ja rehtorit saavat tiedon rahoista, niin että voivat syksyn toimintaa suunnitella. Mutta loppujen lopuksi tärkeää, että olemme tämän päätöksen äärellä tänään. Tärkeää myöskin, ettemme luo tästä mitään sääntöä tulevaisuuteen, vaan pyrimme siihen, että budjettisopu pysyy myöskin pitkin vuotta.

Valtuutettu Petra Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä vuosi on ollut perheille ja kouluille tosi raskas. Tämän vuoden aiheuttaman kuormituksen lisäksi, koronan lisäksi koulutukseen ja kasvatukseen kohdistuvien leikkausten uhka on painanut monen hartioilla koko tämän vuoden ajan. Usea näistä leikkauksista on jo toteutunut. Kotihoidontuen kuntalisän leikkaus on astunut voimaan. Ammattikoulutuksen linjoja on lakkautettu. Koulut on keväällä palkanneet vähemmän opettajia näiden leikkausten takia.

Leikkaukset koulutukseen ja kasvatukseen olisi aina huono päätös, mutta juuri nyt ajoitus ei olisi voinut olla yhtään huonompi. Lapsiperhe-

16.6.2021

köyhyys, toimeentulotuen tarve, oppimisvaikeudet, ahdistus, ne ovat lisääntyneet. Helsinki on näillä päätöksillään syventänyt ongelmia lisää.

Leikkauksia koskeva keskustelu ei ole ollut omiaan lisäämään ihmisten luottamusta politiikkaan. Ensin monien mielestä leikkauksia oli jostain syystä pakko tehdä, vaikka taloustilanne oli ihan hyvä. Sitten leikkauksia ei ollutkaan tehty. Sitten niitä oltiinkin päätetty jo perua ajan sitten tai koko ajan oltiin niitä perumassa. Mä oon käynyt lukemattomia keskusteluja eri tahojen kanssa siitä, että kyllä leikkauksia on todellakin tehty, vaikka julkisuudessa on muuta väitetty. Opetukseen on vähemmän rahaa, tukea ja palveluita on vähennetty. Se ei muutu muuksi, vaikka sen tarjoilisi kuinka kauniissa paketissa. Se, että jotkut ajattelee, että Vasemmistoliitto johdonmukaisesti vastustaa koulutusleikkauksia, olisi jonkun sortin vaaliasia, kertoo enemmän näistä tahoista kuin Vasemmistoliitosta.

On hienoa, että me ollaan nyt viimein saamassa kouluihin lisärahoitusta. On kuitenkin tärkeää huomata, että mikäli hyväksytään tämä kaupunginhallituksen esitys, kaikki koulutuksen tuottavuustoimet jäävät edelleen voimaan. Tämän mä olen varmistanut eilen kasvatuksen ja koulutuksen virkajohdosta. Kouluihin toki saadaan lisärahoitusta, mutta se on myönnetty koronalisätarpeisiin, ja se kohdennetaan johonkin muuhun mahdollisesti kuin mistä leikattu on. Virkahenkilöt noudattaa budjettia virkavastuulla, ja kun heitä on ohjattu tekemään tuottavuustoimia, he niitä tekevät.

Mua on koko ajan ihmetyttänyt joidenkin ryhmien julkinen toiveajattelu, jossa milloin milläkin mahdollisella toimella leikkauksia ei ehkä tarvitsekaan tehdä, vaikka nämä ryhmät on hyväksyneet. Koulutus ja kasvatus pyörii rahalla eikä hyvillä aikeilla. Mä kannatan lämpimästi Veronika Honkasalon vastaesityksiä ja samalla toivon, että ensi vuoden budjetissa kaikki ymmärtävät tämän koulutuksen arvon ja meidän ei tarvitse enää käydä tätä keskustelua uudestaan. Koulut ja perheet ansaitsevat parempaa.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät kanssavaltautetut.

Tässä on käytetty hyviä puheenvuoroja, mutta kyllä kaiken kaikkiaan tästä keskustelusta keskustelua seuraaville kaupunkilaisille voi tulla hyvin erikoinen kuva. Tästä prosessista kaiken kaikkiaan on tullut kaupunkilaisille hyvin erikoinen kuva. Mä en nyt tarkoita sitä, mitä pormes-

16.6.2021

tari nimeää vaalinäytelmäksi, vaan mä tarkoitan kaiken kaikkiaan tätä koko prosessia, mikä alkoi jo viime syksynä. Kaikkia niitä keskusteluja, kaikkia niitä puheenvuoroja, joita meillä laidasta laitaan, vasemmalta oikealle valtuutetut ja monet muut luottamushenkilöt kaupungissa ovat käyttäneet, sekä valtuustossa, muissa toimielimissä että julkisuudessa.

Meillä on hyvin laajasti yhteisesti jaettu näkemys siitä, että lasten ja nuorten hyvinvointia pitää tukea. Meillä on hyvin laajasti yhteisesti jaettu ymmärrys siitä, että meidän koulutus on osin aliresursoitua. Lukuun ottamatta ehkä muutamia valtuutettuja, jotka on käyttänyt nytkin toisensuuntaisia puheenvuoroja. Meillä on hyvin laajasti valtuustossa ennen vaaleja käytetty puheenvuoroja sen suhteen, että nämä asiat pitäisi tuoda meille käsittelyyn. Nyt me ollaan vaalien jälkeen tässä tilanteessa. Mä itse kyllä ajattelen, että tässä ei ole kysymys pelkästään vaaleista, vaan tässä on paljon isommasta asiasta kysymys. Tietenkin nyt kun uusi valtuustokausi alkaa, niin me varmaan strategiakeskusteluissa palataan näihin kysymyksiin, ja pidän sitä hyvänä, että palataan.

Mä teen keskustelun kuluessa vastaehdotuksen, joka löytyy järjestelmästä. Mun vastaehdotuksessa lisätään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle viisi miljoonaa euroa, jolla peruutetaan kotihoidon tuen Helsinki-lisän leikkaus alle kaksivuotiailta 1.7. lähtien. Samalla valtuusto päättää perua kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tuottavuustavoitteen, jossa Helsinki-lisän leikkaus toteutettiin 1.6. lähtien.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämän vuoden aikana lasten ja nuorten haasteet on kasvanut, ja on tärkeää, että nyt lisäystä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle, nuorisolle ja kulttuurille ollaan saamassa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan osalta hitaan etenemisen seuraukset ovat olleet jo dramaattisia helsinkiläisille lapsille ja nuorille. Kevään lopulla ryhmiä jouduttiin hajotamaan ja ryhmäkokoja kasvattamaan. Monia määräaikaista työsuhteita ei uusittu.

Syksyllä tehdyn talousarvion mukaan kaskon toimialan rahamäärä kasvaa. Samalla kuitenkin jouduttiin tilanteeseen, että opetuksessa jouduttiin leikkaamaan. Toki monia mutkia ja haasteita tässä oli matkan varrella, mutta yksityiskohtana totean, että tärkeätä olisi, että budjetointi olisi jatkossa läpinäkyvämpää, niin että vuokrien korotukset on selvästi näkyvillä. Rahamäärän lisäys meni vuokriin, eikä se edes riittänyt, vaan

16.6.2021

vuokrien takia opetuksesta jouduttiin leikkaamaan. Sekä meidän että kaupunkilaisten pitäisi pystyä näitä tilanteita helpommin näkemään ja rahoja seuraamaan.

Koronavuosi toi näkyville tuen tarpeen osalta vaan jäävuoren huipun. Koulujen rahoitus on ollut jo vuosia täysin riittämätön. Näillä budjetin ylityksillä saadaan pientä paikkausta tehtyä, ja se on toki tarpeen. Helsingissä inklusion toteuttamista ei ole todellisuudessa vielä juuri aloitettu. Erityistä ja tehostettua tukea saavat oppilaat on sijoitettu isoihin opetusryhmiin, mutta jätetty pitkälti vaille tukea. Yhtä kokonaista luokkaa kohden erityisopettajan tukea on yhdestä muutamaan tuntiin viikossa. Samoin avustajien osalta pienimmillä oppilailla.

Näin pienten tukimäärien merkitys oppilaan ja ryhmän kannalta on hyvin pieni. Helsinkiläisten lasten pitäisi saada tukea oppimiseen, vuorovaikutustaitoihin, tarkkaavuuden ylläpitämiseen, ja opettajilla pitäisi olla mahdollisuus ? ja kohdata toisaalta jokainen oppilas yksilönä ? . Me ollaan nyt vuosia jätetty Helsingissä jo tukea tarvitsevat oppilaat vaille sitä, mihin he on oikeutettuja. Inklusio edellyttää investointeja sekä tiloihin että henkilöstöön. Mä toivon, niin kuin edelliset puhujat, että seuraavalla valtuustokaudella olisi aika koota rohkeus ja tehdä myös näitä investointeja, aloittaa inklusion edistäminen myös Helsingissä.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan mainitsemaasi menettelyä, koska kieltämättä tästähän on tullut eräänlainen budjettikokous. Mä en enää tiedä, millä tavalla tämä Helsinki-lisän poisto, mitä Peltokorpi esittää, liittyy budjettineuvottelussa sovittuun ja budjetin hyväksynnän yhteydessä sovittuun siihen päätökseen, että koronasta aiheutuvat kustannukset katetaan. Jolloin tässä on uusi budjettikokous käynnissä. Tämä on juuri se, mitä en missään tapauksessa toivo, että tapahtuu, että budjetista aletaan neuvottelemaan joka kokouksessa, vaan että se kerran vuodessa hyväksytään.

Löysin netistä tällaisen blogin, Helsingin vihreiden, koulutuksen rahoitus kasvaa Helsingissä, joka päättyy siihen, että koronakriisi vaikuttaa vielä vuosia Helsingin talouteen. Haastavana aikoina meidän on kyettävä sekä vastuullisuuteen että satsattava siihen, mikä on tärkeintä. Puoli vuotta myöhemmin ihme että tätä blogia ei ole poistettu, koska

16.6.2021

vihreät sittemmin ovat syöneet sanansa, eikä tästä vastuullisuudesta ole enää mitään jäljellä.

Ymmärrän, että on vaikeata esittää sekä vastuullista talouspuoluetta että vasemmistohuutokauppaan mukaan lähtevää puoluetta. Se varmaan näkyikin puolueen kannatuksessa nyt Helsingissä. Mutta ei mennä enää siihen sen syvemmälti. Ihmettelen vaan tätä käytöstä, ja uurnillahan sen yleensä näkee, mihin se politiikka, jota on harjoitettu, johtaa.

En voi olla puuttumatta valtuutettu Peltokorven ja Nuortevan esiin nostamaan, siis että opetuksen resursointi, jotenkin on aliresursoitu tätä opetusta. Kun olen siinä käsityksessä ja tiedän, että perusopetuksen kustannukset per oppilas ja perusopetukseen käytetty rahoitus per oppilas on yksi, ellei peräti suurin Suomen kuudesta suurimmasta kaupungista. Helsinki käyttää valtavasti rahaa tällä hetkellä perusopetukseen, niin mun on vaikea ymmärtää, miten tästä voidaan puhua aliresursoinnista. Kun me tosiasialla käytetään valtavia summia tähän.

Ymmärrän, että tämäkin retoriikka palvelee jotain, ja varmasti se rajakustannus ei ikinä tule opetuksessa vastaan ja luokkakokojen pienentäminen aina on hyvästä. Mutta että ei tämä ole semmoista vastuullista puhetta, millä on mitään tekemistä sen kanssa, että käytetään järkevästi resursseja myös koulutuksessa. Eikä se saa olla mikään kaato- paikka tai jätesäkki, mihin vaan lisää, lisää rahaa kaatamalla saadaan parempia tuloksia, kun näin ei kerta ole.

Valtuutettu Juhani Strandén

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Perussuomalaiset ajaa vastuullista talouspolitiikkaa, ja tästä syystä emme voi lähteä kannattamaan Vasemmistoliiton esittämiä budjettiylityksiä tämän osalta. Olin itse tehnyt järjestelmään vastaavanlaisen vastaehdotuksen, minkä Terhi Peltokorpi teki, ja tulen vetämään tämän oman vastaehdotukseni pois sieltä ja kannattamaan Peltokorven vastaehdotusta, koska emme ole sitoutuneet tähän budjettisopuun, mikä tässä aiemmin on neuvoteltu. Olemme pitäneet koko ajan tärkeänä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla olevaa kotihoidontuen Helsinkilisen leikkauksen perumista, joten kannatan Peltokorven vastaehdotusta.

16.6.2021

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Merelle pakko todeta, että näistä kuudesta suurimmasta kaupungista Helsingissä taitaa olla maahanmuuttajien osuus kaikkein suurin. Se kyllä selittää lisäresurssien tarpeen opetuksessa.

Olisin kanssa kannattanut valtuutettu Peltokorven tekemää hyvää muutosesitystä. Minun mielestä Helsinki-lisän leikkaus oli virhe. Se on just nimenomaan sellaista leikkaamista lapsilta ja nuorilta, mitä kaikkein viimeisenä pitäisi tehdä. Toivon, että tämä voitaisiin hyväksyä ja palauttaa tältä osin.

Kiitos.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Puheenjohtaja.

Se oli kannatus Peltokorven esitykselle.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämän valtuustokauden surkeimpia päätöksiä on ollut lasten kotihoidon tuen Helsinki-lisän alasajo. Ensin se vietiin 2–3-vuotiailta ja sittemmin jopa 1–2-vuotiailta. Tulevan pormestarin yksi keskeinen peruste on ollut työllisyysperuste. Pidän tätä perustetta kestävämmänä. Kuinka se vanhempi, joka tahtoo hoitaa omaa lastaan yli yhden vuoden ikäiseksi, olisi työtä vieroksuva lorpailija, mutta samaa lasta päiväkodissa hoitava tekisi arvokasta työtä? Nähdäkseni molemmat tekevät arvokasta työtä, eikä kaupungin tulisi taloudellisesti painostaa perheitä puoleen tai toiseen. Annetaan perheiden toteuttaa omia unelmiaan, eikä painosteta heitä toteuttamaan esimerkiksi pormestarin tai pormestariston unelmia.

Valtuutettu Peltokorven vastaesitys palauttaisi lasten kotihoidon tuen Helsinki-lisän 1–2-vuotiaille. Toki mielellämme palauttaisimme myös 2–3-vuotiaiden Helsinki-lisän, mutta tämä ehdotus on kuitenkin oikeasuuntainen. Siksi kannatan sitä. Huomautan myös, että Helsingin Uutisten vaalikoneessa KD:n, keskustan, vasemmiston, perussuomalaisen, SDP:n ja vihreiden vastaajien enemmistö kannatti leikkauksen pe-

16.6.2021

rumista, eikä RKP:n tai kokoomuksenkaan vastaajien enemmistö vastustanut leikkauksen perumista.

Kiitos.

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

On tosi hienoa, että tämä asia on vihdoinkin päätöksenteossa ja tämä pitkä ja hankala prosessi koulutusleikkausten perumisesta olisi tulossa päätökseen. Mä uskon, että ilmankin näitä lisäyksiä, joita nyt on esitetty, suuri osa oppilaista selviytyy meillä peruskouluissa ihan hyvin ja pääsee myös näistä koronan pulmista irti. Mutta se ydinjuttu on se, että se pieni osa, jolla on erityisen paljon vaikeuksia, erityisen paljon tuen tarvetta, on se joukko, joka kärsii esimerkiksi samanaikaisopetuksen tai erityisopetuksen vähentämisestä ja joka hyötyy siitä, että meillä on hyvät ja vahvat oppilashuollon palvelut. Nimenomaan sen takia tämä lisärahoitus koulutukseen on aivan keskeistä ja olennaista meidän koulutuksellisen tasa-arvon näkökulmasta ja siitä näkökulmasta, että me puretaan eriarvoisuutta ja saadaan kaikkia samalle viivalle peruskoulun lopussa.

Se, mikä tässä koko prosessissa on surullista, on, että suurin osa puolueista on herännyt koulutusleikkauksiin vasta siinä vaiheessa, kun ne on tullut julkiseen keskusteluun. Siitä huolimatta, että syksyllä budjettikirjassa on ihan selvällä suomen ja ruotsin kielellä lukenut, minkälaisia leikkauksia silloin tehdyt päätökset merkitsee koulutukselle. Sen takia tässä vaikuttaakin, että julkinen paine on ollut keskeisempi tekijä kuin vastuu oppimisesta ja opetuksen laadusta ja oppilaista huolehtimisesta. Tämänkaltaisen politiikanteon ongelma on se, että ne, jotka kaikkein eniten tarvitsee tukea, apua ja palveluita, ei useinkaan kykene saamaan omaa viestiään läpi julkisuudessa tai huutamaan lujaa ääntä.

Siksi mä toivoisin tulevalta valtuustolta hirveän vahvaa ja syvää vastuullisuutta siitä, että päätösten seurauksia mietitään, ennen kuin päätöksiä ollaan tekemässä ja budjetin vaikutukset arvioidaan oikeasti etukäteen.

Kiitos.

16.6.2021

Valtuutettu Johanna Laisaari

Kiitos.

Pidän tosiaan erittäin tärkeänä tätä keskustelua ennen kaikkea lasten oikeuksien ja lasten edun näkökulmasta Helsingissä. Meillä on täällä ollut ennennäkemätön kriisi, ja se koskettaa tutkitusti erityisesti lapsia ja nuoria ja on heikentänyt heidän asemaansa. Se vaatii panostusta, jotta lasten ja nuorten tilanne Helsingissä ei enää heikkene. Koronakriisillä ollut huomattavat vaikutukset lasten oikeuksien toteutumiseen, ja sen tietää varmasti kaikki tästä salissa. Lasten ja nuorten oikeudet ja erityinen asema jää lähes aina huomiotta, ja se näkyy tässäkin prosessissa.

Usein unohtuu se, että lapset ja nuoret ovat julkisen vallan erityisen suojelun kohteena, ja lapsen etu on myös ensisijainen kriteeri julkisen vallan päätöksenteossa. Eikä siis riitä, että lapsia nuoria tarkastellaan vaan osana koko väestöä, vaan nimenomaan lasten ja nuorten tilanteet ja tarpeet on otettava kokonaisvaltaisesti erityisen huomion kohteeksi. Tämä mahdollistaa myös näiden asioiden edistämisen viipymättä, ja se on jopa velvoite. Eli ei tarvitse odottaa muiden ihmisryhmien tai muiden lautakuntien päätöksiä.

Tämä siis tarkoittaa ripeitä toimia ja päätöksiä lasten ja nuorten tilanteen korjaamiseksi lapsen edun mukaisesti. Tämä vaatii toimenpiteitä ja reaktioita kaupungin johdolta sekä valtuustolta. Meillä on nimenomaan oltava kyky muuttaa jopa budjettia, silloin kun siihen on tarvetta. Budjetti ei voi mennä lapsen oikeuksien ja lapsen edun ensisijaisuuden edelle. Näinhän nyt on yhteisesti päätettykin. Vaikka Suomi on hyvin järjestäytynyt yhteiskunta ja kansainvälisesti vertaillen menestynyt hyvin koronakriisin hoidossa, kriisin jälkihoito tulee kestäämään Helsingissäkin pitkään. Siihen on syytä puuttua nyt heti.

Lopuksi täytyy todeta, että toisin kuin Vapaavuori toteaa, kaupunkilaisten huoli koulujen tilanteesta ei ikävä kyllä ole täysin väärä. Me valtuutetut olemme saaneet suoraan kouluista viestiä siitä, että lisärahoitusta tarvitaan ensi syksyllä juurikin koronan aiheuttamista ongelmista johtuen. Toivonkin, että seuraavalla valtuustokaudella Helsingissä tehdään lapsistrategia, joka mahdollistaa paremmin lapsen oikeuksien noudattamisen, arvioimisen ja seuraamisen Helsingissä. Lapsistrategian teon jälkeen lapsivaikutusten arviointi, lapsibudjetointi sekä lapsen osallisuus tulee mukaan kaupungin virkarakenteisiin ja sitä kautta budjetin ja päätöksenteon valmisteluun.

16.6.2021

Kiitoksia.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä olisin vielä tarttunut pormestari Vapaavuoren puheenvuoroon, kun hän piti melko kohtuuttomana hänen toimintaansa kohdistuvaa kritiikkiä. Itse katson niin, että erittäin kriittinen poliittinen keskustelu kuuluu politiikkaan, ja oon itse aina tarkka siinä, että kritisoin nimenomaan toimintaa, tekoja, esityksiä, en persoonaa enkä henkilöä. Niin kuin monet muutkin valtuutetut täällä on tänään nostanut esille, niin tämä prosessi, mikä tässä keväällä on koettu, ei ole ollut demokratian kunnioittamista. Tämä on oma näkökulmani, ja se on ollut myös monien muiden. Tässä on ihan selkeätä viivyttämistä ollut havaittavissa, ja tämä on ennen kaikkea surullista siitä näkökulmasta, että siellä oli lautakunnan demokraattinen päätös, jota ei kunnioitettu. Mutta surullista siitä näkökulmasta, että nämä koulut, rehtorit ja opettajat ovat joutuneet tätä päätöstä odottamaan aivan kohtuuttoman pitkään. Pahimmassa tapauksessa tämä viivyttely johtaa siihen, että esimerkiksi kesä-heinäkuun aikana joudutaan venyttämään tilannetta sillä tavalla, että joudutaan tekemään ylitöitä, jotta saadaan esimerkiksi rekrytoitua lisää opettajia ja niin edelleen. Jos tämä päätös olisi tuotu aikaisemmin, se olisi ollut myös todella kohtuullista meidän opettajia ja rehtoreita kohtaan. Tämä on ollut tästäkin näkökulmasta erittäin ikävä.

Mun mielestä on tärkeätä se, että me ollaan valmiita myös käymään kriittistä poliittista keskustelua. Pormestari käyttää tässä kaupungissa erittäin paljon valtaa, ja sitä suuremmalla syyllä hänen pitää olla myös valmis ottamaan vastaan kriittistä palautetta.

Kiitos.

Valtuutettu Osmo Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on käyty keskustelua siitä, onko väärin pakottaa pormestari esittelemään asiaa, jota hän ei halua esitellä ja onko oikein, että pormestari pystyy estämään valtuuston enemmistöä tekemästä päätöstä vaan sillä, että kieltäytyy esittelemässä tätä asiaa. Kuntalaki lähtee kyllä siitä, että tässä valtuuston enemmistö lopulta aina vetää pitemmän korren.

16.6.2021

Tästä on oikein 94 pykälään kirjoitettu, että neljäsosa valtuutetuista voi vaatia jonkun valtuuston kokoontumista käsittelemään jotakin asiaa, ja tämä asia on silloin viipymättä valmisteltava.

Valtuutettu Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Soiniavaara on kuitenkin varmaan yhtä mieltä siitä, että esittelijän riippumaton asema esityksen tekemiseksi on turvattu, ja se on perustuslaissa turvattu. Juuri näin, tällaisia mekanismeja voidaan käyttää, mutta tällaisia mekanismeja ole käytetty, ja varmaan syystä ei ole käytetty. Koska lautakunnat ovat tehneet esitykset. Kaikkien lautakuntien esitykset odotettu. Asia on käytetty johtoryhmässä, se on viety valmisteluun, se on tuotu kaupunginhallitukseen, se on käsittelyssämme ennen kesää. Joten tässä vähän tuntuu, että tässä yritetään hämmäyttää tätä keskustelua tarkoituksenmukaisesti. Tai voi olla niin, että sitä yritettiin hämmäyttää tarkoituksenmukaisesti ennen vaaleja, ja nyt sitten pitää tavallaan yrittää olla itsensä kanssa linjakas, vaikka tiedostaa, että se ei välttämättä kuitenkaan ehkä ihan näin ole.

Haluan kiittää valtuutettu Peltokorpea hänen tekemästään esityksestä. En siksi että olisi esityksen kanssa samaa mieltä, ja minä ja kokoomus emme tule sitä tukemaan, mutta se tekee näkyväksi sen, mistä tässä on keskusteltu. Asia ei olekaan koronan vaikutusten paikkaamisesta, vaan yleisestä miellyttävästä mahdollisuudesta avata budjetti ja siihen liittyvä valtuuston päätöksenteko ja neuvonpito kesken vuoden irrottautuneena budjettiprosessista ja vuosittaisesta budjetoinnista. Tätä se teettää. Toivon, että vaikka valtuutettu Peltokorpi käyttää tässä mahdollisuutta politiikan tekemiseen ja samalla itse asiassa tekee ansiokkaasti näkyväksi, miksi suhtaudutaan varauksellisesti tällaiseen menettelyyn, niin että tätä ei ainakaan tavaksi oteta. Hoidetaan koronasta aiheutuvat kustannukset. Hyvä, että valtiokin niistä tulee vastaan, niin kuin tässäkin esityksessä näkyy, mutta ei oteta tätä yleisemmäksi tavaksi.

Ledamoten Mia Haglund

Tack ska du ha, ordförande.

Mä en usko, että meidän seurassa on yhtään valtuutettua, joka olisi säästynyt kuulemasta eri esimerkkejä siitä, miltä meidän kaupungin koulujen arki saattaisi näyttää ensi syksyllä. Ainakin omaan mieleen on

16.6.2021

jäänyt esimerkki siitä, miten ekaluokkalaisten matikkakirjoja ei voida tilata koko vuodelle, koska ei tiedetä, miltä talous ensi syksyllä näyttää. Niin ollaan tilattu matikkakirjat vaan syksyille, ja sitten toivotaan parasta.

Tässä on puhuttu paljon siitä, että ollaan korvaamassa koronan aiheuttamia lisäkustannuksia koulutukselle. Nimenomaan siihen keskittyikin juuri ennen minua puhunut valtuutettu Sazonovin puheenvuoro. Mutta he, jotka ovat kasvatuksen ja koulutuksen budjetin kanssa vuosittain olleet tekemisissä, tietävät kyllä melko hyvin, että budjettipaineet ja koulujen ensi syksyn tilanteet eivät johdu ainoastaan koronasta. Mä haluaisin tuoda esiin kaksi eri asiaa, jotka vaikuttaa todella raskaasti meidän kasvatuksen ja koulutuksen budjettiin ylipäättänsä.

Ensimmäinen on sama, jonka valtuutettu Nuorteva toi esiin omassa puheenvuorossaan, joka muuten oli erinomainen. Kiitos hänelle siitä puheenvuorosta. Elikkä nämä nousseet tilavuokrat. Sehän on mahtavaa, että me saadaan meidän koululaisille parempia, terveempiä tiloja, jossa käydä koulua. Mutta että se johtaa siihen, että opetukseen suunnatut määrärahat pienenevät, niin sitä en vaan kerta kaikkiaan voi ymmärtää, että se hyväksytään näin laajasti meidän keskuudessamme. Meidän on pakko korjata tämä ensi kaudella. Se ei voi mennä niin, että terveemmät tilat tarkoittaa vähemmän henkilökuntaa.

Toinen asia on mekaaninen puolen prosentin tuottavuustavoitteeksi kutsuttu menoleikkuri budjetista, joka toivottavasti myös on saanut kriittistä tarkastelua, miten se nakertaa pohjaa meidän kasvatuksen ja koulutuksen budjetille vuosittain. Tätäkään toivottavasti ei ensi kaudella jatketa.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Meri hämmästeli tästä puheenvuorostaan sitä, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle käytetään paljon rahaa, ja se ei tunnu riittävän. On ihan totta, että tämä toimiala on rahasyöppö. Ei siitä pääse mihinkään. Ei voi kuitenkaan vedota siihen, että rahaa menee paljon, joten ei voi mennä enempää. Helsinki on käyttänyt pitkään säästökeinona sitä, että tukea tarvitsevia oppilaita on siirretty isoihin ryhmiin, ja tuki ei ole seurannut perässä, ja oppilaat on jäänyt vaille sitä tukea, johon he olisi ollut oikeutettuja.

16.6.2021

Nykyinen tilanne kouluissa tarkoittaa sitä, että myös riski koulupudokkuuteen ja syrjäytymiseen koko ajan kasvaa. Meillä koulupsykologien, kuraattorien ja erityisopettajien mitoitus on hyvin alakanttiin suositeltuun verrattuna. Meillä on tällä hetkellä myös tilanne, että tukea saa eniten ne oppilaat, joiden vanhemmat on aktiivisia vaatimaan ja hakemaan omalle lapselle ja nuorelle tukea myös koulun ulkopuolelta. Esimerkiksi yksityisten tukiopettajien käyttö etenkin yläasteella on jatkuvasti kasvanut. Tämä suunta on mun mielestä todella huolestuttava. Se asettaa lapset ja nuoret hyvin eriarvoiseen asemaan keskenään. Osalla vanhemmat pystyy hankkimaan tuen yksityiseltä puolelta, osalla ei. Kouluissa pitäisi pystyä antamaan se tuki, mitä lapsi ja nuori tarvitsee oppimiseen ja selviämiseen kouluarjessa.

Nyt meillä on tilanne, että koronan myötä pudokkuus on vielä aikaisempaan verrattuna merkittävästi lisääntynyt. Näiden jälkien korjaaminen kestää vielä pitkään eikä se tule olemaan ilmaista, vaikka valtuutettu Meri on huolissaan siitä, että rahaa menee toimialalle paljon. On toimialoja, jotka imee rahaa, ja siitä toisaalta hyödytään tulevaisuudessa.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Lasten ja nuorten määrä kasvaa nopeasti Helsingissä. Etenkin yli 7-vuotiaiden lasten tällä hetkellä. Totta kai meidän täytyy turvata koulutusmäärärahat heille. Oli hyvä puheenvuoro valtuutettu Laisaarelta siitä, että meidän pitäisi tehdä lapsivaikutusten arviointia. Me voitaisiin hyödyntää tässä kaupungissa tutkittua tietoa enemmän, myös silloin kun budjetista päätetään. Se on aivan keskeistä.

Pormestari vapaavuori ilmeisesti viittasi tähän kaupungin johtoryhmään. Tästä voi toki olla eri mieltä, ja tämä ei mielestäni ole hirveän hyvä järjestely, koska siellä ei ole näissä johtoryhmissä, ainakin jos ymmärsin oikein, mihin hän viittasi, niin siellä ei ole esityslistoja, jotka olisivat avoimia, eikä siellä ole myöskään pöytäkirjaa, jotka ovat avoimia. Tästä on käyty aiemminkin keskustelua, ja sen takia merkittäviä kaupungin päätöksiä ei pitäisi tällaisiin päätöksentekoihin, jotka ovat varsin epävirallisia, siirtää. Kyllä valtuustossa se valta kuuluu valtuustolle, niin kuin valtuutettu Soininvaara hyvin toi esiin pitkäaikaisena kokeneena poliitikkona. Totta kai sitä olisi syytä kunnioittaa. Toivon, että myöskin kuultaisiin asukkaita, kuultaisiin kouluja ja opettajia.

16.6.2021

Esimerkkinä tuon esiin. Eräessä asukasfoorumissa käytiin keskustelua siitä. Varhaiskasvatuksen työntekijä sanoi, että meillä ei ole varaa hankkia piirustuspaperia päiväkotiin ja pyysi vanhempia tuomaan piirustuspaperia tai leluja päiväkotiin. Tämmöiset esimerkit toki on sellaisia, joita me voimme kuulla tai olla kuulematta. Kokoomus tietysti omalta osaltaan on tehnyt sen johtopäätöksen, että näitä huolia ei ihan niin vakavasti tarvitse ottaa.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensinnäkin oon äärettömän iloinen, että tämä arvoton näytelmä on toivottavasti tulossa päätökseensä eikä tätä tarvitse enää näytellä kertakaan uudestaan, vaan se oli tämä yksi näytös.

Toisekseen täytyy rehellisyyden nimissä onnitella Vasemmistoliittoa, joka tätä epä-älyllistä koulutusleikkaus, koulutusleikkaus, koulutusleikkaus -huutelua riittävästi huutamalla ja toistamalla sai tässä vihreät perääntymään ja tämän koko hässäkän aikaiseksi. He on onnistuneet, ja kyllä se täältä oikealta laidalta täytyy myöntää. Onnittelut heille, vaikka äärettömän surullinen oon tästä, mitä sen jälkeen on seurannut. Ehkä tämä valtuutettu Holopaisen vihoviimeinen, että ei ole varaa paperiin - esimerkki kruunaa tämän näytelmän viimeisen kohtauksen.

Jos me tosiaan ja kun me käytetään valtavasti rahaa tällä hetkellä opetukseen Helsingissä, jos verrataan Turkuun, Tampereeseen, Espooseen, Vantaaseen tai mihin tahansa muuhun suomalaiseen saati ulkomaalaiseen kaupunkiin. Nyt sitten täällä tuodaan tämmöisiä tarinoita siitä, ettei ole paperiin varaa, niin kyllä me sitten jotain tosi väärin tehdään tai sitten se meidän analyttinen ote, jolla me tätä kaupunkia johdetaan ja täällä päätöksiä tehdään, on täysi

Valtuutettu Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Täytyy ensin todeta, että ilmeisesti vihreät, Holopaisen puheita jos kuuntelee, haluaa luopua kaupungin johtoryhmäkäytännöstä. Jota, kuten pormestari viittasi, pidetään yhtenä merkittävämpänä onnistumisena kaupungin johtamisen kehittämisessä. En tiedä, miten muuten tätä puhetta voi tulkita. Mutta ehkä me näemme pian, onko tämä koko viherryhmän kanta vai vaan Holopaisen yksityisajattelua.

16.6.2021

Toinen, mihin tartun ? että kun valtuutettu Haglund puhui tuottavuustavoitteesta. Tässä valtuustossa tällä valtuustokaudella ei ole hyväksytty loppujen lopuksi yhtäkään sellaista budjettia, jossa olisi ollut määrärahan vähenemää tuottavuustavoitteen seurauksena. Vähän tekee pahaa pari budjettineuvottelua vetäneenä, tuottavuustavoite on vesitetty tuplasti. Voi vaan kuvitella, minkälainen se tilanne olisi, jos tuottavuustavoitetta ei strategiassa olisi. Tässä ei olisi mitään rotia tässä toiminnassa.

Pormestari Jan Vapaavuori

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun keskustelu on ehkä jo kääntymässä vähän loppupuolelle, niin kolmesta asiasta ajattelin vielä lyhyesti puhua. Niin kuin täällä on aikaisemmin todettu, kaskon budjetti on 1,27 miljardia. Se rahasumma, josta tässä puhutaan on siis 17,5 miljoonaa. Pormestarin esitys taisi olla 11 tai 12 miljoonaa. Nyt kun muotoillaan tai täällä rakennetaan uhkakuvia siitä, kuinka kadotus valtaa maan erilaisissa kouluissa, niin käytännössä puhumme siis summasta, joka on 0,6–1,3 % kaskon kokonaisbudjetista. Ei tarvitse olla Einstein eikä tilastotieteilijä eikä edes kansanedustaja ymmärtääkseen, että väitteet siitä, että 0,6 % kaskoissa on se, joka ratkaisee täydellisen kadotuksen ja täydellisen onnelan välillä tämän maailman. Tämä on todella epä-älyllistä keskustelua.

Toinen huomio liittyy johtoryhmään. Se on yksi niistä asioista, mistä oon ehkä eniten ylpeä tässä vaalikaudella, että olemme onnistuneet luomaan tähän kaupunkiin, uuteen organisaatiomallin varsin hyvin toimivan johtoryhmän. Joka ei onnistunut ihan ekalla kerralla ja sitä jouduttiin siinä alussa pari kertaa veivaamaan, ennen kuin se asettui uomiinsa. Se on käytännössä katsoen kaikissa akateemisissa ja muissa arvioinneissa, jota kaupungin johtamisjärjestelmistä on tehty, nostettu yhdeksi suurimmaksi onnistumiseksi. Yhteinen käsitys kaupungin johdossa laajemmin on tämä.

Väitteet siitä, että se olisi jotenkin demokratian vastainen tai että se jollain lailla keskittäisi valtaa tai jotakin muuta, osoittavat itse asiassa täydellistä ymmärtämättömyyttä mistään ? malleista. Kun johtoryhmä päinvastoin demokratisoi kaupunginjohtajan, pormestarin, vallankäyttöä ihan huomattavassa määrin.

Johtoryhmä kaikissa organisaatioissa, missä sellaisia on, ja niitähän on, on käytännössä ylimmän johdon apuväline. Epävirallinen foorumi,

16.6.2021

jossa laaja-alaisesti muutkin saavat ottaa osaa siihen keskusteluun, jonka pohjalta sitten joku, eli yleensä se ylin johtaja, tekee päätöksiä. Käytännössä se on tilaisuus, jossa koko kaupungin ylimmällä virkamiesjohdolla ja kaikilla apulaispormestareilla on mahdollisuus ottaa osaa siihen keskusteluun, miltä pohjalta asiaa viedään valmistelussa eteenpäin. Mikä on sen vaihtoehto? Sen vaihtoehto on, että ylimmällä virkajohdolla ja apulaispormestareilla ei ole mahdollisuutta ottaa osaa siihen keskusteluun, miltä pohjalta valmistelua viedään eteenpäin.

Tämä on erinomaisen tärkeä ja onnistunut instituutio, joka nimenomaan korostaa sitä, että päästään eroon siiloista. Tehdään asioita yhdessä. Varmistetaan se, että jo valmisteluvaiheessa erilaiset näkökohdat löytävät yhteisen foorumin kautta siihen keskusteluun, jonka pohjalta sitten asioita viedään eteenpäin.

Kolmas huomio, joka tässä keskustelussa on tainnut jäädä vähemmälle. Valtuutettu Meri on saattanut siihen viitata, mutta muuten jäänyt huomiotta. On myös hyvä palauttaa vähän mieliin, mitä viime syksynä ja budjettiesitystä tehtäessä tapahtui. Eihän täällä kaupungin pormestari tai kaupunginjohtaja häntä ennen, eihän täällä hihasta revitä mitään budjettiesityksiä. Kyllähän ne perustuu johonkin, ja tässä ne perustuu ennen kaikkea kaupunginvaltuuston hyväksymään kaupunkistrategiaan. Kaupunkistrategiaan, joka siis meillä vastaa hallituksen hallitusohjelmaa, jossa on ihan selkeät talouskirjaukset siitä, miltä pohjalta budjettiesityksiä tehdään. Siltä pohjalta näitä esityksiä on tehty. Sen jälkeen sitten eri toimialalauta-kunnissa on mahdollisuus niitä tarkemmin kohdentaa.

En malta olla sitä tälläkään foorumilla vielä erikseen kertomatta, että minua on koko tämän vaalikauden häirinnyt asia, jonka olen toki tiennyt jo parikymmentä vuotta, että tässä kaupungissa on pikkasen ikävä kulttuuri siitä, että kun kaupunginjohtaja tekee budjettiesityksen, niin sitten poliittiset ryhmät lisäävät siihen aina noin 30–40 miljoonaa. Viime vuonna kun oli vaalivuosi, meni pikkasen enempi. Näin on aina ollut. Elikkä ei tässä sinänsä mitään uutta. Mutta se johtaa sentyyppiseen keskusteluun, jossa väkisinkin demonisoidaan se kaupunginjohtajan esitys ja todetaan, kuinka karmea se on. Ja sitten tulee ratsuväki eli poliittiset ryhmät paikalle, jotka pelastaa sen summalla, joka on siis kokoluokkaa prosentti tai alle prosentti koko budjetista.

Tämmöistä näytelmää täällä on näytelty vuosi toisensa jälkeen. Viime vuonna yritin esittää poliittisille ryhmille, että mitäs jos luovuttaisiin tästä näytelmästä ja istuttaisiin yhdessä alas ja sovittaisi, mihin se budjettilisumma asettuu ja mietitään tätä yhdessä. Niin se nyt vaan kävi, että

16.6.2021

isommat ryhmät, enkä nyt puhu siitä omasta taustaryhmästäni, mutta pari muuta nimeltä mainitsematonta eivät halunneet tämmöiseen keskusteluun lähteä. Koska he kokivat, että on edullisempaa antaa kaupunginjohtajan, pormestarin tehdä esitys, ja tekee se ihan minkälaisen esityksen tahansa, se voidaan aina haukkua, ja sen jälkeen saadaan lisättyä siihen muutama kymmenen miljoonaa ja väittää, että täällä pelastetaan valtakunta. Kuten sanottu, ei tarvitse olla Einstein eikä lääketieteen lisensiaatti eikä edes kansanedustaja ymmärtääkseen, että 0,6 % budjetista ei ole sellainen määrä, joka missään olosuhteissa määrittelee kadotuksen ja hirvittävän leikkauksen maailman ja onnistumisen ja suuren voiton välisen eron. Vaan tämä on tämmöistä teatteria, jota täällä nyt käydään.

Ehkä se on demokratian hinta. Onneksi demokratian hinta on kuitenkin alle prosentti kaupungin budjetista.

Valtuutettu Mai Kivelä

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Itse tartun tähän heti, mitä pormestari sanoi, kun perusteli, että jos puhutaan alle prosentista, niin silloin ei olla menossa kadotukseen eikä pelasteta meidän koulutusta. Mä itse olen oikeastaan hyvinkin eri mieltä tästä, koska mä ajattelen niin, että on ongelma se, että kun me pyöritellään näitä isoja budjetteja ja rahoja, niin meillä voi itse asiassa hämärtyä se, että niillä miljoonillakin on konkreettista väliä. Jos päätetään esimerkiksi, että leikataan 22 miljoonaa koulutuksesta, niin ei se ole mikään pieni asia ja joku promilleasia, vaan silloin se tarkoittaa... Pitää pystyä isojakin budjetteja käsitellessä ymmärtämään, mitä se tarkoittaa konkreettisesti siellä koulutasolla. Siellä on niiden promillejen takana oikeasti pieniä lapsia, jotka tarvitsee erityistä tukea. Siellä on konkreettisia päätöksiä koulussa. Sen takia mä olen täysin eri mieltä siitä, mitä pormestari äsken tätä asiaa perusteli.

Sitten toinen asia siitä, että mikä on vastuullista. Mun mielestä pitää vaan todeta, että meillä vasemmistossa on eri näkemys siitä, mikä on vastuullista. Meidän mielestä on vastuullista se, että ei leikata koulutuksesta eikä varsinkaan leikata tällaisen kriisin keskellä. Me ollaan tuotu tätä marraskuusta asti esille. Me ollaan sanottu, että tässä tietoisesti päätetään, syvennetäänkö tätä kriisiä vai estetäänkö näitä seurauksia.

16.6.2021

Oon samaa mieltä pormestarin kanssa toisaalta siitä, kun hän totesi ensimmäisessä puheenvuorossaan, että vasemmisto on ainoa puolue, joka tässä on ollut johdonmukainen sen suhteen, että ei olla tällaiselle leikkauslinjalle lähdetty.

Valtuutettu Ted Apter

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä on nyt ollut aikamoinen polveilevakin keskustelu, mutta valtuutettu Nuorteva nosti esille sen, mikä on oppimistuen tarve ja toisaalta mielenterveysongelmien ehkäisyn ja korjaamisen tarve. Mä oon siitä täysin samaa mieltä, että me tarvitaan sinne rahaa.

Valtuutettu Holopainen korosti sitä, että valtuuston kantaa on kunnioitettava. Toisaalta jos me mietitään, millainen esitys me tehtiin vaikka sote-esitykseen liittyvänä asiana, niin ei sitä hirveän johdonmukaisesti olla kunnioitettu. Valtuuston enemmistön kanta oli, että koulukuraattoreita ja psykologeja ei lähdetä siirtämään pois Helsingin kaupungista sote-toimipuolelle, mutta sitä kuitenkin ollaan edistämässä.

Toisaalta sote-esitys leikkaa 50 miljoonaa euroa vuositasolla siirtymäajan jälkeen, ja sitten täällä puhutaan muutamasta miljoonasta. Mitkä nekin on ihan merkittäviä, ja mä oon siitä samaa mieltä valtuutettu Kivelän kanssa, että niilläkin on vaikutusta. Mutta se ei ole semmoinen kestovaikutus, joka vie kasvun eväitä Helsingin kaupungilta.

Pormestari Vapaavuoren Jannen kanssa olen samaa mieltä siitä kyllä, että nämä luvut pitää laittaa johonkin perspektiiviin, ja kaupunkistrategia on ehkä keskeisin väline. Jos me katsotaan tulevaa valtuustostrategiaa, jonka ryhmät jossain vaiheessa pistää kasaan, niin mä kiinnittäisin niille tahoille, puolueille, ehdokkaille, muille, jotka sitä on värväämässä kasaan, erityistä huomiota siihen, miten meidän sisäisen vuokran mallin kohtelu toteutuu jatkossa päiväkoteihin ja kouluihin. Koska tällä hetkellä meillä korotukset vuokrataso on noin seitsemän prosenttiyksikköä pahimmillaan vuositasolla. Silloin me puhutaan kymmenistä miljoonista, ja ne on vuositasolla. Siihen malliin pitää löytää joku semmoinen ratkaisu, joka huomioi sen paremman tavalla jatkossa, tai muuten se on ikään kuin sisäinen leikkuri kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle tästä hamaan tulevaisuuteen. Nyt me ollaan puhuttu tosi pitkään näistä muutamista miljoonista euroista.

Kiitos.

16.6.2021

Valtuutettu Laura Kolbe

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämän keskustelun seurauksena voisin kysyä, että jos tämä keskustelu on oire, niin mikä on se sairaus, jota tässä on purettu. Ehkä historioitsija voisi tällä kertaa todeta, että ei katsota menneisyyteen, vaan mitä me voidaan oppia tänään ja tästä keskustelusta ja viimeisen koronavuoden ajan opeista. Nyt me lähdetään kuitenkin rakentamaan seuraavan neljän valtuustovuoden strategiaa, ja jos katsoo tämän keskustelun jotakin hyviä puolia, niin kuitenkin ne yhteiset nimittäjät on toivon mukaan sellaisia, joiden varaan me voidaan ruveta seuraavaa neljää vuotta rakentamaan.

Keskustelu viittaa siihen, että koulutusasiat ovat erittäin tärkeitä. Otettakoon ne strategisessa työssä keskiöön. Koulutuksen tarve kaikilla tasoilla tulee säilymään, ja Helsinki on vetovoimainen koulutuskaupunki. Otettakoon kulttuurin menestys keskiöön. Otettakoon kaupungin toimivuus ja viihtyvyys keskiöön ja asukkaiden hyvinvointi. Ja myös osallisuus ja kuuleminen, jossa on jatkuvasti parantamisen varaa. Ei ole hyvä, että koulujen wc-paperiasiat hoidetaan vanhempien kautta, kun jotakin on prosessissa vikaa.

Last but not least. Meillä on nyt neljä vuotta pormestarimallia, ja nyt seuraavat neljä vuotta edessä, ja on hyvä, että me tiedämme, miten pormestari on toiminut, millä tavalla meidän osaava virkamieskunta, miten sitä on hyödynnetty. Nyt pohdittakoon seuraavaa neljä vuotta ajatellen: otetaan kissa pöydälle, mikä on mennyt pieleen, mikä voisi toimia paremmin ja millä kaupungin poliittinen, toiminnallinen ja virkamiesvahvuus saataisiin paremmin tekemään työtä yhdessä. Kommunikaatio on avainsana, mutta kyllä myös keskinäinen kunnioitus. Ei kaupungissa mikään ? jos me emme toisiamme arvosta ja kunnioita ja näiden pelisääntöjen mukaan toimita. Tämä antaa paljon näkökulmia tulevan strategiatyöhön.

Kiitos.

Valtuutettu Juhana Vartiainen

Näin täydentääkseni näitä pormestari Vapaavuoren ja valtuutettu Kolben hyviä puheenvuoroja haluan tähdentää sitä, miten tärkeää demokraattisessa Euroopassa ja nyky maailmassa on se, että on hyvin määritellyt budjettisäännöt ja budjettiprosessit. On aivan itsestäänselvää tie-

16.6.2021

tysti demokratioissa, eurooppalaisissa demokratioissa, että valta kuuluu valtuustoille ja edustuslaitoksille. Mutta kaikki vastuullisten ja menestyneiden maiden edustuslaitokset ja valtuustot käyttävät hyvin määriteltäjä budjettisääntöjä ja eri tavoin määriteltäjä menokehkyksiä.

Nytkin tässä keskustelussa selvästi, varmaan jos tätä kansalainen kuuntelee, helsinkiläinen, menee sekaisin todellakin se, puhutaanko tässä budjettisääntöjen ja yhteisten sopimusten ylittämistä ylipäänsä vai erityisen kriisin hoidosta. Tämä osoittaa, että meillä on kehitettävää meidän kulttuurissamme ja budjettiprosessissa.

Mutta vaikka aina voidaan keksiä ja kaunopuheisestikin perustella uusia menoja, niin silti sellaiset maat ja sellaiset kaupungit, jotka kykenevät ylläpitämään hyvää sääntöperusteista budjetoitua, ovat viime kädessä varmasti parhaita maita ja kaupunkeja myös lapsille ja köyhille ja koulutuksille ja nuorille. Tämä on tyypillistä pohjoiseurooppalaisille maille, kuten Saksalle, Ruotsille, Tanskalle. Maailmassa on valtavasti maita, joissa budjetoidaan enemmänkin sen kulloisenkin ylijäämän mukaan, ja voitte olla varmoja, että nämä heikot ryhmät ja lapset ja nuoret, joita moni haluaa täällä puolustaa, eivät voi tällaisissa maissa ja kaupungeissa yhtään paremmin.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Kolben puheenvuoro oli erittäin hyvä. Toivon myös tällaista yhteistyön henkeä tänne valtuustoon. Toivon myös, että sitä valtuuston valtaa lisätä tai vähentää budjettia ei pidetä arvottomana. Pidän vähän erikoisena pormestari Vapaavuoren viittauksia siihen, että tämä esitys olisi ainoa oikea, mikä tulee, ja siihen ei voisi valtuusto puuttua. Tämä juuri aika pitkälti kyseenalaistaa sitä valtuuston roolia, joka sille on kuitenkin lainsäädännöllisesti annettu. Juuri niin kuin valtuutettu Kivelä täällä totesi, niin nämä rahat, miljoona voi tuntua pieneltä, ovat erittäin arvokkaita ja käytännössä mahdollistavat esimerkiksi sen, että lapset saavat tukea koulussa.

On myöskin totta, että tällaisia viestejä tulee, että kaikissa päiväkodeissa ei ole varaa hankkia tarvikkeita. Tätä pidän myös vähän erikoisena, että kyseenalaistetaan niitä viestejä. Totta kai voi ja kannattaakin tarkemmin pureutua, mistä tällainen johtuu, mutta varmasti osasyynä on sii-

16.6.2021

nä, että meidän kaupunki on kasvanut nopeasti ja lasten määrä on kasvanut nopeasti. Meidän pitää varmistaa, että rahoitus seuraa perässä. Kuten täällä hyvin valtuutettu Apter viittasi siihen, että vuokrankorotukset on erittäin kovia, niin täytyy laskea, mitä sinne aidosti jää näiden korotusten jälkeen koulujen ja päiväkotien osalta. Että budjetti seuraa todellisuudessa lasten määrän kasvua vähintäänkin.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun täällä on keskitytty jonkin verran puhumaan näistä erimielisyyksistä, niin haluan kuitenkin vielä muistuttaa, että tätä lisämäärärahatarvetahan käytiin jo lautakuntavaiheessa ryhmien kesken yhdessä läpi. Haluttiin nimenomaan lähteä siitä näkökulmasta, että haetaan yhteistä näkökulmaa ja pyritään toteuttamaan budjettisopua, mutta samanaikaisesti reagoimaan tämän kriisin aiheuttamiin tarpeisiin. Tässäkin kokouksen ryhmä oli mukana näissä keskusteluissa, ja sielläkin nähtiin tarpeelliseksi se, että määrärahoja osoitetaan. Niin kuin nyt tässä esityksessäkin on ollut se yhteisymmärrys, että aivan selvästi lisäresursseille on tarvetta.

Haluan myöskin palata syksyn tunnelmiin ja tilanteeseen silloin. Nyt täällä puhutaan ikään kuin puolueet olisivat tarkoituksella lähteneet leikkaamaan tai heikentämään lasten ja nuorten hyvinvointia. Tämä tuntuu kyllä tosi erikoiselta, kun mietitään minkälaisessa tilanteessa me olimme syksyllä koronakriisin keskellä. Emmehän me voineet tietää, miten tämä tauti käyttäytyy, miten talous käyttäytyy sen myötä ja miten tämä koko Helsingin elinkeinoelämä, palvelu ja matkailu tulee kehittymään. Sen seurauksena emme tietenkään voineet myöskään tietää, miten kaupungin tulopuoli käyttäytyy tämän vuoden aikana. Joten on ihan luonnollista, että on myös vastuullista, että ryhmät ottavat tämän epävarmuuden huomioon kaupungin budjettia laatiessa. Sen takia on mielestäni järkevää, että sitten kuitenkin kun tiedettiin, että tähän liittyy tähän talouden toimintaan ja tautiin epävarmuutta, niin varauduttiin siihen, että toimialojen resursseja ollaan valmiita tarkastelemaan.

Pormestari Jan Vapaavuori

Puheenjohtaja.

16.6.2021

Ajattelin vielä vaan mainostaa sitä, että kun tässä useamman viikon ja kuukauden valitettiin, että pormestari ei tuo 17,5 miljoonan kaskon ja seitsemän miljoonan kuvan ylitysesityksiä eli 24,5 miljoonan ylitysesityksiä, niin ei tuonutkaan, vaan toi sitten 161 miljoonaa. Katsottiin vähän kokonaisvaltaisemmin tätä maailmaa, eikä menty ensimmäisen huudon perusteella.

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tätä on ollut melkoisen erikoista seurata tätä keskustelua, kun ymmärtääkseni ennen vaaleja oli älytön kalabaliikki siitä, missä on ylitysesitykset ja miksi niitä ei tuoda. Nyt kun ne on tuotu, niin älytön kalabaliikki jatkuu. Mä en nyt oikein saa kiinni tämän keskustelun annista laisinkaan tänään, mistä tässä on kysymys.

On varmaan selvää se, että kun jotain jossain neuvotteluissa sovitaan, niin siinä tietysti pysytään. Perussuomalaisethan ne eivät olleet tässä budjettisovussa mukana, koska se ei edistänyt meille tärkeitä tavoitteita. Mutta pidän jotenkin erikoisena sitä, että järjestelmä menee siihen, että aina voi esittää jotain uutta rahaa käytettäväksi, ilman että tuloista on mitään tietoa. Maan hallitushan on tähän kyllä viimeiset kaksi vuotta, asioita hoitaneet näin, mutta toivottavasti tämä ei leviä tänne Helsinkiin, koska kyllä kait tulot ja menot pitäisi olla tasapainossa.

Sen verran totean siihen, kun täällä on nyt myönnetty se, että kaupunki kasvaa niin nopeasti, että itse asiassa palveluiden rahoitus ei seuraa perässä ja palvelut ei seuraa perässä, niin tämä on juuri sitä, mistä perussuomalaiset ovat tässäkin valtuustossa puhuneet. Liian nopeasta kasvusta, joka ei välttämättä kuitenkaan ole itseisarvona hyvä asia. Vaan sitä ei pystytä määräänsä enempää hoitaa eikä sitä ole tarpeenkaan hoitaa. Toivoisin, että tältä osin muutkin ryhmät ottaisi tämän asian pohdintaan ja lakattaisiin hymistelemästä tälle perussuomalaisten esittämälle huolelle.

Kiitos.

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja.

16.6.2021

Pormestari totesi, että budjettien valmistelu perustuu strategiaan ja strategiassa on sovittu 0,5 %:n tuottavuustavoitteesta, jota on osa ryhmissä tulkinnut mekaanisena leikkurina. Aikaisemmin puhuin siitä, että on ongelmallista tehdä sellaista politiikkaa, jossa tartutaan asioihin vasta siinä vaiheessa, kun joku huutaa siitä julkisuudessa. Tämä strategi-aneuvottelut tai tuottavuustavoite ei ole hirveän mediaseksikäs aihe. Useinkaan kuntalaiset ei ole älähtänyt siinä kohdassa, kun tuottavuustavoitteista on päätetty. Mutta mä ajattelisin, että siitä huolimatta valtuuttujen uudessa valtuustossa olisi tärkeää olla tietoisia siitä, että jos tuottavuustavoite päätetään ottaa käyttöön, niin silloin se melko varmasti johtaa tilanteeseen, jossa meillä tullaan leikkaamaan koulutuksesta. Kuten nyt ollaan huomattu, sillä on aika isoja ja hankalia haitta-vaikutuksia koulujen toiminnalle ja oppilaiden tuelle koulussa.

Musta nyt jokaisen vastuullisen poliitikon täytyisi olla todella tarkkana syksyllä siitä, että me ei voida tehdä hyvää kaupunkia, jos on hyvin suuret paineet tuottavuustavoitteiden kautta säästöihin.

Kiitos.

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Pormestari väitti täällä edellä budjettineuvotteluja pelkäksi teatteriksi. Budjettineuvotteluissa käyttävät valtaa valtuustoryhmät eli kaupungin ylin päättävä päätöksentekijä. Valtuuston valta ei ole teatteria.

Kertaan vielä, että syksyn budjettineuvotteluissa sovittiin ylitysoikeudesta, ja nyt keväällä sitä on käytetty erittäin tärkein perustein. Toki kasvatuksen ja koulutuksen määrärahat olisi ollut tarkoituksenmukaisinta tuoda käsittelyyn lautakunnasta ja aiemmin, mutta nyt lopulta on vain äärimmäisen tärkeää, että päätökset ovat meillä nyt.

16.6.2021

188 §

Esityslistan asia nro 6

TUKKUTORIN TOIMINTOJEN JÄRJESTÄMINEN

Pormestari Jan Vapaavuori

Arvoisa puheenjohtaja.

Jo ennen koronakriisiä oli selvää, että kaupunkien menestys ja kilpailukyky rakennetaan pitkälti paikallisen omaleimaisuuden ja omien luontaisien vahvuuksien varaan. Koronakriisin jälkeen kansainvälinen kilpailu kaupunkien välillä tulee kiihtymään entisestään. Menestyäksemme meidän tulee siis panostaa näihin luontaisiin vahvuuksiin ja rakentaa vetovoimaa niiden kautta.

Paikoilla ja niiden identiteetillä on aina ollut kaupungeissa keskeinen rooli. Placemaking on edelleen nouseva trendi, joka on myös Helsingissä tunnustettu. Emme ole silti pystyneet tukemaan tarpeeksi esimerkiksi vanhan kauppahallin tai kauppatorin kehittymistä. Sen sijaan Hakaniemen hallin väistötila esimerkiksi on ollut selkeä onnistuminen.

Tähän asti kaupunki on kohdellut uniikkeja paikkoja, kuten keskustan Torikortteleita, Tukkutorin, Teurastamon alueita, toreja ja kauppahalleja lähinnä ulosvuokrauskohteina, ja koronakriisi on kuristanut monia niistä entisestään. Nyt tarkoitus on lähteä kehittämään näitä paikkoja entistä paremmiksi. Sisältö edellä, yhdessä toimijoiden kanssa. Tavoitteena on elävät, menestyvät ja vetovoimaiset kaupunkikulttuurin paikat, joiden arvo on paljon muuta kuin niistä saatava vuokratulo. Nämä keskeiset paikat säteilevät ympärilleen elinvoimaa, nostavat ympäröivien alueiden arvoa, parantavat kaupunkilaisten palveluja, rakentavat helsinkiläisten identiteettiä ja tarjoavat mahdollisuuden ja alustan elinvoimaisen kaupunki- ja ruokakulttuurin kehittymiselle edelleen.

Tukkutorin ja Helsingin Leijonan toimintojen yhdistäminen uuteen perustettavaan yhtiöön mahdollistaa nykyistä vaikuttavamman ja kaupungin tavoitteita paremmin edistävän kokonaisuuden muodostamisen. Lisäksi uusien Senaatintorin ja Kasarmitorin kesäterassien tyyppisten tuotantojen rakentaminen mahdollistuu osaamisen yhdistämisellä ja kehittämisellä.

16.6.2021

Yhtiö kehittää Helsingin kaupungin kaupunki- ja ruokakulttuuria ja tori- ja kauppahallitoimintaa sekä näiden joustavaa ja kustannustehokasta organisointia. Tukutorin ja Teurastamon aluetta on tarkoitus kehittää perinteisen tukkutoritoiminnan ohella uutta luovaksi urbaanin ravitsemus- ja tapahtumatoiminnan keskuksesi sekä tukea alueelle jo kehittyneitä ekosysteemiä ja toimijoita.

Yhtiö edistää kaupungin kulttuurihistoriallisesti tärkeiden tilojen ja paikkojen aktiivista hyödyntämistä kaupunkilaisten, vierailijoiden ja yritysten toimesta laatimiensa kehittämis-, palvelu- ja vuokrauskonseptien avulla. Yhtiö on keskeinen väline kaupungin vetovoimaan ja elinvoimaisuuteen sekä kaupunkikulttuurin kehittymiseen liittyvien tavoitteiden toteuttamisessa.

Toimintojen kehittäminen sisältö, ei vain taloudellinen tulos tai vuokratuotto, edellä mahdollistaa myös monipuolisimman vuoropuhelun alueiden yrittäjien kanssa, joiden menestys takaa myös uuden yhtiön onnistumisen.

Valtuutettu Dan Koivulaakso

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Oikein hyvä esittelypuheenvuoro myös pormestarilla. Tässä on paljon hyviä puolia kaupungin vetovoimaisuuden lisäämiseksi tässä esityksessä, mutta on muutama kriittinenkin huomio itselläni tähän näin, joista yksi on siinä 55–57 kohdissa suurin piirtein perusteluissa. Puhutaan siitä, että voitaisiin käyttää arvioita markkinointihinnasta. Joskin lähtökohtaisesti puhutaan siitä, että kilpailutetaan näitä eri vuokraaikoja. Tällaisen arvioinnin pitäisi tietysti olla äärimmäinen poikkeus, ja lähtökohtaisesti nämä tietysti pitää olla avoimesti tarjolla niitä eniten halualle eli niistä hyvää, parasta vuokrahintaa maksaville tai eniten sisältöä kaupungille tarjoten ja sitä kautta muuta hyötyä. Tässä tietysti on pieniä riskejä, kun meillä katoaa mahdollisuus kuntalaisvalitukselle. Tämä siirtyy yhtiöön, ja tämä voi sitten olla sen yhtiön operatiivisen toiminnan subjektiivisia arvioita siitä, eikä välttämättä kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisia arvioita siitä, millä tavalla tätä kaupunkia pitäisi kehittää jatkossa.

Mutta tähän on vähän vaikea tehdä mitään vastaesitystä sellaisenaan. Me ollaan kaupunginhallituksessa todettu, että pitäisi demokratian toteutumista vaalia, ja se vastaesitys ei menestynyt, niin mä en nyt sitä

16.6.2021

tässä tee, minkä meidän kaupunginhallitusryhmämme teki siellä. Mä tyydyn tekemään tällaisen vastaesityksen, joka näkyy järjestelmässä. Koska kaupunki on sitoutunut vastuullisen henkilöstöpolitiikkaan ja työsuhteturvaan, on valtavan tärkeätä myös, että me sitoudutaan jatkossa siihen, että ihmiset haluaa tässä hienossa kaupungissa työskennellä. Ei voida tehdä niin, että me lähdetään yhtiöittämään meidän toimintoja, jotta me luodaan mahdollisuuksia polkea työehtoja.

Vastaesitys kuuluu: Lisätään päätösesitykseen kolmas kohta: yhtiöön kaupungilta siirtyvän henkilöstön osalta noudatetaan vähintään nykyisen kaltaisia työsuhteen ja palkkauksen ehtoja myös nykyisen työehtosopimuksen päättyessä.

Kiitos.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kiitoksia valtuutettu Koivulaaksolle hyvästä alustuksesta ja esityksestä. Kannatan lämpimästi esitystä. Tämä on tosiaan vähintään, mitä me voidaan tehdä.

Valtuutettu Laura Kolbe

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos pormestarille erinomaisesta ja innostavasta esittelystä. Näen, että on juuri sitä toimintaa, jota kohti mennään, 20-luku kun tässä etenee. Tämä on erinomaisen ansiokas esitys. Tietysti voidaan pohtia tätä yhtiön ja kontrollin välistä suhdetta. Helsingissä on tästäkin kokemuksia, välillä toimii, välillä ei. Mutta joka tapauksessa tämä on signaali, jota me kaikki ollaan kaivattu. Ollaan edetty niistä ajoista, kun kiinteistöviraston tori- ja hallivirkamies oli se ainoa, joka hoiti näitä asioita 80-luvulla. Meillä on nyt todella volyymia ja mahdollisuutta ja hieno mahdollisuus hyödyntää, niin kuin pormestari totesi, näitä meidän arvoraakennuksia, jotka liittyy kaupungin ydintoimintaan eli kaupankäyntiin, kaupallisiin. Ruoka, tukkutori, pienyritysjyys ja vähän suurempikin yritysjyys, joita tarvitaan taas, kun lähdetään rakentamaan ei vaan maailman toimivinta vaan toivon mukaan pikkuhiljaa myös maailman ihaninta kaupunkia. Jota professori Mari Vaattovaara eri yhteyksissä nostaa esiin.

16.6.2021

Tämä on erittäin arvokas tämä Torikortteleiden, siellä on semmoinen slaidi. En tiedä, oletteko huomanneet. Tämä mitä opimme 2012–2020, jossa on musta uudenlainen ja aika tyylikäs Helsingin ääni. Eli puhutaan profiilista ja puhutaan merellisestä keskustasta. Tämä on meille kaikki tuttua, mutta myös se, että nyt organisaatio soittaa yhteistä säveltä. Siihen tarvitaan myös yrittäjien, asukkaiden ja meidän kunnallispoliitikkojenkin ääntä. Kiinnitetään muotoiluun huomiota, sisältöjen kautta kehittämiseen. Kaupungin rooli kuraattorina, yrittäjyys ja yhteistyö ja tämä kokeilukulttuuri. Kyllä tässä on tapahtunut valtava retorinen hyppäys siitä, kun järjestyssääntöjen lempisana oli ei, ei saa eikä voi.

Lämmin lämmintä kiitos asian edistämisestä kaikille asianosaisille. Vielä kun saadaan kiehtova Helsingin historiaan liittyvän nimi tälle Helsingin kaupunkitilat osakeyhtiölle, niin paketti on valmis.

Kiitoksia.

Apulaispormestari Pia Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Puhumme täällä valtuustossa niin harvoin yrittäjyydestä eli siitä, miten tehdään sitä kakkua, jota täällä niin ilolla olemme jakamassa. Joka kerta kun siihen tilaisuus tarjoutuu, täytyy puheenvuoro käyttää.

Tukkutorihan kattaa paitsi sen perinteisen tai nimenomaan sen tukkutorin alueen sellaisena kuin sen... Kuuluuko nyt? Molemmilla alueilla on hankkeita, jotka on aika pitkään ollut vireillä. Teurastamossahan on keskeneräinen hankesuunnitelma, jonka keskeneräisyyden vuoksi alueen potentiaali on jäänyt pääosin lunastamatta. Toisaalta sitten taas pakastamo on ollut vireillä tuolla Tukktorilla niin kauan kuin jaksan muistaa. Niinpä esityksestäni tehtiin kaupunginhallituksessa yksimielisesti hyväksytty esitys siitä, että kaupunginhallitus kiirehtii Teurastamon hankesuunnitelman loppuun saattamista ja Tukktorin pakastamon investointipäätöstä. Toivottavasti näin käytännössä sitten tapahtuu, että niitä kiirehditään.

Tämä aluehan oikeastaan, komppaan valtuutettu Kolbea, joka juuri viittasi tähän elinvoimaan ja kaikkeen siihen hyvään, mitä tämä on alue tuo kaupungin vetovoimalle. Kaupunkihan voi parhaimmillaan olla alusta, joka tuo mahdollisuudet kukoistavaan liiketoimintaan. Me ollaan periaatteessa hyvin usein puhuttu meidän erilaisista kaupallisista alustoista kiinteistön vuokrauksena. Mun mielestä siitä ajatuksesta pitäisi luo-

16.6.2021

pua. Pikemminkin juuri ajatella sitä, että me ollaan tekemässä houkuttelevaa alustaa, johon toivottavasti saadaan mahdollisimman hyvää kehittämisosaamista, jotta me saadaan win-win-tilanne, että sen lisäksi, että saamme yrittäjältä vuokrat, autamme heitä tekemään menestyvää liiketoimintaa.

Kiitos.

Valtuutettu Maija Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun itsekkin olen ollut yhden kauden Leijona-yhtiön hallituksessa, niin totean, että hanke, jossa yhdistetään torit ja Torikorttelit ja hallit, luo ihan uusia mahdollisuuksia. Mutta kun muistan, miten hankala oli Torikortteleiden kehittämisen alkuvaiheessa, kun koettiin, että Torikorttelit on liian kaukana keskustasta ja yrittäjienkin vaihtuvuus oli erittäin suurta Torikortteleissa, niin tämä Torikortteleiden ja koko tämän kokonaisuuden hallinta ei ole kauhean yksinkertaista. Siinä on monia riskitekijöitä, jotka pitäisi sillä tavalla ottaa huomioon, että ei ainakaan vuokrisa taikka muutenkin tulostavoitteessa aseteta liian korkeita odotuksia. Kaikki se luovuus ja kehittäminen kuolee siihen, kun pitää koko ajan katsoa budjettia ja saadaanko riittävästi rahaa ja niin edelleen.

Nämä kaikki kolme osa-aluetta antavat suuria mahdollisuuksia, mutta toivon, että yhtiön hallituksessa todella seurataan tarkkaan, millä tavalla eri alueilla voidaan tehdä kehitystoimintaa ja katsotaan, että taloudelliset odotukset eivät tuhoa kaikkea sitä innovatiivisuutta, mikä näissä osa-alueissa on olemassa. Sen itsekkin tunnistan, että on olemassa paljon potentiaalia, ja sitä ei saa tuhota.

Kiitos.

Valtuutettu Mia Haglund

Tack ska du ha, ordförande.

Tämä on erittäin mielenkiintoinen ja hyvin toteutuessaan potentiaalisesti todella kaupunkia elävöittävä edelleen hanke, jota sinänsä on minusta hiukan surullista, etteikö tällaista elävöittämistä, mitä tässä ajetaan takaa, pystytä toteuttamaan muussa kuin yhtiömuodossa ja että niitä investointeja, joita nämä alueet tarvitsee, ei kuitenkaan pystytä priori-

16.6.2021

soimaan, ellei ne saa omaa yhtiömuotoaan. Mutta toivottavasti tässä muodossaan ja juuri näistä lähtökohdista elikkä sisältö eikä se vuokratuotto edellä saada hienoja asioita aikaan näissä arvokkaissa rakennuksissa ja todella mielenkiintoisilla alueilla.

Mä pyysin puheenvuoroa sitä varten, että mä kannattaisin edustaja Koivulaakson tekemää lisäystä, joka on mun mielestä hyvä ja vastuullinen lisä tässä kokonaisuudessaan potentiaalisesti hyvässä hankkeessa.

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande.

Ensi silmäyksellä olin vähän skeptinen tämän fuusion osalta. Mä ajattelin näin, että eihän ole muuta yhteistä Tukutorilla ja Leijona Oy:llä kuin että Leijona Oy:n hallinnassa on Torikorttelit. Elikä tori kuitenkin on yhteisenä nimittäjänä. Mutta kun olen pohtinut syvemmin tätä, niin miksi-pä ei koordinoita tätä toimintaa. Molemmissa on siis sekä toritoimintaa että kiinteistötoimintaa ja kaupunkitiloja. Eli synergiaa voi hyvinkin syntyä.

Olisin kysynyt valtuutettu Koivulaaksolta, miksi tämä lisäys olisi tarpeen. Ymmärtääkseni kaupunginhallituksen esityksessä on jo luvattu, että henkilöstön etuja ei huononnetta.

Sitten puheenjohtaja.

Haluaisin samalla tavalla kun valtuutettu Kolbe tähän nimiasiaan. Onpas erityisen hankala nimi keksitty ainakin työnimeksi tälle uudelle yhtiölle elikkä Helsingin kaupunkitilat Oy, Helsingfors stadslokaler Ab, Helsinki City Premises Limited. Ei kovin helppo nimi. Mun mielestä meillä on kaupunkikonsernissa erinomainen ennakkotapaus siitä, miten voi keksiä yhtiön nimiä, jotka samalla kun ovat myyviä trademarkseja, niin on myöskin käypä ainakin molemmilla kotimaisilla kielillä. Viittaaan Helen-yhtiöön, joka on tietysti Helsingin Energia tai myöskin Helsingfors Energi. Samalla tavallahan olisi muodostettavissa tässä tapauksessa yhtiön nimi Heltor elikkä Helsingin torit, Helsingfors torg.

Tämä on ihan vaan vapaaksi käytettäväksi, ja varmaan joku muu keksii jotain muuta, mutta jotain vähän iskevämpää kun tämä monimutkainen kolmikielinen nimi, mikä on nyt työnimenä.

16.6.2021

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen tori- ja hallihullu perheenemäntä, ja käyn aika useasti torilla. Mun ensimmäinen aloitteeni Helsingin kaupunginvaltuustossa koski torikojujen yhtenäistä ulkonäköä. Nyt ne muuten on yhtenäisiä. Ei se kestänyt kuin 12 vuotta. Mutta nyt siellä on näin asiat.

Tämä on hyvä aloite tämä yhtiön muodostaminen, mutta torikauppiaat on aika huolissaan siitä, onko tämä yhtiömuoto sellainen, että siihen on vaikeampi vuokralaisen vaikuttaa mihinkään omaa vuokraansa tai siihen kokonaisuuteen. Kun siis silloin kun poliitikot olivat siellä taustalla, niin heihin pystyi aina jotain vaikuttamaan, mutta onko osakeyhtiö niin ankara, että torikauppiaalla ei ole mahdollisuutta vaikuttaa omaan asemaansa. En kannata Koivulaakson esitystä.

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Puheenjohtaja. Valtuustotoverit.

Nähdäkseni nyt esillä oleva suunnitelma on varsin hyvä. Jos jossain niin yhtiömuoto tässä kohtaa on varsin hyödyllisessä käytössä, koska tämä kehitettävä yhtiö tai näiden kahden eri toimijan yhdistäminen yhtiömuotoon tulee tuottamaan palveluja nimenomaan yrityksille. Tässä suhteessa on myös järkevää, että sen investointipolitiikkaa on sen yhtiön omaa toimintaa. Tietenkin se kuuluu kaupunkikonserniin ja on kaupungin omistama yhtiö, mutta on järkevämpää, että se investointipolitiikka tapahtuu sen yhtiön ehdoilla. Sen markkinanäkymän mukaan, mitä niillä asiakkailla siellä on. Eikä niin että joudutaan päättämään investointimäärärahoista osana kaupungin kokonaisbudjettia. Tämä ehdottomasti lisää toimintavapautta ja toimintamahdollisuuksia tässä kyseisessä tarkoituksessa. Nämä kaksi eri tahoja, jotka yhdistetään, niin niiden toiminnassa on selvästi synergiapiirteitä, ja sen takia on järkevää, että ne menee siihen samaan orgaaniin.

Tähdellistä mielestäni sekin, että me muutenkin kaupungin yhtiöiden osalta annetaan myös konserniohjauksena, omistajaohjauksena muitakin tavoitteita kuin pelkkä tuotto. Mutta on selvää, että se on liiketoimintaa lähtökohtaisesti, kun se yhtiössä on, ja on ihan mahdollista ja järke-

16.6.2021

vää, ilman että ketään riistetään tai yrityksiä, jotka ovat sen asiakkaita tai yhteistyökumppaneita, ajetaan millään lailla ongelmalliseen tilanteeseen.

Erityisen tärkeää minusta on tällaisen julkisesti omistettavan yhtiön osalta, joka tarjoaa markkinoille resursseja niin kuin nämä molemmat toimijat. Siis sekä tiloja että tukkutoripalveluita. Että näissä toimijana meidän omistama yhtiö ymmärtää ajaa myös uusien yritysten etua. Ei ainoastaan nykyisten, jotka toki pitää ottaa huomioon. Mutta myös siten, että nämä markkinat etenee sekä torialueella tai vähittäiskaupan alueella, jotka on tämän yrityksen asiakkaita. Meidän pitää olla tietyllä tavalla tiettyjen niukkojen markkinoille tulemisen resurssien portinvartijana. Vastuullinen ymmärtää, että markkina tarvitsee myös tilaa uusille toimijoille. Juuri tässä suhteessa tämä syntyvä yritys on mielestäni sekä mielenkiintoisessa että vastuullisessa tehtävässä.

Kiitoksia tästä.

Ai niin, vielä se nimi! Kyllä se nimi pitäisi parempi olla. Månsson oli kyllä oikeassa siinä, että mieluummin joku jollakin lailla tunnistettava nimi, eikä virastolta kuulostava. Kun kuitenkin toimitaan markkinoilla siinä vaiheessa. Helsingin Leijonakin kuulostaa paremmalta kuin tuo työnimi, mikä tuolla mainitaan.

Kiitoksia.

Valtuutettu Laura Kolbe

Puheenjohtaja.

Jatkan nimikeskustelua, koska tähän on kaikkein hauskinda kaupungin brändityötä ja symbolien ja identiteettien rakentamista nimien ja tunnusten ja vaakunoiden ja muiden kautta. Muistutan, että KPMG, jota tässä on käytetty konsulttina, painottaa sanaa kulttuurihistoria. Ihmeiden aika ei ole ohi, mutta se toistuu siellä lausunnossa. Vähän kaivelin täällä arkistoja, ja viittaan myös valtuutettu Vartiaisen puheenvuoroon siitä, että back to basics eli Eurooppaan. Meillä on hieno sana merkurius. Osakeyhtiö Merkurius voisi toimia aika hyvin. Siis Merkuriushan oli roomalaismytologiassa kaupankäynnin ja kauppavoiton jumala, jota myös suojelijanaan pitivät matkamiehet ja varkaat, mikä sopii ehkä kaupunkikulttuuriin. Merkurius on symbolina hyvin keskeistä eurooppalaisuutta, juuri tätä vaihdantaa, kaupankäyntiä. Koko se symbolimaailma, Merkuriuksen sauvat, on hyvin keskeinen.

16.6.2021

Kaupunki voisi palata tälle uusklassismin hienolle juuristolle, jota löytyy, niin kuin tiedämme, Senaatintorin laidalta yltä kyllin. Visuaalista Merkuriusta en ole nähnyt tai muista nähneeni Helsingin Engelin arkkitehtuurissa, mutta mikäpä meitä estäisi käyttämästä tätäkin kerrostumaa uudella tavalla. Nimet on tärkeitä ja keskustelu jatkuu.

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande.

Vedän oman Heltorin takaisin ja kannatan Merkuriusta.

189 §

Esityslistan asia nro 7

OSALLISTUMINEN ITÄRATA OY:N OMISTAMISEEN JA RAHOITTAMISEEN

Ledamoten Björn Månsson

Arvoisa puheenjohtaja.

Voidaanhan me osallistua tämän yhtiön omistamiseen ja rahoittamiseen, vaikka tämä ratahan ei tule kulkemaan Helsingin kaupungin alueella, vaan Tikkurilasta suoraan Sipoon läpi Porvooseen. Se, mikä tässä nyt kismittää, on Suomen hallituksen tai tarkemmin sanottuna liikenneministeriön päätös siitä, että rata Porvoosta jatkuisi Kouvolaan, johon on jo erinomaiset yhteydet. Kun tietysti tämä rata olisi pitänyt vetää suoraan itään, Porvoosta Loviisan, Kotkan kautta itärajalle. Mutta se nyt ei liity suoranaisesti tähän asiaan, että tulipa nyt vaan todettua tämä tässä.

16.6.2021

190 §

Esityslistan asia nro 8

HELSINGIN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖRAPORTTI 2020

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Asiakohdana kahdeksan meillä on kaupungin ympäristöraportin 2020 käsittely. Aihe ei ehkä ole yhtä kuuma näin vaalien jälkeen kuin jotkut edelliset asiat tässä kokouksessa, mutta ajattelin kuitenkin, että ei ole syytä jättää ympäristöraporttia esittelemättä.

Aloitin ilmastopolitiikasta, ilmastokriisin ratkaisuihin, jotka ovat tietenkin olleet hyvin keskeisellä sijalla kuluneella valtuustokaudella kaupungin strategiassa ja monessa tekemisessä. Viime vuosi oli monella tapaa ennätysmäinen vuosi. Päästömme Helsingissä olivat alemmat kuin kertaakaan vuoden 1990 jälkeen. Olimme aikanaan asettaneet tavoitteeksi, että vuonna 2020 päästöt ovat 30 % matalammat kuin vuonna 1990, ja tämä tavoite ylitettiin. Pidän itse myös kiinnostavana sitä, että asukaskohtaiset päästöt ovat vuodesta -90 laskeneet jopa 50 %.

Mikä sitten ennen kaikkea selitti päästöjen laskua? Itse asiassa päästökauppa ja sen mukanaan tuoma tilanne, jossa Helen on vähentänyt kivihiilen käyttöä ja maakaasun osuus on kasvanut.

Kuluneella valtuustokaudella päästöjen vähentämistyössä on erityisesti satsattu rakennetun ympäristön energiatehokkuuteen. Tämä on luonnollisesti järkevää, koska silloin kun teemme tätä työtä, meidän ei tarvitse korvata käytettyjä energiamuotoja, vaan yksinkertaisesti käyttäme lämmitysenergiaa vähemmän kuin aikaisemmin. Tässä työssä, vaikka se on hidasta, olemme edenneet viimeisen neljän vuoden aikana selvästi reippaammin kuin aikaisemmin. Yhtenä esimerkkinä vaikkapa se, että kun teemme peruskorjauksia, on tavoitteena se, että energiatehokkuus parantuu vähintään 30 %.

Tässä kuvassa lyhyesti se, missä olimme päästöjen suhteen vuonna 1990, missä olemme nyt ja mikä on tavoitteemme vuonna 2035. Tästäkin kuvasta näkee hyvin sen, että vaikka olemme nyt edenneet, on meillä vielä hyvin paljon tehtävää.

16.6.2021

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen. Yksi tärkeä osa-alue. Elämme jo nyt lämpimämmässä maailmassa. Maailmassa, jossa sateet ovat rankempia, jossa ilmaston muuttuminen koettelee kaupunkiamme ja sen infrastruktuuria, vaikkakaan ei tietenkään niin raa'alla tavalla kuin jossain päin maailmaa. Olemme edenneet sopeutumisen sekä analyysisä, linjaamisessa että konkreettisisissa toimissa. Esimerkkinä vaikkapa hulevesien luonnonmukainen hallinta, joka toimii myös mikroilmaston viilentäjänä.

Liikenne oli se osa-alue, jossa päästöt vähentyivät ennen kaikkea poikkeusvuoden johdosta sen tähden, että ihmiset liikkuvat vähemmän erityisesti autoilla. Ihmisethän kävelivät loppujen lopuksi aika paljon, mutta nimenomaan liikenteen päästöt vähenivät pandemian takia. Samaan aikaan olemme tietenkin tehneet toimia, joilla on tarkoituksena vähentää päästöjä myös tästä eteenpäin. Niitä päätöksiä ovat niin uusien raitiotiehankkeiden hyväksyminen kuin vaikkapa huolellinen, systemaattinen investointi pyörätieinfraan. Sähköautojen latauspisteitä on rakennettu ja se työ myös jatkuu.

Muutama sana kuvassa ilmansuojelusta ja melun torjunnasta. Olemme ilmanlaadussa aika hyvällä tasolla. Tähän tietenkin viime vuonna vaikutti myös se, että liikenteen päästöt ja liikenne, erityisesti moottoriajoneuvoliikenne väheni selvästi. Toimimme myös puun pienpolton päästöjen vähentämisessä. Kiinnostavaa oli tietenkin se, minkälaisia muutoksia poikkeusvuosi, liikkumisrajoitukset toivat. Muun muassa muutoksia äänimaisemaan. Monet sellaiset asiat kuuluivat kaupungissa, jotka eivät ole aiemmin kuuluneet niin selvästi. Kuten kaikki varmasti ovat huomanneet, ulkoilualueet olivat ahkerassa käytössä. Vesiensuojelutyötä tehdään myös. Luulen, että valtuustossa monia kiinnostaa erityisesti pienvesistöjen kohtelu, luokittelu, kartoitukset ja puoluonnon suojeleminen.

Luonnon monimuotoisuuden turvaamisen osalta etenimme luonnonsojeluohjelmassa. Olemme edenneet siinä hyvin tämän valtuustokauden aikana. Tahti on selvästi reipastunut aikaisemmasta. Haltialan metsän luonnonsuojelualue on tällä hetkellä Helsingin suurin luonnonsojelualue, mutta toimimme myös linnuston hyväksi erityisesti näiden luotojen sojেলun puolesta.

Olemme hyväksyneet uuden hankintastrategian. Sen tuomat muutokset ja parannukset tullaan näkemään tulevina vuosina. Olemme myös toimineet hyvin aktiivisesti yhdessä valtion ja yrityssectän kanssa siinä, miten päästöjä vähennetään erilaisissa hankkeissa niin työmailla kuin monissa muissa kohteissa.

16.6.2021

Kiertotaloudessa olemme hyväksyneet kiertotalouden tiekartan. Olemme osallistuneet siinä eurooppalaiseen yhteistyöhön. Tiekartan mukaisesti toivon tulevalla valtuustokaudella, erityisesti rakennussektorilla, tullaan ottamaan selviä askeleita eteenpäin.

Raportista löytyy tällä kertaa myös kuvaus siitä, millä tavalla pidemmän aikavälin ympäristöpolitiikka Helsingissä on toteutunut. Sekä onnistumisia että niitä asioita, joissa meillä vielä on tekemistä. Vaikkapa viherverkoston osalta uskon, että tämän vuoden puolella hyväksyty luonnon monimuotoisuuden toimintaohjelma tulee auttamaan meitä systematisoimaan työtä viherverkoston puolesta. Ilmastonmuutoksen osalta taas tahti on selvästi nopeutunut, kun taas esimerkiksi ilmastonmuutokseen sopeutumisen toimenpiteet ovat edistyneet hitaammin.

Tässä on meille varmasti kaikille hyvä pohja pohtia myös sitä, miten tästä eteenpäin. Mille kunnianhimon tasolle asetamme tavoitteet. Uskon, että meillä on Helsinginä kaikki mahdollisuudet olla laaja ympäristöpolitiikan edelläkävijä myös tulevaisuudessa.

Kiitos.

Valtuutettu Mai Kivelä

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos apulaispormestarille esittelystä. Itse ajattelen samoin, että tämä on erittäin tärkeä raportti. Meillä on aika vähän yhteisiä mahdollisuuksia keskustella laajasti koko kaupungin tason ympäristöpolitiikasta, niin siksikin pidän tätä kohtaa tärkeänä.

Muutama huomio ilmastotyöhön liittyen. Tässä hyvin tulee esille, että energia on tosiaan suorista päästöistä se tärkein päästölähde 58 %:n osuudella, joten on erittäin tärkeää, että me valtuutetut pystytään vaikuttamaan myös meidän kaupungin energiapolitiikkaan. Toisena on liikenne, josta toivon, että nyt kun kausi vaihtuu, me saadaan selkeästi lisätoimia.

Mun mielestä on hyvä, että tässä myös nousi epäsuorat päästöt tässä raportissa esille. Kuten sanotaan, nehän tuplaa meidän kaupungin päästöt. Varmaan epäsuoriin päästokeskusteluun päästään vielä tämän kokouksen aikana myöhemmin.

Kiitos.

16.6.2021

Valtuutettu Atte Harjanne

Kiitos puheenjohtaja.

Kiitos apulaispormestari Sinnemäelle hyvästä esittelystä ja valtuutettu Kivelälle kanssa hyvästä puheenvuorosta. Tämä on tosiaan hyvinkin tärkeä raportti, jossa sanotaan, että kaupungin vastuullisuuden ja myös paikallisesti viihtyisyyden ja terveyden ja muun kannalta on aivan todella relevanttia tavaraa. Tärkeä kokoava raportti, ja hyvä, että siitä päästään keskustelemaan.

Kiinnitin huomiota sellaiseen asiaan. Siis on hienoa, että päästöt on ensinnäkin pudonnut, mutta kun tämän valtuustokauden aloittaessa asetettiin hiilineutraalisuustavoite ja se toimenpideohjelma, niin nyt kun tuolta katselee esimerkiksi Helenin päästökertoimia kaukolämmölle, sähkölle ja yleisesti kulutussähkölle ja kaukokylmälle, niin ne on pudonnut. Kaukolämpö 7,5 prossaa about vuodessa, sähköpäästökerron 15 prossaa, kaukokylmä on pudonnut nolnaan. Samaan aikaan myös esimerkiksi sähköautojen yleistymisen trendi näyttää aika paljon vauhdikkaammalta kuin se näytti jokunen vuosi sitten. Vaikka tuolla jossain näkyy se biomassa, joka osin hämää noita lukuja paremmaksi kuin ne on, niin paljon muutakin. Eli on ihan aitoa hyvää kehitystä.

Olisin apulaispormestarilta voinut tiedustella sitä, missä määrin, kun näitä taustaoletuksia... Nämä on päivittynyt tässä matkan varrella, että miten sitä kokonaisvisiota, onko sitä ehditty tarkastelemaan, että miten ne laskelmat, joita tehtiin silloin aikanaan, pätee nykyään. Tämä on musta seuraavalle valtuustolle ihan relevantteja kysymyksiä, kun asetetaan ilmastotavoitteita, että mihin itse asiassa voidaan yltää, mikä on mielekästä. Olisiko se mahdollisuus tiukentaa hiilineutraalisuustavoitetta itse asiassa hyvinkin... Siis se olisi hyvinkin realistista, jos me oletetaan, että meidän energiajärjestelmän, liikennejärjestelmän, niiden päästöttömyys etenee nopeammin kuin ehkä vielä jokunen vuosi sitten ajateltiin. Toki meidän pitää myös huolehtia politiikkatoimilla, että se etenee, ja pelkällä teknologiatransitiolla tätä ei tietenkään hoideta, vaan kyse on myös kestävämmästä käyttäytymisestä ja kulutuksesta.

Tätä jään pohtimaan. Terveiset tosiaan seuraavalle valtuustolle, uudelle, että kirittää vielä tästä toivottavasti.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

16.6.2021

Ympäristöraportti on todella hyvin mielenkiintoinen. Jos me ollaan hiilineutraali vuonna -35, niin kysyisin apulaispormestarilta, milloin tämä ohjelma tulee Helsingin kaupunginvaltuustoon, jossa siis kerrotaan yksityiskohdittain, miten se saavutetaan.

Toinen kysymys on tietenkin taas tämä, jota mä en ole vielä saanut selville, ja se on tähän maalämpökysymys. Geoterminen lämpö näyttää tulevan, ja esimerkiksi Vantaan Energia mainostaa, että he järjestää kolmen kilometrin syvyydestä geotermistä lämpöä aika pian. Olemmeko me menossa nyt mukaan tähän vai vieläkö meillä porataan tavanomaisia maalämpökaivoja?

Valtuutettu Amanda Pasanen

Kiitos puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Kiitos hyvistä puheenvuoroista jo tämän tosi mielenkiintoisen ympäristöraportin tiimoilta. Tämähän antaa tosi kattavan kuvan siitä, miten monipuolisesti kaupunki voi tehdä erilaisia toimia niin ilmaston kuin luonnon eteen ja että ne alkaa ihan kestävästä hankintakriteereistä ja päättyy tosi konkreettisesti siihen, millä me tuotetaan energiaa, jotta me saadaan meidän kodit lämpeämään.

On tosi hienoa nähdä, kuinka hyvällä lasku-uralla me ollaan päästöjen kanssa. Meidän pitää pitää huolta siitä, että saadaan ne päästöt vähenemään myös vastaisuudessa. Kuten tässä tuotiin esiin, niin tosi iso osa näistä päästöistä tulee lämmityksestä. Ensi valtuustokaudellahan nimenomaan Helenin uusiutuvan energian investoinnit tulee olemaan paljon pöydällä. Musta on tosi tärkeätä, että valtuustossa kunnianhimoisesti tähdätään mahdollisimman päästöttömään ainakin energiantuotantoon.

Musta on ollut myös tosi hienoa, että Helsinki on järjestänyt kansainvälisen Helsinki Energy Challenge -haastekilpailun, jossa on ihan laajemminkin etsitty ratkaisuja siihen, miten me korvataan kaukolämpöä uusiutuvilla energiantuotantomuodoilla. Mä toivon, että sitten kun me tätä Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelmaa päivitetään myös seuraavalla valtuustokaudella, että me oikeasti katsotaan sektori sektorilta, olisiko jotain paikkoja, missä me voitaisiin vielä kirittää meidän ilmastotavoitteita. Onko jotain sellaisia toimenpiteitä, mitä voidaan nopeuttaa, jotta me voitaisiin saavuttaa hiilineutraalius ja ennen vuotta 2035?

16.6.2021

Lyhyesti vielä luonnonsuojeluasioista. Musta on tosi tärkeä nosto se, että meidän pitäisi saada vielä parempaa tietoa meidän viherverkoston ekologisesta toimivuudesta. Sitä pitäisi pystyä paremmin mittaamaan, ja se pitäisi tietenkin myös paremmin huomioida kaupunkisuunnittelussa, kun sitä pystyy mittaamaan. On tosi hienoa, että me ollaan perustettu luonnonsuojelualueita, ja erityisen iloinen olen Haltialan metsästä. Tärkeätä, että luontokartoituksiin ja ekosysteemien kunnostuksiin varataan myös jatkossa riittävästi rahaa.

Kiitos.

Valtuutettu Petra Malin

Minäkin haluan, kiitos puheenjohtaja, puolestani kiittää tästä esittelystä ja tästä raportista. On paljon ilahduttavia asioita tekeillä. Paljon ollaan menty hyvään suuntaan. Kuten aiemmat puhujan tässä äsken, niin samalla toivon, että sitten kun tässä jatketaan tulevalle valtuustokaudelle, vielä etsitään lisää keinoja siihen, että kun ollaan päästy näin hyvään alkuun, niin miten päästäisi vielä kirimään tässä hiilineutraaliustavoitteessa eteenpäin, että oltaisiin nopeammin siellä perillä asti.

Haluan ihan muutaman yksittäisen asian tästä nostaa. Rakentamisen kiertotalous on mun mielestä erittäin ilahduttava asia, mikä on meillä vähän puhututtanutkin täällä jo useampana valtuuston kokouksena. Toivoisin, että tämä olisi semmoinen, mihin me myös kaavoitusratkaisuissa ja muissa kiinnitettäisiin aina huomiota ihan jatkuvalla tavalla. Eli kaupungin on tärkeää kasvaa, mutta samaan aikaan on tosi tärkeää huomioida, että se purkaminen ja uuden rakentaminen aina tuottaa päästöjä.

Myöskin viheralueiden suojelusta. Valtuutettu Pasanen käytti oikein hyvän puheenvuoron siitä, että olisi tärkeätä selvittää, miten tällä hetkellä nämä meidän verkostot toimii ja samalla, miten se esimerkiksi meidän eläinlajien hyvinvointiin ja pärjäämiseen vaikuttaa.

Viimeisenä tämä ilmansuojelu tai ilmanlaadun suojelu, mitä tässä myös mainittiin. Halusin senkin vielä tässä nostaa esiin, että on todella mun mielestä ollut merkitsevä ja hieno kokemus se, että kun ei ollut niin paljon pienhiukkasia, niin kuinka paljon helpompi oli hengittää. Kyse ei ole mistään yhtään vähäpätöisestä asiasta. Ihan tämmöisestä hyvin perustavanlaatuisesta asiasta. Mä toivoisin, että me otettaisiin oppia siitä viime vuodesta ja mietittäisiin, miten me saataisiin jatkossakin kaupun-

16.6.2021

kilaiset enemmän kävelemään, vähemmän autoilemaan. Sitten ?
kaikilla parempaa.

Kiitos.

Valtuutettu Mauri Venemies

Kiitos, arvostamani puheenjohtaja.

Jätän nuo suuret linjat itseäni huomattavasti viisaammille, mutta yhteen yksityiskohtaan kiinnitin huomiota. Hulevesien luonnonmukainen hallinta, että minkälaisia ratkaisuja siihen löytyy. Sehän tarkoittaa, että vesi saa omia aikojaan imeytyä maaperään, että säästykö meillä ja pysymmekö varaamaan sen verran vapaata maaperää, mihin hulevedet imeytyy, eikä niitä tarvitse viemäreiden kautta ohjata mereen tai muihin vesistöihin. Tiedän toki viherkatot, jotka on ihan hienoja, mutta olen jäänyt miettimään, tuleeko siitä myöhempinä vuosina ongelma näistä viherkatoista. Aikanaan 70-luvulla rakennettiin tasakattoisia omakotitaloja hyvin runsaasti, ja se oli muotia ja hienoa, ja rakennussuunnittelijat suunnitteli, mutta niistä tuli monenlaisia kosteusongelmia rakenteille hyvin huomattavassa määrin. Näitä viherkattoja mietin, että onko ne niin turvallisia pitkässä juoksussa, mitä me oletamme.

Valtuutettu Leo Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ensinnäkin tietenkin kiitos hyvästä raportista. Kolme huomiota ilmastoasioihin. Ensinnäkin on ongelmallista, että tieto päästöistä laahaa niin pahasti perässä. Kuvitelkaa, että me seurattaisiin vaikka talous- tai työllisyystilannetta kerran vuodessa ja lähes puoli vuotta jäljessä. Meidän yksinkertaisesti pitäisi saada paljon reaaliaikaisempaa tietoa päästöistä.

Toiseksi hiilineutraalisuustavoitetta olisi ehkä syytä tarkastella uudelleen. Jos me katsotaan verrokkikaupunkeja, niin huomattava osa muista suurista kaupungeista aikoo saavuttaa hiilineutraalisuustavoitteet jo vuoteen -30 mennessä tai jopa sitä aikaisemminkin. Lisäksi hiilineutraalisuustavoitehan perustuu siihen, että Helsinki vähentää päästöjä 80 prossaa ja kompensoi tai kasvattaa nieluja ne loput 20 %. Miten tämä tehdään, on vielä auki. Ja tällä tarkastelulla alkaa itse asiassa olemaan aika kiire. Lisäksi pelkän hiilineutraalisuustavoitteen ohella me tarvitaan

16.6.2021

tietenkin myös välitavoitteet esimerkiksi vuodelle -25. Tämäkin on tulevan valtuustostrategiatarkastelun agendaa.

Kolmanneksi, mitä valtuutettu Harjannekin tuossa jo nosti, pitäisi tosiaan huomioida kulutusperäisiäkin päästöjä. Tämä toivottavasti toteutuu myöskin pian.

Lopuksi vielä luontokadosta. Me eletään keskellä tietysti sukupuuttoaaltoa, ja on akuutti tilanne, jossa meidän ehkä Helsingissäkin, nyt kun EU tarkastelee biodiversiteettistrategiaa, täytyisi Helsinginkin näkökulmasta tarkastella, mitä vaikutuksia sillä on ja pystyttäisiinkö me ehkä kiihdyttämään luontoalueiden ja luonnonsuojelualueiden perustamista.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsinki on julistanut ilmastohätätilan. Ehkä olisi aika alkaa käsitellä ilmastokriisiä kriisinä. Toivottavasti kaupunginjohto jatkossa kokoontuu esimerkiksi viikoittain ilmastokoordinaatioon pohtimaan seuraavia toimia ja sitä, miten ilmasto huomioidaan ihan kaikessa päätöksenteossa.

Kiitos paljon.

Valtuutettu Petrus Pennanen

Kiitos paljon, puheenjohtaja.

Kaukolämmön päästöt ovat edelleen yli puolet Helsingin kaikista päästöistä, mutta kaukolämmön tuotanto ei oikeasti tullut vähänpäästöisemmäksi, vaikka viime vuonna päästöt olivatkin pienemmät, koska lämpimämpi vuosi aiheutti viime vuonna vähemmän lämmitystarvetta. Ylivoimaisesti tehokkain ratkaisu kaukolämmön päästöjen poistamiseksi on sarjatuotettu pienydinvoima, josta tein valtuutettu Harjanteen kanssa valtuustokauden alussa aloitteen. Sen aloitteen seurauksena pienydinvoima tuli mukaan vaihtoehdoksi Helenin strategiaan.

Tällä hetkellä saamani tiedon mukaan ongelma Helenillä on, että asiaan ei ole sitouduttu. Ei ole selkeitä tavoitteita. On selvitetty, on tutkittu ja katsottu, mutta asia uhkaa jäädä siihen. Meillä pitäisi olla selkeä tavoite, kuten toimiva pienikin voimalaitos tällä vuosikymmenellä. Maailman ensimmäinen ydinvoimala rakennettiin 50-luvulla neljässä vuodessa tilauksesta ja toimi 80-luvulle saakka. Uuden sukupolven pienreaktorivoimala on tulossa Yhdysvalloissa tuotantoon vuonna 2027. Meillä on täysi mahdollisuus samaan. Tässä yhteydessä kannattaa erityi-

16.6.2021

sesti mainita VTT:n suunnittelema hyvin yksinkertainen, turvallinen ja kustannustehokas kaukolämpöreaktori. VTT on hyvä yhteistyökumppani siihen, että saamme kaupungin suurimman ilmastopäästöjen lähteen eli kaukolämmön lähes täysin päästöttömäksi jo tällä vuosikymmenellä.

Kiitos.

Valtuutettu Mai Kivelä

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos. Täällä on ollut hyviä puheenvuoroja useampikin. Esimerkiksi valtuutetuilla Harjanne, Malin, Pasanen ja niin edespäin. Ehkä tiivistetysti voi sanoa sekä ilmasto- että ympäristöpuolelta, että tilanne on kuitenkin se, että me tarvitaan edelleen lisätoimia. Me tarvitaan näitä tavoitteita ennen hiilineutraaliustavoitetta. Sen lisäksi meillä täytyy olla näkymä myös sen hiilineutraaliustavoitteen yli. Itse ajattelen, että me tarvitaan nollapäästötavoite, joka voisi olla esimerkiksi vuodelle 2040, koska on erittäin tärkeää, että meillä on esimerkiksi Helenin suhteen selkeä omistajaohjauksen näkymä siihen, että päästöt pitää saada nollaan. Itse toivonkin, että esimerkiksi Helenin kehitysohjelma saataisiin tässä kauden vaihtuessa valtuuston käsittelyyn. Ihan yhtä lailla kuin tämä Hiilineutraali Helsinki -ohjelman päivitys on nyt käynnissä, ja meidän on tärkeää se päivitystyö tehdä, kun kausi vaihtuu.

Sen lisäksi musta on erittäin tärkeätä, että nousi esille, että kyse ei ole pelkästään teknologiatransitiosta, vaan me tarvitaan laajaa kulttuurin muutosta siihen, että Helsinki ja helsinkiläisten kulutus oikeasti muuttuu kestäväksi. Yksi keskeinen asia on julkiset hankinnat. Helsinki on Suomen suurin julkinen hankkija neljän miljardin vuosittaisella hankintabudjetilla, eli on tosi tärkeätä, että meillä olisi tiettyjä minimikriteereitä julkisille hankinnoille. Vaikka me ollaan hankintastrategia päivitetty, niin me tarvitaan sinne vielä tiukempaa kriteeristöä.

Vikana sanon vielä, että on tosi hyvä pointti, luonnon monimuotoisuuden tilasta me tarvitaan parempaa seurantadataa. Tiedän, että esimerkiksi valtuutettu Harjanne, ja ainakin itsekkin olen tätä jo aikaisemmissa vaiheissa nostanut esille, että me tarvitaan sitä dataa, jotta me voidaan myös seurata sitä, miten luonnon monimuotoisuuden tila tässä kaupungissa kehittyy.

16.6.2021

Valtuutettu Atte Harjanne

Kiitos, puheenjohtaja.

Erinomaiset puheenvuorot, valtuutetut Stranius ja Kivelä erityisesti. On tärkeää, että paitsi että me voidaan uudelleen tarkastella meidän hiili-neutraalisuustavoitettakin kehityksen valossa, niin myös kumulatiivisia päästöjä. Niiden kannalta on olennaista, että katsotaan myös välitavoitteita, ja kuten Kivelä totesi ja oikeastaan Straniuskin, että se meidän 80 %:n hiilineutraaliustavoite ei riitä, vaan pitää katsoa vielä siitäkin pidemmälle ja olla visio, joka ohjaa pitkäjänteisesti sinne.

Luonnon monimuotoisuuteen. Juuri näin niin kuin valtuutettu Kivelä tuossa totesi. Mä itse asiassa vuosi sitten muistelisin, että minä tein ponnin ja Kivelä kannatti, ja käsittääkseni se on ihan etenemässä. Ei vielä tähän raporttiin edennyt, mutta että tätä systematisoidaan tätä luonnon monimuotoisuuden tilan ja vaikutusten arviointia. Hyvä, jos näin.

Helenin kehitysohjelmaan ja kaupungin energiavisioon, joka tuossa raportissa mainitaan, että sellainen on tekeillä tai tehdään. Siihen liittyen täytyy sanoa, että tässä neljän vuoden aikana tämä valtuusto on on musta ottanut hienon linjan siinä, että energiapolitiikalta edellytetään tosiasiallisia päästövähennyksiä. Just esimerkiksi kriittinen suhtautuminen bioenergiaan on ollut edelläkävyyttä jopa. Siinä määrin on tärkeää muistaa, että olennaista ei ole se, onko energia uusiutuvaa vai onko se päästötöntä ja kestävä.

Mitä pienydinvoimaan tulee, niin tuossa nopealla tarkistuksella seuraavasta valtuustosta selkeä enemmistö siihen suhtautui myöntävästi, sellaisen sijoittamiseen Helsinkiin. Katsotaan, mitä sillä saralla tapahtuu.

Kiitos.

Valtuutettu Osmo Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Mulla on kuvan kanssa vaikeuksia.

Tässä on tehty kysymys, onko Helenillä maalämpöhankkeita. Meillä on tarkoituksena panostaa tähän paljon. Me tutkimme nimenomaan näitä kohtalaisen syviä kaivoja sen takia, että Helsingin kerrostaloalueet ei

16.6.2021

pysty näillä 300 metrin kaivoilla lämmittämään. Sitä lämpöä ei sieltä tule tarpeeksi, vaan sieltä maa vaan jäätyisi siitä ympäriltä. On ajatuksena, että tämmöiset isot alueelliset järjestelmät yhdistettäisiin kaukolämpöön siten, että kun kaukolämmöstä kesällä tulee olemaan, päästöttömästä kaukolämmöstä suorastaan ylitarjontaa, niin silloin näitä kaivoja voitaisiin käyttää myös lämpöakkuna ja tavallaan varastoida, siis lämmittää näitä kaivoja kesällä, jotta niistä saadaan helpommin lämpöä ulos sitten talvella. Tätä tutkitaan erittäin laajasti ja katsotaan, mitenkä päästään eteenpäin.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos omasta puolestani erittäin hyvästä keskustelusta. Todellakin työtä kaupungin ilmastotavoitteiden päivittämiseksi ollaan tehty jo jonkun aikaa. Uskon, että pääsemme tilanteeseen, jossa tuleva valtuustokausi voi linjata tämän päivittyneen tilanteen pohjalta selkeät tavoitteet.

Näen itse, että meillä on siellä useitakin vaihtoehtoja. Valtuutettu Kivelä mainitsi nollapäästöt ja sen, että sille tavoitteelle vuosi 2040 voisi olla sopiva. Olen tästä samaa mieltä, että sitä meidän olisi hyvä harkita. Samaan aikaan on myös hyvä katsoa, josko aikaistaisimme hiilineutraalisuuden tavoitevuotta. Se on nyt selvästi mahdollisempi tavoite kuin ehkä neljä vuotta sitten. Muutokset ovat tässä välissä olleet jo niin isoja.

Meillä on käytössämme myös täällä mainitun kansainvälisen energiahaastekilpailun, Energy Challengen, tuottama tieto, joka osaltaan auttaa meitä nimenomaan rakentamaan kaukolämpöratkaisua ja kokonaisuutta, joka ei perustu biomassan polttoon, vaan on aidosti päästötöntä. Tämä työ on tärkeää, että saamme sen käyntiin hyvin tulevilla valtuustokaudella.

Kiertotalouden osalta. Valtuutettu Malin mainitsi sen, ja ehkä totean sen, että meillä on nyt käynnistynyt sekä jo suuri osa kiertotalouden tiekartan toimenpiteistä että sitten elinkeinopolitiikan puolella klusteriohjelma, johon on kutsuttu niin helsinkiläisiä kuin yrityksiä muualtakin Suomesta kokeilemaan, tekemään asioita uudella tavalla, oppimaan kumppaneilta ja käyttämään sitä mahdollisuutta, että Helsingissä voi kokeilla uusia kunnianhimoisia asioita. Uskon, että tulemme tulevilla valtuustokaudella todellakin pääsemään näissäkin asioissa huomattavasti pidemmälle kuin missä olemme nyt.

16.6.2021

Vielä muutama sana luonnon monimuotoisuudesta, josta täällä käytettiin hyviä puheenvuoroja. Kuten mainitsinkin, todellakin tänä keväänä käsittelimme kaupunkiympäristön lautakunnassa ja hyväksyimme uuden luonnon monimuotoisuuden edistämishjelman. Siinä yhtenä kohtana oli nimenomaan se, että meidän täytyy tarkentaa meidän tilannekuvaamme, systematisoida tilannekuvaamme siitä, missä itse asiassa kaupungissa mennään. Meillä on aika paljon pistemäistä tietoa. Meillä on esimerkiksi julkaistu vastikään niin tuoreet kääpäselvitykset kuin orvakasselvitykset. Meillä on paljon indikaatiota siihen, että itse asiassa lajisto on monin osin Helsingissä runsastunut ja monipuolistunut. Tämä perustuu paljon siihen, että olemme jättäneet yhä paremmin metsiä vanhentumaan hoitamatta. Meillä on enemmän lahoppuuta ja lahoppuusta riippuvaista lajistoa. Erityisesti Helsingin metsissä tehtävät harvennushakkuut ovat dramaattisesti vähentyneet viime vuosina. Tästä hyödynnämme luonnon monimuotoisuuden osalta.

Tuleva valtuustokausi on myös kausi, jolloin meidän on tarve päivittää luonnonsuojeluohjelmamme, koska saamme varmasti tämän nykyisen valmiiksi tulevalla kaudella.

Kiitoksia.

Valtuutettu Mai Kivelä

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos apulaispormestarille. Minusta hyvä summaus, jonka äsken teit. Yksi kokonaisuus vielä, joka ei tässä ole noussut esille, joka mielestäni on tärkeää, on tämä kysymys ympäristön ja Helsingin kaupungin taloudenpidon suhteesta. Tässä raportissahan lyhyesti käsitellään sitä loppupuolella, miten kaupunki voi seurata sitä, minkälaisia kustannuksia ja säästöjä meillä ympäristötoimista tulee. Itse kiinnitin huomiota siihen, että kun täällä kiertotalouskohdassa oli tällainen kohta, jossa kerrottiin, että resurssitehokkaita ratkaisuja hyödynnettiin infrarakentamisessa. Siellä kerrottiin, että kaupunki on säästänyt kahdeksan miljoonaa euroa, kun on hyötykäyttänyt maa-ainesmassaa rakentamisessa. Mutta kuitenkin tätä ei sitten huomioitu siellä ympäristötalouskohdassa.

Halusin nostaa tämän vain esimerkkinä siitä, että meillä samaan aikaan raportissa kerrotaan, että me voidaan useamman miljoonan euron säästö saada kiertotalouspuolella, kun me hyödynnetään olemassa olevaa materiaalia paremmin. Mutta sitten kuitenkin näen, että ympäristötaloudenpito on hieman ehkä vaillinaista meidän kaupungissa, ja

16.6.2021

meidän valtuutettujen vaikea seurata sitä, minkälaisia ympäristöpää-
töksiä meidän taloudenpidolla on. Me ollaan valtuutettu Mia Haglundin
kanssa tehty esitys ilmastobudjetoinnin käyttöönotosta, joka maanan-
tain kaupunginhallituksessa sai vihreää valoa. Toivon, että tämä asia
etenee tässä piakkoin valtuustotasolla.

Kiitos.

191 §

Esityslistan asia nro 9

KESKUSTAN TERVEYS- JA HYVINVOINTIKESKUKSEN HANKESUUNNITELMA

Valtuutettu Petrus Pennanen

Kiitos paljon, arvoisa puheenjohtaja.

Keskustan terveyskeskuksen suunnitelman mukaan Viiskulman, Töö-
lön, Laakson terveysasemien toiminnot siirtyisivät sinne. Tämä uusi
laadukas hyvinvointikeskus on hieno asia, mutta lähellä kaupunkilaisia
sijaitsevien terveystalujen lopettamisella on myös negatiivisia seu-
rauksia. Vanhempien rollaattoria käyttävien ja muiden liikuntarajoitteis-
ten ihmisten kulkeminen vaikeutuu merkittävästi, kun terveyskeskuk-
seen on lähes kahden kilometrin matka 500 metrin sijasta. Tämä on ti-
lanne esimerkiksi Etelä-Helsingissä niin sanotuilla Eiran mummoilla, jos
Viiskulman terveysasema poistuu. Alueen asukkaat ovat laajalti huoles-
tuneita tilanteesta. Hernesaareen on lisäksi tulossa noin 8 000 uutta
asukasta, jotka ovat myös Viiskulman terveysaseman alueella. Heidän-
kin terveystalujen saavutettavuus on huomattavasti heikompi, jos
Viiskulman asema suljetaan.

Yleinen hyvä periaate kaupungin kehittämisessä on säilyttää tärkeim-
mät palvelut lähellä asukkaita, ja mikään ei ole tärkeämpää kuin ter-
veys. Siksi toivon, että jatkossa toimimme lähiterveysasemien säilyttä-
miseksi Etelä-Helsingissä ja muilla asukasmäärältään kasvavilla alueil-
la uusien hienojen hyvinvointikeskusten tukena.

16.6.2021

Apulaispormestari Sanna Vesikansa

Kiitos puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Mulla oli täällä muutama kuva. Saadaanko sinne valtuustosalin vai jaanko täältä itse? Voin hyvin jakaa täältäkin.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Tehdääpä niin. Katsotaan, jos se onnistuu. Jos ei onnistu, niin sitten aivan yhtä hyvin voimme... Näkyykö nyt teille?

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Hyvä juttu.

Arvoisat valtuutetut.

Päätämme tänään aika tärkeästä ja suuresta, merkittävästä hankkeesta, uudesta terveys- ja hyvinvointikeskuksesta aivan Helsingin ytimeen. Kuten tästä kuvasta hyvin näkyy, tämä tulee todella sinne kaupungin aivan ytimeen. Tämä on iso investointi helsinkiläisten hyvinvointiin. Helsingin periaatehan on ollut, että uudet terveys- ja hyvinvointikeskukset tulevat erinomaisten joukkoliikenneyhteyksien äärelle, ja tämä todella on sitä, kuten kuvastakin huomaatte. Metrosta pääsee suoraan terveysasemalle. Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus valmistuu aikataulun mukaan 2027. Ei ollut kuitenkaan aivan yksinkertaista löytää keskustasta paikkaa uudisrakennukselle. Kampin metroaseman sisäänkäynti on kuitenkin myös peruskorjauksen tarpeessa, joten tästä rakennushankkeesta yhdistyy moni tarpeellinen uudistus.

Uusi keskus tarjoaa nykyaikaiset ja helposti saavutettavat tilat, myös esteettömät tilat, nykyistä Viiskulman, Töölön ja Laakson terveysasemia käyttäville kaupunkilaisille. Nämä tilat ovat jo varsin vanhentuneita ja huonokuntoisia. Lähivuosien suunnitelmissa kaupungilla on myös muita uusia tiloja terveys- ja hyvinvointikeskus Haagaan ja monia muitakin hankkeita. Jatkossakin helsinkiläiset voivat valita, kuten tälläkin hetkellä, mitä terveysasemaa käyttävät.

On mielestäni hienoa, että teemme tämän panostuksen ja panostamme nimenomaan julkisiin rakennuksiin ja palveluihin, että ne vastaisivat enemmän ihmisten tarpeisiin. Tätähän me olemme Helsingissä systemaattisesti tehneet ja edistäneet, vaikka soteuudistuksessa on ollut monenlaisia erilaisia vaiheita. Olemme nimenomaan pyrkineet teke-

16.6.2021

mään niitä yhteensovitettuja palveluita eli sitä kuuluisaa sote-integraatiota käytännössä.

Kamppiin tuleekin tilat monipuolisille sosiaali- ja terveystalouksille, laboratoriolle ja myös kuvantamiselle. Se, että sosiaali- ja terveystaloukset ovat samoissa tiloissa, edistää juuri sitä integraatiota. Tämä työ on käynnissä kaikilla meidän terveysasemilla tai terveys- ja hyvinvointikeskuksissa, kuten nykyään kutsumme.

Mitä tämä käytännössä on? Terveystalouksien lisäksi tulee esimerkiksi sosiaalityötä, päihde- ja mielenterveystalouksia, vammaistalouksia. Koko ajan siis muutamme myös talouksia, ei vain niitä tiloja. Erittäin tärkeää on kohderyhmäajattelu eli sen ymmärtäminen ja talouksissa tunnistaminen, ketkä ovat niitä erityisen paljon talouksia tarvitsevia, erityisen paljon huolenpitoa ja rinnalla kulkemista tarvitsevia. Heillä on oma tiimi, oma hoitaja, joka kulkee kiinteästi rinnalla ja sovittaa juuri niitä talouksia yhteen. Tähän tiimiin kuuluu hoitajia, lääkäreitä, oma fysioterapeutti, mielenterveys- ja päihdehoitaja. Tätä työtä tehdään nimenomaan kaikilla terveys- ja hyvinvointikeskuksissa tällä hetkellä eli kaikilla alueilla. Pisimmälle ollaan päästy kyllä Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksessa.

Samaan aikaan kehitetään tietenkin erilaisia talouksia erilaisille kohderyhmille. Esimerkiksi juuri niitä satunnaisia talouksia käyttäviä. Niitä, jotka vaikka kerran vuodessa tarvitsevat sen lääkärintodistuksen tai suoraan fysioterapeutille pääsyn. Eli että on erilaisia reittejä erilaisille kohderyhmille. Tässä tietenkin olennaista on myös digitaalisten talouksien kehittäminen. Alueellisten terveys- ja hyvinvointikeskuksien lisäksi meillä onkin ihan oma digitaalinen terveyskeskus vastaavalla tavalla kehitteillä tässä rinnalla koko ajan. Entistä enemmän ihmiset osaavat ja myös haluavat käyttää digitaalisia talouksia. Esimerkiksi etävastaanoitoista on saatu jo erittäin hyviä kokemuksia niin Helsingissä kuin muuallakin.

Terveystalouksia viedään myös entistä enemmän muualle kuin näihin terveys- ja hyvinvointikeskuksiin tai niille perinteisille terveysasemille. Esimerkiksi seniorikeskuksista löytyy tulevaisuudessa entistä enemmän terveystalouksia, ja niitä on rakenteilla hyvin moneen osaan kaupunkia. Ovat tärkeitä nimenomaan ikääntyvälle väestölle. Samalla tavalla tietysti perhekeskuksesta löytyy niitä talouksia lapsiperheille ja lapsille. Mutta yhtä lailla tarvitaan liikkuvaa ja kotiin vietävää palvelua heille, jotka eivät todellakaan sitä voi lähteä mistään muualta etsimään. Sen takia esimerkiksi toukokuussa aloitettiin uusi liikkuva hoitaja - palvelu, joka menee nimenomaan kotiin päivystyksellisissä tilanteissa

16.6.2021

ja ikäihmisille. Se on aloitettu hoivakodeista, mutta sitä on tarkoitus laajentaa koko kotihoitoon. Tätä työtä, palveluiden kehittämistä tehdään koko ajan, ja se menee samaan suuntaan kuin esimerkiksi valtakunnallisen sote-uudistuksen tulevaisuuden sote-keskuksen tavoitteet.

Vielä näistä rakennuksista. Paljon olemme oppineet myös aiemmista vaiheista, niistä piloteista ja myös rakennuksista, joita meillä on ollut käytössä. Tärkeätä on tietenkin tilojen monikäyttöisyys. Se, että tilat on suunniteltu monenlaisiin ja myös tulevien vuosikymmenten ja vuosikymmenten varrella tapahtuviin muutoksiin. Se on aivan olennaista, mutta aivan yhtä tärkeää on tietenkin se, että tilat tukevat nimenomaan palveluiden käyttäjien hyvinvointia. Tähän lautakuntavaiheessa kiinnitimme erityisesti huomiota. Eli monikäyttöisyyden lisäksi tarvitaan myös hieman erilaisia tiloja esimerkiksi sosiaalityöhön tai psykiatriaan. Siinä on erilainen tarve kohtaamiselle kuin vaikkapa lääkärintarkastuksessa tai fysioterapeutilla. Sitä työtä tässä hankkeessa on paljon tehty. Tänne on lisätty esimerkiksi luonnonvaloa vastaanottotiloihin ja myös työtiloihin. Entistä tärkeämpää on varmasti ottaa palveluiden käyttäjät ja henkilöstö koko ajan mukaan, ja sitä tässä hankkeessa on tehty ja myös esimerkiksi kaupunginhallitusvaiheessa lisää painotettu. Se, että sisätilojen suunnittelussa panostetaan taiteeseen, viihtyisyyteen ja ennen kaikkea palveluiden käyttäjien näkökulmaan, on tietenkin erinomaisen tärkeä.

Vaikka tätä tärkeää hanketta joudutaan odottamaan vuoteen 2027, ennen kun se valmistuu, koska tämä on myös erittäin vaativa rakennuspaikka, niin jo ensi syksynä avautuu Kampissa Kampin perhekeskus, missä rakennus- tai peruskorjaustyöt ovat aivan viime vaiheessa ja muuttamaan päästään kesän aikana. Ennen kaikkea tietenkin hienoa, että meidän nykyaikaisia, toimivia tiloja saadaan eteenpäin ja tämä hanke etenee.

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande.

Varmasti näitä suuriakin hyvinvointikeskuksia tarvitaan erikoistuneille palveluille, ja siellä on myöskin ne kalliit laitteet kuvantamiselle ja laboratoripalvelut. Tosin tietysti ihan erikoissairaanhoidon on HUSin puolella. Kuitenkin olemme lukeneet ja kuulleet, että esimerkiksi Kalasataman uuteen keskukseen ei henkilöstö eivätkä asiakkaat täysin tyytyväi-

16.6.2021

siä ole. Itse olen ollut siellä vain hammashoidossa, ja oli niin pitkä käytävä ettei kuullut, kun ei kyltit toiminut, että mihin pitää mennä. Siellä oli kymmeniä huoneita rivissä.

Yhtyisin valtuutettu Pennasen huoleen lähipalveluista. Lähipalveluja, ikään kuin vanhanaikaisia terveyskeskuksia tai -asemia tarvitaan, ei vähiten alle kouluikäisten lasten ja senioreita palvelemaan. Siksi on erinomaista, että niin kuin tästä esityksestä käy ilmi, edes Lauttasaari saa pitää oman terveyskeskuksen. Se nyt vielä puuttuisi, ettei olisi saanut. Mä oon joskus verrannut siihen, että Ahvenanmaalla ja Lauttasaarella, saaristoa kun ovat, on suurin piirtein yhtä paljon asukkaita, ja Ahvenanmaalla on edelleen kaksi terveyskeskusta. Eli hienoa, että Lauttasaari saa pitää omansa. Sitten yhdyn Pennaseen, että täytyy katsoa muitakin kaupunginosia.

Valtuutettu Ulla-Marja Urho (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Äskeiselle puhujalle Björn Månssonille kertoisin, että Lauttasaaresta on erinomaiset liikenneyhteydet Kampin tulevaan keskustan terveys- ja hyvinvointikeskukseen. Mutta siellä tarvitaan ehdottomasti sekä äitiys-, lasten että vanhusten neuvola- ja peruspalveluihin liittyvä terveysasema. Harmi vaan, että sieltä ei saa aikoja ja se on täysin lamaantuneessa tilassa. Asia korjaantuu. Tarvitaan hyvää henkilökuntaa, houkuteltava sitä sinne. Kyllä se korjaantuu, mutta Lauttasaaren terveysasema totta kai tarvitaan, ja se on ollut koko ajan ehto, että tätä Kampin keskustan hyvinvointikeskusta edellytetään. Tämä on kiireinen asia.

Toinen asia Petrus Pennaselle, että Ruoholahti–Jätkäsaari-terveysasema on nyt kilpailutettu, niin että sinne tulee keitraajaksi Mehiläinen, ja sen pitäisi avautua vielä tänä vuonna loppuvuodesta.

Ledamoten Björn Måsson (replik)

Puheenjohtaja.

Mehän emme suinkaan ole eri mieltä valtuutettu Urhon kanssa, vaikka hän repliikkiä pyysikin, ja aloitti sillä, että Lauttasaaresta on erinomaiset joukkoliikenneyhteydet Kamppiin. Niin on, jos asuu Lauttasaarella lähellä metroasemaa. Useimpien täytyy ensin hakeutua sinne metrolle ja hakeutua sinne maan alle ja Kampissa sitten nousta metroasemalta.

16.6.2021

Se on juuri lastenvaunujen ja rollaattorin kanssa vähän haasteellista. Mutta olemme siis samaa mieltä siitä, että hienoa, että Lauttasaari saa pitää terveystakesuksensa.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja ja valtuutetut.

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus on keskustassa nimenomaan hyvä hanke, koska se on kilpailukykyinen isoille yksityisille terveysjärjestöille monipuolisine palveluineen, ja se sijaitsee hyvien kulkuyhteyksien varrella. Mutta tosiaan toivoisin, niin kuin kaupunginhallitus edellyttää hankesuunnitelmassa, että jatkosuunnittelussa todellakin tehdään tiivistä yhteistyötä henkilöstön kanssa, jotta ei toisteta samoja virheitä, mitä on tullut Vuosaaren ja Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksessa ihan jo tilojen suunnittelun kannalta. Siinä pitää kuulla henkilöstöä ja myös asiakkaita.

Se on tärkeä asia, että tässä isossa terveys- ja hyvinvointikeskuksessa kaikki toiminnot sijoittuvat samaan rakennukseen ja ovat esteettömiä. Sijainniltaanhan tämä on erinomaisessa kohdassa. Mutta yhtyisin kuitenkin valtuutettu Pennasen ja Månssonin kantaan, että me tarvitaan myös pieniä lähiterveysasemia. Niitä tarvitsee niin Viiskulma, Laakso kuin Jakomäki ja Tapulikin. Niissä ei tarvitse olla niin monipuoliset palvelut. Just voi olla äitiys-, lastenneuvolapalvelut, vanhusneuvola, siten lääkäri-hoitajatyöpari. Siellä voi olla esimerkiksi liikkuva HUS-näytteenotto tiettyinä päivinä. Ei tarvitse välttämättä olla omaa laboratorioita. Ei tarvitse kuvantamispalveluita. Mutta se on tosiasia, että näissä pienissä terveysasemilla henkilöstökin usein viihtyy paremmin. Siellä tunnetaan lähiseudun asiakkaat. Itse en jyrkällä kädellä olisi vähentämässä lähiterveysasemia. Niitä myös tarvitaan.

Kiitos.

Valtuutettu Maija Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun tämä kokous on noin 40 vuotta kestäneen Helsingin kuntapolitiikkaurani viimeinen kokous, olen erittäin iloinen, että voin olla päättämässä keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen hankesuunnitelmas- ta. Poliittisen urani kaksi isoa asiaa ovat aina olleet sote-palvelut, pa-

16.6.2021

rantaa sote-palveluita helsinkiläisille ja toisaalta luoda hyvin toimivaa, monipuolista kaupunkikuvaa ja kaupunkiympäristöä.

Työni sote-palvelujen parantamisessa näkyy tässä keskustan terveyden ja hyvinvointikeskuksen hankesuunnitelmassa, mikä pantiin alulle sote-lautakunnan puheenjohtajakautenani vuonna 2014, kun päätettiin palvelurakennemuutoksesta ja palvelustrategiasta aina vuoteen 2030.

Kun Helsinki viimeisenä kuntana, siis Suomessa, vuoden 2013 alusta yhdisti sosiaali- ja terveystyöt, niin silloin tämä lautakunta paneutui alusta lähtien parantamaan mutta myös tehostamaan sosiaali- ja terveystyöiden saatavuutta. Niiden parempaa yhteistä toimivuutta, jotta kaupunkilaisten ei tarvitsisi juosta luukulta toiselle. Kaupungissa oli tuolloin hajallaan olevia pieniä, haavoittuvia sote-palveluita runsaasti yli sata. Se oli todella iso palvelun verkko. Oli tehtävä jotakin, kuten silloin pitkän ajan strategiaa myöskin tarvittiin. Kun lautakunta sitten päätti tästä palvelustrategiasta, niin silloin oli jo tehty päätös terveystyökeskuksessa Kalasataman terveysasemasta, josta myöhemmin tuli laajennettu terveys- ja hyvinvointikeskus.

Apulaispormestari Sanna Vesikansa totesi, että palvelustrategia sisälsi paljon muutakin kuin pelkästään terveys- ja hyvinvointikeskukset. Ne sisälsivät nimenomaan seniorikeskukset, perhekeskukset, neuvola päiväkodissa, jalkautuvat palvelut, kotiin tuotavat palvelut ja niin edelleen. Kun kaupunkilaiset puhuvat vaan terveysasemapalveluista, niin Helsingin palveluvalikko on paljon, paljon enemmän, ja meidän pitäisi sitä käyttää huomattavasti paremmin.

Näin ollen nyt kun suunnitellaan keskustan terveys- ja hyvinvointikeskusta, niin kaikki se kritiikki, joka kohdistuu Kalasataman tai Vuosaaren monipuolisia terveys- ja hyvinvointikeskusta, niin ne pitäisi huolella arvioida. Tehdä niissä jonkinlainen ulkopuolinen arviointi, jotta nyt kun suunnitellaan uuden keskuksen sisältöä, palvelukonseptia, niin siinä paremmin otettaisiin sekä johtaminen, henkilöstön työnjako ja palveluiden saatavuus ja myöskin asiakkaiden kohtelu.

Itse käytän Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskusta, ja sillä tavalla voin arvioida myöskin sen toimivuutta, ja kyllä se ansaitsee paremmat mahdollisuudet ja kehittämisen edellytykset kuin mitä tällä hetkellä on. Siihen on selvää poliittista tahtotilaa. Nyt pitäisi vaan panna se täytäntöön.

Toivon, että tämä hanke etenee nopeasti, niin nopeasti kuin suinkin. Se on hyvässä paikassa ja täydentää Helsingin laajaa sosiaali- ja terveys-

16.6.2021

palveluiden verkostoa. Täällä on ihan turha yrittää haikailla kaikkien pienten terveysasemien säilymistä, koska palveluita tullaan tarjoamaan monissa muissakin paikoissa, ja huonosti hoidettu hajallaan oleva verkosto ei palvele ketään. Toivon, että valtuutetut pohtisivat vähän laajemmin tätä asiaa ja miettivät tätä kokonaisuutta, kuin pelkästään nykytilaa, ja olisivat valmiit myöskin uudistuksiin. Koska peruspalvelut ovat todella merkittäviä kaupunkilaisille.

Kiitoksia. Ja onnea matkaan.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Olemme hyvin tyytyväisiä, että saamme tämän keskustan hyvinvointiaseman lopultakin, jota on niin kauan kaivattu. Mutta tuossa mä oon kyllä vähän eri mieltä Maija Anttilan kanssa siitä, että ei saa olla pieniä terveysasemia, että kaikki pitää olla jättisuuria, missä on kaikkea mahdollista palvelua. Koska kuitenkin ne potilaat on semmoisia, että niistä 95 % on nuha ja naarmu eli siis hyvin yksinkertaisia tapauksia. Eli haluavat jonkun todistuksen tai jälkitarkastuksen tai tällaisen. Niitä katsotaisiin nopeammin semmoisessa paikassa, joka olisi lähellä, johonka on helppo piipahtaa.

Kyllä mun mielestä meidän pitäisi myöskin katsoa sitä sillä silmällä, että ei kaikki isoja, vaan myöskin pieniä. Sen takia tämä vanha päätös, mitä olemme tehneet jo pari kertaa sote-lautakunnassa, että jokainen terveysasema, joka lopetetaan tai siirretään, menisi ensin sote-lautakunnan päätöksen kautta. Että ei virkamiehet yksinään esitä sitä, vaan että lautakunta arvioi sen, mikä on paras säilyttää ja missä muodossa. Sillä nyt kun tulee esimerkiksi tämä privaattipaikka tänne Jätkäsaareen, niin se on just semmoinen pieni, mihinkä ihmiset nopeasti piipahtaa, ja sitten ne alkaa kovasti kehua, että tämä on niin paljon parempi kuin tämä iso. Olkaa nyt tarkkana tässä.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Valtuutettu Asko-Seljavaara käytti äsken erittäin hyvän puheenvuoron, ja olen hänen kanssaan täysin samaa mieltä. Niin näytti olevan valtaosa nykyisen valtuuston valtuustoryhmien puheenjohtajista, kun vasta-

16.6.2021

si, kun hesari kysyy tätä asiaa, että pitäisikö Helsingin keskittää sosiaali- ja terveystalvet näihin isoihin keskuksiin vai säilyttää myös lähipalveluita. Tässä on tasapainoilun paikka, että toisaalta on hyvä, että meillä on keskuksia, jossa on laajasti kaikki palvelurepertuaari tarjolla, mutta sitten esimerkiksi pikkulapsiperheille neuvolapalvelut on kyllä hyvä, että ne on kohtuullisen matkan päässä. Tai ikääntyneille palvelut että niitä ei tarvitse aina kaukaa hakea.

Mutta se pitää aina myös muistaa, että seinät eivät saa olla se tekijä, joka ratkaisee, että saako moniammatillista palvelua eikä se, että ovatko ammatilliset samojen seinien sisällä. Meidän pitää kyetä rakentamaan nämä palveluketjut sillä tavalla, että ne toimii riippumatta siitä, missä se ammatillinen on ja missä asiakkaat ovat.

Valtuutettu Maija Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kahteen edelliseen puheenvuoroon viitaten totean, että tällainen pienet vaivat, isot vaivat ja lähellä olevat palvelut ja niin edelleen, sehän on monella tavalla myöskin johtamis- ja työnjakokysymys, millä tavalla vastataan pieniin vaivoihin, pannaanko ne jonoon vai onko nopeita vastaanottoja. Se on ihan täysin organisointikysymys myöskin isoissa, näissä terveys- ja hyvinvointikeskuksissa. Helsingissä kaikki nämä yli 30 erilaista sote-palvelupaikkaa, mitä meille joka tapauksessa tämänkin palvelustrategian jälkeen on olemassa, ovat lähipalveluita. On turha ajatella, että Helsingissä olisi hirveän pitkiä matkoja. Silloin lautakunnassa kun tehtiin tämä ajallinen, niin kaikki olivat alle 15 minuutin matkan päässä hyvien joukkoliikenneyhteyksien varassa.

Valtuutettu Veronika Honkasalo (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Sirpa Asko-Seljavaara piti tässä erittäin hyvän puheenvuoron. Itse asiassa silloin kun tämä palveluverkkosuunnitelma sosiaali- ja terveystalvetkunnassa päätettiin vuonna 2014, niin Vasemmistoliitto ja Vasemmistoliiton Anna Vuorjoki teki siihen esityksen, että lähiasemat edelleen säilyisi. Vasemmistoliiton linja on ollut se, että isompia keskuksia voi olla, mutta rinnalla tulisi olla lähiasemia. Oon tietenkin iloinen siitä, että myös muut valtuustoryhmät on tullut tässä Vasemmistoliiton kannoille.

16.6.2021

Ainakin sillä perusteella, mitä Helsingin Sanomiin vastattiin, kun vaalien alla tästä kysyttiin.

Välimatkat on pitkiä täältä lähiöistä isompiin keskuksiin, ja ketään ei välttämättä palvele se, että ihmiset jättää käyttämättä palveluita. Varsin usein on näin niiden ihmisten kohdalla, jotka muutenkin huonosti haakeutuu palveluiden piiriin ja ovat hauraassa asemassa.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässähän se nähdään, että yli puoluerajojen me ammattilaiset olemme sitä mieltä, että isoja ei pelkästään voi olla, vaan pitää olla myöskin pieniä terveyskeskuksia. Nyt kun tulee kaikki maailman digipalvelut ja puhelinpalvelut paranee, niin eikö silloin voi hyvin neuvoa potilasta ja sanoa, että jos sinulla on tällainen ja tällainen vaiva, niin menette sinne Kamppiin, ja jos sulla on taas tällainen tikiinpoisto tai jos sulla on tikku sormessa, niin sitten voit tulla tänne ja saat heti palvelua. Tämä kyllä on sitä joustavuutta, mitä nyt vaaditaan. Muuten privaattifirmat vetää julkisen puolen ohi kovaa vauhtia, ja meillä ei ole mitään tarjota muuta kuin tällaisia hienouksia ja suuria yhteisiä asemia.

Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Mä en kanssa haluaisi nähdä tällaista vahvaa vastakkainasettelua ison ja pienen aseman välillä. Mä näkisin esimerkiksi tänne Vuosaareen olisi Meri-Rastilan asema, syytä harkita sen avaamista uudestaan. Tulee paljon uusia asukkaita. Alueella on hyvin haasteellisia tilanteita, ja ne asukkaat tarvitsee sen palveluun sinne lähelle. Ei tällaista vahvaa vastakkainasettelua, että kaikki suurta tai kaikki pientä, niin ei sellaista mun mielestä ole tarpeen nyt tässä tehdä.

Apulaispormestari Sanna Vesikansa

Hyvä puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Kiitos tästä keskustelusta. Muutama huomio. Todella palveluverkkosuunnitelma silloin 2014 kun on tehty, niin sen jälkeen siihen on tehty

16.6.2021

paljon muutoksia. Ei se ollut myöskään, kuten Maija Anttila hyvin puheenvuorossaan kuvasi ja tuntee erittäin hyvin tämän päätöksen silloisena lautakunnan puheenjohtajana, niin ei se ollut valmis suunnitelma. Se oli strateginen tie, mihin suuntaan viedään eteenpäin. Ei ole tulossa pelkästään suuria keskuksia Helsinkiin. Ehkä se on hyvä painottaa. Meille tulee näitä monipuolisten palveluiden moniammatillisia laajojen aukiolojen keskuksia hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle. Sen lisäksi on myös lähipalveluita säilymässä. Otan esimerkiksi juuri sen Lauttasaaren, joka tämän keskuksen yhteydessä on päätös jo tehty. Vastaavia on tulossa myös, esimerkiksi Myllypuron alueella, Kontulan terveysasema on jäämässä ja muitakin on.

Se, että aivan kaikki vanhat tilat ja aivan kaikki vanhat palvelut voisivat samaan aikaan toimia, kun me haluamme laajentaa aukioloaikoja ja monipuolistaa palveluita, niin se ei välttämättä käytännössä ole mahdollista. Meidän on myös päättäjinä osattava suunnata resursseja tarkoituksenmukaisesti niin, että saadaan hyvät ja toimivat palvelut helsinkiläisille. Juuri ne erinomaisen toimivat palveluketjut, mitä vaikka valtuutettu Terhi Peltokorpi hyvin kuvasi. Tätä tehdään nimenomaan tätä kehittämistyötä nyt jo olemassa olevissa terveys- ja hyvinvointikeskuksessa, vaikka siellä ei ole sitä kattoa pään päällä. Eli sitä tehdään verkostotyönä ja keskitytään nimenomaan palveluiden parantamiseen.

Korostan vielä, että muutoksiakin on tulossa, ja erityisesti tässä tarkastellaan jäljelle jäävissä lähipalveluissa esimerkiksi sosioekonomista tilannetta, asukkaiden palvelutarvetta ja tietenkin saavutettavuutta monella tapaa, nimenomaan joukkoliikenneyhteyksillä. Tämä on ehkä hyvä tässä keskustelussa myös muistaa.

Kiitos.

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä ensimmäisessä puheenvuorossaan apulaispormestari Vesikansa kuvasi sitä toimintamallia, missä ammattilaisten tiimi työskentelee asiakkaan kanssa. Tämä on erittäin hieno ja tärkeä asia, että tämän tyyppistä toimintamallia Helsingissä on johdonmukaisesti kehitetty. Silloin kun ihmisellä on monimutkaisia ongelmia, jotka tarvitsee sekä lääkärin että psykologin että sosiaalityöntekijän ja mahdollisesti muidenkin ammattilaisten apua, on erittäin tärkeätä, että tätä vyyhtiä ratkotaan kokonaisuutena yhdessä paikassa, eikä niin että asiakas saa juosta luu-

16.6.2021

kulta luukulle, ja joka paikassa hänen pitäisi ikään kuin omasta ongelmastaan vain yksi palanen irrottaa yhden ammattilaisen työstettäväksi.

Sen takia siis oon sitä mieltä, että se, että kootaan paljon palveluita saman katon alle, on erittäin hyvä ja kannatettava asia. Toki olen samaa mieltä monen aikaisemman puhujan kanssa siitä, että on tärkeää, että meillä on myös lähiterveysasemia ja lähellä ihmisiä sosiaali- ja terveyspalveluita sillä tavalla, että yhteydet on helpot ja kaikki ei ole vain isoissa keskuksissa.

Kun tehdään jotakin uutta, harvoin ihan alkuun kaikki onnistuu täydellisesti. Nyt myöskin tiedetään Kalasataman kokemuksista, että näin ei ole välttämättä tapahtunut. Sieltä on tullut aika paljon palautetta sekä asiakkailta että työntekijöiltä siitä, että tilat on ollut hankalat, toimintamalli ei ole välttämättä täysin hyvin toiminut. Yksi näkökulma on ollut psykiatrian tilanteet. Siellä ei ikään kuin ole ollut riittävän viihtyisiä tiloja, että voidaan luoda hyvä, turvallinen työskentelyilmapiiri, jota sitten taas psykiatrian työhön vaaditaan.

Nyt olisi erittäin tärkeätä, että näissä kokemuksista otetaan oppia. Hienoa, että kaupunginhallitus otti kantaa, että osallistetaan henkilöstöä tilojen suunnitteluun ja näistä kokemuksista otetaan oppia ja myös kiinnitetään huomiota psykiatrian tilojen viihtyisyyteen. Toivon, että nämä näkökulmat otetaan jatkovalmistelussa vakavasti ja aidosti kuullaan henkilöstöä.

Kiitos.

Valtuutettu Laura Nordström

Kiitos, puheenjohtaja.

Näkisin, että on erittäin hienoa, niin kuin Anna Vuorjoki totesi tuossa, että eri palvelut saadaan yhden katon alle keskustaan. Tätähän on jo viisi vuotta sitten lautakunnassa linjattu näistä palveluista ja siitä, miten pitää ottaa oppia aikaisemmista pilottikokeiluista. Näkisinkin tähän keskusteluun liittyen, että on hyvä muistaa, että silloin 2014 ei sitouduttu tiettyyn keskusmäärään, vaan... Putosinko linjoilta? En. Ei sitouduttu tiettyyn keskusmäärään vaan nimenomaan tähän palvelumalliin elikkä siihen, että tuodaan eri sote-palvelut yhteen. Siinä sanottiin silloin siinä päätöksessä, joka on tärkeä muistaa, että se oli nimenomaan sen verkon päälinjojen mukaisesti. Siinä oli ajatus, että sitten kun näitä pilotteja tehdään, niin niistä myös opitaan. Nähdäkseni sitä on myös tehty. Jos

16.6.2021

ajattelee tätä, että Lauttasaari tähän tämmöisenä satelliittina liitetään tai on mukana tässä keskustassa, niin se on just se linja, mihin mun mielestä kannattaa mennä myös tulevissa keskittämiskohteissa. Se onkin ollut ajatuksena lautakunnassa.

Näkisin, että siinä kannattaa erittäin herkällä korvalla kuulla asiakaspalautetta, ja niin kuin Vesikansa totesikin, että täytyy tehdä sosioekonomisesti ja saavutettavuuden näkökulmasta ne, että mihin nämä satelliitit tulee. Varmasti ei siihen palata, että niitä olisi 25 terveyskeskusta enää, mutta kuitenkin lähemmäs sitä kun se alkuperäinen 4–5, mistä puhuttiin joskus muinoin. Sehän on nyt unohtunut. Näkisin, että tuleva valtuusto, olisi tärkeää tässä, kun palveluverkkoa linjataan, pitää mielessä nämä satelliittiasemat.

Toinen mikä näkisin, että alkuperäisessä päätöksessä puhuttiin paljon jalkautuvista palveluista, niin niissä kehitystä on toki ollut niin kuin vaikka neuvola päiväkodissa, niin siitä pitäisi pitää vielä vähän tarkemmin kiinni kuin aikaisemmin. Vesikansa tuossa jo linjasikin muutamasta kohdasta, mutta siihen haluaisin lisää panostusta. Muun muassa siinä alkuperäisessä päätöksessä päätettiin lähineuvoloista, ja niiden osalta ei ihan joka kohdalla ole siitä päätöksestä pidetty kiinni. Myös neuvoloiden kohdalla pilotteja tai anteeksi satelliitteja pitäisi ehdottomasti olla.

Sitten vielä toisena asiana, niin kuin Vuorjoki totesi, että on tärkeätä pitää nimenomaan henkilöstön palaute aktiivisesti mukana myös tämän keskustan aseman kohdalla. Niinhän on tavallaan tehty jo, koska sieltä Kalastamasta on opittu juuri taukutilojen kohdalta ja taustatilojen kohdalla, että siellä pitää riittää työtilaa ihmisille ja siellä pitää olla luonnonvaloa. Tässä on erinomaisen tärkeätä, että edelleenkin pidetään henkilöstö mukana, niin kuin kaupunginhallitus on todennut.

Kolmanneksi sanon, että kaikesta siis todellakin pitää oppia. Tässähan esimerkiksi lautakunta aikaisempien Kalastama-oppien pohjalta linjasi, että täällä pitää olla laboratorio- ja kuvantamispalvelut mukana, ja se on hyvä, että siellä ne ovat.

Kiitoksia.

Valtuutettu Kati Juva

Kiitos, puheenjohtaja ja valtuutetut.

16.6.2021

Tämä on erinomaisen hyvä ja tärkeä hanke, ja on ollut ilo olla tätä suunnittelemassa. Månssonille toteaisin, että ei näitä keskuksia siksi tarvita, että siellä olisi erikoispalvelua tai laitteita tai jotakin erityisen hienoa, vaan toki siellä tarjotaan ihan tavallista palvelua. Erityisesti näitä tarvitsee ne, jotka on näitä paljon palveluja tarvitsevia.

Kaiken kaikkiaan sosiaali- ja terveystalouksissa kaikkein tärkeintä on osaava henkilökunta, sitoutunut henkilökunta sekä ammattitaito että asenne että integraatio ja yhteistyö. Todella mä olen hirveän iloinen, että tässä hankkeessa on paljon otettu huomioon niitä haasteita, mitkä Kalasatamassa oli. Henkilökunnan tilanteesta ja juuri tätä päivänvaloa, ikkunoita ulos enemmän myös henkilökunnan tiloille. Taustatiloissa enemmän yksityistiloja, soittamismahdollisuuksia.

Oli paljon asioita Kalasatamassa, joita me yksinkertaisesti ei tiedetty tai osattu. Muistan, kun Kalasatamaan mietittiin, että on hyvä, että siellä on henkilökunta erikseen ja odotustilat siellä reunalla, että he ei häiriinny siitä, että henkilökunta juoksee edestakaisin kiireellisenä, eikä kukaan huomaa heitä. Nyt on käynyt ilmi, että henkilökuntaa ei näy, niin odottavat asiakkaat on kokenut itsensä yksinäisiksi ja unohdetuiksi. Paljon joudutaan ihan oppimaan kantapäähän kautta, mutta tässä on paljon mietitty uudestaan näitä asioita.

Todella terveyskeskus ja sosiaalikeskus ei ole seinät, eikä se ole välttämättä edes se tila, vaan digitaaliset ja jalkautuvat palvelut on ihan olennaisia. Nimenomaan näitähän me ollaan kehittämässä. Meillä on perhekeskus ? asiakkaan kotikuntoutusta, neuvolaa päiväkodissa, muistineuvontaa seniorikeskuksissa.

Asko-Seljavaaralle toteaisin, että tosiasiallisesti 90 % palveluista ei ole nuhaa ja naarmuja, vaan 80 % menee näille 20 %:lle, jotka on paljon palveluita tarvitsevia. Sekin on yksi syy, miksi on hyvä, että näitä on myös saman katon alla keskitettynä ? integroitavissa.

Månssonille vielä tiedoksi, että metroista kyllä erinomaiset hissit ylös maan tasalle ja keskustan terveysasemaan, vaikka olisi lastenrattaat mukana.

Valtuutettu Jukka Järvinen

Kiitos, hyvät valtuutetut.

16.6.2021

Sannalle kiitos tästä esityksestä. Se oli hyvä. Mulle jäi vähän arveluttamaan tässä jokin asia, ja mä haluan siihen palata. Eliikä päihdehoito tässä uudessa sosiaali- ja terveystalossa. Miten se järjestetään sillä tavoin, että se tuottaa tuloksia? Nyt esimerkiksi Tervalampi ollaan myyty. Päihdehaitat maksavat tuloksettomina Helsingille kymmeniä miljoonia joka vuosi. Saati missä inhimillisyys, että ihminen saadaan kokonaisvaltaisesti hoitoon ja huomioidaan erityisyys?

Päihdehaitat ovat hoidettavissa tuloksellisesti. Miksi ei niin tehdä, vaan paikkoja suljetaan? Keskusta on varmasti hyvä ja sille on tilaus, mutta pidetään myös palvelut heille, jotka eivät saa palveluja uusista terveys- ja hyvinvointitaloista. Nyt palvelut mukaan myös heille, joille Kamppi etc. ei ole relevanttia. Ja päihdehoito mukaan. Me tarvitaan edelleen päihdehoitolaitoksia, kuten Tervalampi oli. Nyt Ridasjärvi täyteen, vaikka uusi päihdekuntoutustalo rakenteille. Edelleen houkutusta saavuttamattomiin.

Kiitos.

Valtuutettu Matti Niiranen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä keskustelussa on jo tullut varsin monia hyviä näkökulmia. Etenkin yhdyn valtuutettujen Urho ja Asko-Seljavaara puheenvuoroihin, joissa tuli esille pienten terveysasemien tärkeys ja merkitys.

Kampin hyvinvointi- ja terveyskeskusten osalta täytyy todeta, että kun sen sijainti on niin erinomainen liikenteellisesti, niin se tulee varmaan olemaan tosi ruuhkainen. Siellä käydään laajalta alueelta hakemassa palveluita. Näin ollen mä näkisin kyllä vahvasti, että tässä kantakaupungin alueella tulee säilyttää lähiterveysasemia nimenomaan lasten ja ikääntyneiden, vanhusten perustervehuollon turvaamiseksi. Tarkoittaa Viisikulmaa, Töölön terveysasemaa ja sinne Munkkiniemeen asti. Ei niistä tulisi luopua, ennen kuin saadaan kokemusta Kampin toimivuudesta. Ikääntyneet ihmiset pelkää ruuhkaisia, suuria keskuksia. Tämän koronapandemian aikana oon saanut todella paljon palautetta siitä.

Pidän hyvänä tuota, mitä valtuutettu Urho sanoi, että lautakunta harkitsee tapaus tapaukselta hyvin tarkoin sen, lähdetäänkö lähiterveysasemia lakkauttamaan vai ei. Molempia tarvitaan ja varmaan näissä suurissa keskuksessa on paljon etuja. En ole ? niistä, mutta nämä lähiterveysasemat on erittäin pidettyjä ja ? .

16.6.2021

Valtuutettu Seija Muurinen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Täällä oltiin huolissaan Etelä-Helsingin terveystalveista, mutta niin kuin täällä jo sanottiinkin, niin Jätkäsaaren on syksyllä tulossa uusi terveysasema, joka on meidän ensimmäinen ulkoistettu. Sitten vasta 2027 valmistuu tämä keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus, kuten apulaispormestari täällä sanoi. Eli vasta sitten siirtyy Viiskulman terveysasema sinne keskustan terveysasemalle.

Tällä hetkellä meillä on runsaat 20 pientä terveysasemaa eri puolilla kaupunkia, mutta niistä ei saa kaikkia palveluja samalla tavalla kuin näistä terveys- ja hyvinvointikeskuksista. Me tarvitaan myös terveys- ja hyvinvointikeskuksia eli monipalvelukeskuksia, moniammatillisia monipalvelukeskuksia. Näitä tarvitsevat erityisesti monisairaat ja monia palveluja tarvitsevat. Hehän käyttävät suuren osan sosiaali- ja terveystalvejen resursseista. Varsinkin silloin jos monisairas ihminen joutuu hakemaan joka vaivaansa eri toimipisteestä pitkin kaupunkia apua, eikä kukaan koordinoi sitä hoitoa kunnolla. Tämä on ollut ihan perusta rakentaa näitä monipalvelukeskuksia, että saadaan näiden ihmisten hoito hyvään hallintaan. Silloin se tarkoittaa samalla, että vapautuu myös resursseja muille. Tästä on kansainvälisiä tutkimuksia.

Mä olen itse ollut kehittämässä tällaista asiakasvastaavamallia Suomeen nimenomaan monisairaille. Varmaan apulaispormestari viittasi siihen malliin, joka on Helsingissäkin käytössä. Eli heillä on ihan oma henkilö, joka koordinoi hoitoa.

Nythän me ollaan päätetty vasta muutamista terveys- ja hyvinvointikeskuksista. Ei nämä pienet asemat ihan pian katoa. Voidaan toki myöhemmin arvioida tätä suunnitelmaa, että millä tavalla mennään eteenpäin. Mutta kyllä nämä on varmasti ollut tarpeellisia, mitä tähän saakka on ollut.

Kiitos.

Ledamoten Laura Finne-Elonen

Tack, ordförande. Hyvät valtuutetut.

16.6.2021

On tosi hieno asia, että saadaan uusi palvelukeskus Kamppiin. Erityisen hyvällä mielellä kuuntelin, kun apulaispormestari Vesikansa kertoo tiimityöstä, joka on mielestäni itse terveyskeskuksessa toimineena kaiken perusta. Perustyö tehdään terveyskeskuksessa hyvän tiimin kanssa. Silloin voidaan pureutua ja auttaa parhaiten moniongelmaisia ja etenkin iäkkäitä potilaita. Siinä on myös se puoli, että henkilökunnan työtyytyväisyys, sitoutuneisuus työhön kasvaa ja vaihtuvuus arvatenkin vähenee tuota kautta.

Ymmärsin, että tämä tiimityö viedään myös palveluasumisen puolelle palvelukoteihin, ja luulen, että se monipuolistaa kanssa näiden hoitoa. Kun monet silmät katsoo ja konsultaatiomahdollisuudet lisääntyvät hoi-vapalveluita nauttivilla, silloin monet asiat tulee helpommin havaittavaksi. Tämä on aivan erinomainen, ja siitä mielellään kuulisi lisää, mutta ei varmaan tässä kokouksessa enää.

Yksi asia, mikä myös on tosi hyvä, että taiteeseen panostetaan. On tärkeätä, että on viihtyisä ympäristö, siisti ja annetaan huutia kaikille ilmoitustauluille, jotka on täynnä lippusia ja lappusia ja terveysbrosyyreja, jotka vaan masentaa. Toivottavasti tästä saadaan kaunis terveyskeskus. Oikein hyvää jatkoa kaikille.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Suomi käyttää niin vähän rahaa perusterveydenhuoltoon. Sieltähän puuttuu ainakin sata miljoonaa. Kyllä Helsinkikin voi pikkusen lisätä sinne kapasiteettia. Sen takia jos meille tulee uusi iso terveysasema, niin kyllä niitä vanhojakin voi säästää. Sillä nyt pitää lisätä kapasiteettia perusterveydenhuollossa ja myöskin osaamista. Sen takia ei pidä antaa privaattipuolelle kaikkia hyviä lääkäreitä, vaan ruveta myös itse pitämään niitä meidän palveluksessamme. Ne ei aina jaksaa olla isossa, vaan joku haluaa olla pienemmällä terveysasemalla töissä.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos.

16.6.2021

Erittäin hyvä puheenvuoro valtuutettu Asko-Seljavaaralta tässä viimeiseksi siitä, että tosiaankin perusterveydenhuoltoon pitää satsata. Tässä tietysti nämä tulevaisuuden muutokset tuovat tähän omat haasteensa. Toisaalta toki myös mahdollisuuksia luoda sellainen sote-malli, joka toimii, eikä niin että perusterveydenhuoltoon ikään kuin joudutaan. On toki niin, että julkinen terveydenhuolto palvelee meitä kaikkia aina tietyissä tilanteissa vähintäänkin, ja sen pitää olla kaikille saatavilla. Täytyy panostaa myös sinne. Joskin sitten huomioida just se, mitä valtuutettu sanoi, että me ylipäätään Suomessa panostetaan sotemenoihin keskimääräistä vähemmän. Meillä on siinäkin tietysti varaa nostaa verrattuna pohjoismaisiin verrokkimaihin.

Yks tietysti asia on se, että lääkäreiden määrää täytyy nostaa. Tämä on ihan välttämätöntä, jos me halutaan tarjota riittävät palvelut. Tästä on hyvä ulostulo Lääkäriliiton entiseltä puheenjohtajalta, joka sanoi, että tämä on nyt vakava paikka, johon täytyisi puuttua. Meillä on niin alhaiset koulutusmäärät, ja se vaje, mikä on muun muassa silloin 90-luvulla syntynyt, tämän aika onnistuneen vaikuttamistyön myötä ja tietysti epäonnistuneiden poliittisten päätösten myötä, niin sitä ei vieläkään ole kurottu umpeen. Meillä on tilanne, jossa meidän suomalaiset opiskelupaikat ei riitä, vaan me jatkuvasti koulutetaan esimerkiksi Baltian maissa aika suuri osa lääkäreistä. Meidän omat paikat ei riitä millään edes tähän nykyiseen määrään saati sitten vanhenevan väestön tarpeisiin.

Kiitos.

194 §

Esityslistan asia nro 12

HELSINGIN MAANALAINEN YLEISKAAVA 2021 (NRO 12704)

Valtuutettu Petrus Pennanen

Kiitos paljon, puheenjohtaja.

Tässä yleiskaavassa mainitaan keskustan alittava liikennetunneli sekä Turuntien alun, Itäkeskuksen, Herttoniemen ja Jätkäsaaren tunnelit. Jätkäsaaren tunneli on hyvin perusteltu, koska alueen liikenne on jo

16.6.2021

tunnetusti pahasti ruuhkautunut satamaliikenteestä ja saaren asukasmäärä on jatkuvassa kasvussa. Hernesaaren mahdollisesta tunnelista ei päätösehdotuksessa mainita muuta kuin että yhteystarve-nuoli on poistettu raideliikenteen tunnelin osalta. Joku vanha metrotunnelisuunnitelma kyseessä. Hernesaaren on tulossa noin 8 000 uutta asukasta ja 4 000 työpaikkaa. Lisäksi saari säilyy suurten valtameriristeilijöiden satamana. Alueen liikenne tulee näillä näkymin kulkemaan kahden pienen risteuksen kautta Eiranrannassa.

Minusta ja useiden alueen asukkaiden mielestä autojonot täydentävät huonosti kansallisestikin merkittävää merisataman ja Eiranrannan virkistysaluetta. Huolta Hernesaaren liikenteestä eivät kannata vaan asukkaat, vaan myös hallinto-oikeus. Täällä valtuustossa äskettäin hyväksytty kaava kumottiin 29.4. oikeuden päätöksellä juuri liikenneongelmien vuoksi. Käsittelyssämme olevaa yleiskaavaa ei ilmeisesti oltu ehditty päivittää huomioimaan oikeuden päätös, niin että maanalainen liikenneväylä tunnistettaisiin edes mahdollisuutena.

Koska emme voi tässä tilanteessa ummistaa silmiämme Hernesaaren maanalaisiin pysäköintitiloihin johtavan tunnelin mahdolliselta tarpeelta, tein tämän ponsiehdotuksen:

Kaupunginvaltuusto pyytää selvittämään mahdollisuudet suunnitella Hernesaaren maanalainen liikenneväylä, joka johtaisi pysäköintitiloihin.

Kiitos, jos voitte kannattaa tätä ehdotusta ja antaa meille enemmän liikkumavaraa Hernesaaren liikenneratkaisujen suunnittelussa.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Pennanen olisi voinut tehdä tämän minun mielestä jopa vastaesityksenä tai palautusesityksenä, mutta kannatan tätä tässäkin muodossa, että se on tehty pontena. Hernesaaren kaavoitus on minun mielestä tärkeätä, ja sinne pitää saada rakennettua sellainen asuntoalue, minne pääsee myös liikkumaan. Oikeuden esittämällä perusteella nähdään, että sinne tähän mennessä tehdyt toimet ei ole riittäviä. Tämä maanalainen liikenneväylä parantaisi Hernesaaren saavutettavuutta merkittävästi, ja kannatan ehdottomasti, että sellainen tehdään. Toivottavasti se tehdään muuallekin tänne alueelle. Kannatan tätä pontta lämpimästi.

16.6.2021

Kiitos.

197 §

Esityslistan asia nro 15

VALTUUTETTU KATJU ARON ALOITE YMPÄRIVUOTISESTA HÄTÄMAJOITUKSESTA EU-KANSALAISILLE

Valtuutettu Katju Aro

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Viisi vuotta sitten törmäsin omituiseen asiaan. Helsingissä oli pakkas-
talvena 2016 joukko ihmisiä, joille kaupunki ei suostunut tarjoamaan
majapaikkaa, vaikka ulkona oli yli 20 astetta pakkasta. Paperittomien
lääkäripalvelusta raportoitiin ainakin yhdestä tapauksesta, jossa ihmi-
nen oli saanut käteensä paleltumia. Oli silloin puheenjohtajana naisjär-
jestössä, jolla on huvila Lauttasaaressa. Avasimme tuona talvena huvi-
lan ovet, jotta edes kadulla nukkuvat naiset ja lapset pääsisivät turvaan
lämpimään. Kaikkia emme pystyneet majoittamaan, mutta pian kristalli-
kruunujen alla nukkui patjamajoituksessa parisenkymmentä Itä-
Euroopasta tullutta ihmistä. Jatkoimme majoitusta pakkaskauden yli.

Tuon talven jälkeen kaupunki muutti linjansa hätämajoitukseen aktivis-
tien, järjestöjen ja poliitikkojen yhteistyön ansiosta. Nyt Helsinki tarjoaa
hätämajoituksen kaikille sitä tarvitseville talviaikaan. Kesällä osa kää-
nnytetään kuitenkin ovelta, jolloin ne ihmiset päätyvät nukkumaan ulos
autoihin, telttoihin tai metsiin. Itä-Euroopan romaneja on käännytetty
ovelta järjestelmällisesti mutta ilman majapaikkaa voi jäädä myös viro-
lainen rakennusmies, jonka rahat ja passi on varastettu. Siksi tein täällä
tänään käsittelyssä olevan aloitteen.

Oikeus viimekätiseen suojaan, kattoon pään päällä, on luovuttamaton
perusoikeus, joka kuuluu kaikille kansalaisuuteen ja oleskelun perus-
teeseen katsomatta. Tänään päätämme siitä, että tätä linjaa tullaan
Helsingissä jatkossa soveltamaan kaikkien, myös EU-kansalaisten
kohdalla. Se, mistä meidän on valtuutettuina huolehdittava, on, että tul-
kintaan ei tehdä poikkeuksia tai lievennyksiä, kun sitä sovelletaan käy-

16.6.2021

tännössä, ja että uusi linja näkyy hätämajoitusyksiköissä jo tänä kesänä.

Samalla meidän tulee huolehtia siitä, että ihminen ei jää yksin sen jälkeen kun hänen ensisijainen hätänsä on ratkaistu. Kaupungin tulisi tukea ihmisten mahdollisuuksia ratkoa omia tilanteitaan, niin että pape-reihin, työllistymiseen tai liikkumiseen liittyviä esteitä saadaan poistetua monista eri maista tulevilta EU-kansalaisilta. Tätä työtä tehdään nyt järjestöissä, mutta usein mukaan tarvittaisiin myös kaupungin palveluita. Tämän yhteistyön parantamiseksi olen tehnyt järjestelmään seuraavan ponnin:

Selvitetään mahdollisuuksia vahvistaa yhteistyötä kaupungin maahanmuuttajayksikön ja asunnottomia tukevien järjestöjen välillä, jotta oikeudettomasta asemassa Helsingissä oleskelevien EU-kansalaisten terveydellisiä, sosiaalisia ja oikeudellisia tilanteita saataisiin ratkottua aiempaa paremmin heidän työllistymisensä, asumisensa ja tarvittaessa omaehtoisen kotiin paluunsa mahdollistamiseksi.

Kiitos.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Olen tehnyt järjestelmään palautusesityksen, joka kuuluu seuraavasti: Kaupunginvaltuusto päättää palauttaa asian valmisteluun, jotta hätämajoituksen järjestämisestä Suomessa pitkäaikaisesti oleskeleville ja toistuvasti Suomeen palaaville ulkomaalaisille luovuttaisiin. Hätämajoituksen järjestäminen suomalaisille asunnottomille olisi erittäin perusteltua ja kannatettavaa. Tässä on kuitenkin kyse EU-kansalaisten eli käytännössä Itä-Euroopan maista tulevien kerjäläisten pitkäaikaisen majoituksen järjestämisestä suomalaisten veronmaksajien kustannuksella. Kenenkään ei ole pakko tulla ulkomailta Suomeen oleskelemaan, eikä matka ulkomailta Suomeen ole ilmainen.

Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän puolivuotiskatsauksessa vuonna 2019 kävi ilmi, että kaikki kerjäläiset eivät ole Suomessa kerjäämässä omasta halustaan, vaan joukossa on myös ihmiskaupan uhreja, joita on pakotettu kerjäämään. Kerjääminen ei ole ratkaisu kenenkään huono-osaisuuteen, ja on häpeällistä, etteivät kerjäläisten kotimaat, kuten Romania ja Bulgaria, ole ryhtyneet toimenpiteisiin kansa-

16.6.2021

laistensa sosiaalisten olojen parantamiseksi, jotta heidän ei tarvitsisi lähteä toisiin EU-maihin kerjäämään.

Yhtä häpeällistä on kuitenkin myös se, että Helsingin kaupunki tukee verovaroilla kyseenalaista toimintaa, johon liittyy kerjäämään pakottamista ja ihmiskauppaa. Jos henkilön majoitustarve ei tule yllätyksenä hänen saapuessaan Suomeen, kyseessä ei ole hätämajoitus. Jos henkilö tulee ulkomailta vierailulle Suomeen, kyseessä on turismi, ja on perusteltua odottaa, että matkailijat järjestävät itse majoituksensa omalla kustannuksellaan. Suomessa jokamiehen oikeudet varmistavat sen, että vähävaraiset matkailijat, kuten kuka tahansa muukin, voi majoittua teltassa maksuttomasti.

Mikäli taas kyseessä on se, että henkilö tulee Suomeen hankkimaan elantonsa kerjäämällä, kyse on jonkinlaisesta elinkeinotoiminnasta, jota ei tulisi tukea veronmaksajien varoilla. Jos taas kyseessä on järjestetty kerjääminen, lähtökohtaisesti vastuun työntekijöidensä majoittamisen kustannuksista tulisi olla taholla, joka organisoii kerjäämiseen. Kuvatun kaltaisen organisoidun kerjäämisen järjestäminen kuitenkin tulkittaneen ihmiskaupaksi, ja kyseessä on joka tapauksessa hädänalaisten riisto, joten Helsingin kaupungin ei tulisi kannustaa ketään kuvatun kaltaiseen toimintaan tai etenkään helpottaa kuvattua toimintaa millään tavoin.

Kuvatun kaltaisen toiminnan tukeminen kutsumalla ansaintatarkoituksissa Suomeen matkustaneiden henkilöiden majoittamista Helsingissä veronmaksajien kustannuksella hätämajoitukseksi on harhaanjohtavaa ja pyrkii valkopesemään ihmiskauppaongelmaa sekä sitä tosiasiaa, että mainitut EU-maat eivät huolehdi asianmukaisesti kansalaistensa sosiaaliturvasta eivätkä ole ryhtyneet toimenpiteisiin maidensa sosiaalisten ongelmien ja sosiaalisen eriarvoisuuden ratkaisemiseksi ja ihmiskaupan, järjestäytyneen rikollisuuden sekä muiden siihen liittyvien lieveilmiöiden kitkemiseksi.

Kiitos.

Valtuutettu Juhani Strandén

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Hyttisen palautusesitystä. Olen itse myös tehnyt järjestelmään aloitteen, jonka toivon kaikkien valtuustossa olijoiden käyvän allekirjoittamassa. Aloite on laittomasti maassa olevien hätämajoituksessa olevien palauttaminen takaisin lähtömaihinsa. Hätämajoitus

16.6.2021

on kirjaimellisesti tilapäinen hätämajoitus, ja kaupungin tulee aktiivisesti ohjata henkilöt tämän jälkeen palautusjärjestelmään valtioneuvoston 16.12.2016 tehdyn laittoman maassa oleskelun ehkäisyn ja hallinnan toimenpidesuunnitelman mukaisesti.

Kaupungin eri virastojen täytyy aktiivisesti selvittää oleskeluoikeus maahanmuuttoviraston tilannekeskuksesta ja välittää laittomasti maassa olevien henkilöiden tiedot poliisille toimenpidesuunnitelman mukaisesti ja luopua ylimääräisistä hätämajoituskohteista. Eikä hätämajoitus saa olla missään olosuhteissa jatkuvaa.

Toivottavasti myös vastuullista talouspolitiikkaa ajava mahdollinen tuleva pormestari Vartiainen voisi kannattaa kyseistä aloitetta, joka tulisi olemaan kaupungille konkreettinen säästötoimenpide ja parantamaan osaltaan kaupungin taloutta.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

On merkittävä ongelma, jos lakia ei tarvitse noudattaa. Jos joku on tullut vieraaksi kotiimme, mutta ei suostu poistumaan siinä vaiheessa, kun me toteamme hänen vierailuaikansa päättyneeksi, meillä on ongelma. On meidän heikkouttamme, jos sallimme toisen jäädä kotiimme omalla päätöksellään. Vielä hullummaksi tilanne menee, jos alamme järjestää omalla päätöksellään kodissamme asuvalle palveluja.

Viime aikoina politiikassa on puhuttu laillisuusperiaatteesta. Eikö laillisuusperiaatteen olennainen asia ole se, että on lakeja, joita noudatetaan? Lakien ei pitäisi liudentua, vaan niitä pitäisi muuttaa, jos niin halutaan. Sellaiset lait on yleensä syytä kumota, joiden noudattamista ei todellisuudessa edellytetä. Lait, joita ainoastaan lakia kunnioittavat kansalaiset noudattavat, asettavat ihmiset eriarvoiseen asemaan lainkuuliaisuuden perusteella. Eikö tämä ole yhdenvertaisuuslain vastaista välillistä syrjintää ihmisten vakaumuksen perusteella? Lisäksi ongelma on se, että tällainen leväperäisyys suosii niitä, jotka eivät ole lainkuuliaisia eli ei-toivottavaa käyttäytymistä.

Ponnessa puhutaan ihmisistä jotka ovat oikeudettomassa asemassa Helsingissä. Eikö tällaiset ihmiset ole syytä auttaa sinne, missä he eivät ole oikeudettomassa asemassa, jos tällainen paikka on olemassa? Tällöin laillisuusongelma on ratkaistu kaikkien osalta.

16.6.2021

Mitä tulee ulkomaalaiskerjäläisten asemaan, nähdäkseni EU:n tulisi auttaa heidän kotimaitaan järjestämään heidän elinolonsa kotimaassaan kohtuullisiksi. Tällaista pientä EU-tukipakettia voisin kannattaakin, vaikka eduskunnan hyväksymää massiivista tulonsiirtopakettia en kannattanutkaan.

Kannatan valtuutettu Hyttisen palautusesitystä.

Kiitos.

Valtuutettu Pia Kopra

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tähän asiaan tosiaankin linkittyy, kuten valtuutettu Hyttinen sanoi, Itä-Euroopan maista tulevat kerjäläiset ja kerjäämisen ja rikollisuuden suhde. Asia on itse asiassa puhuttanut Suomessa jo useita vuosia ja myös muissakin Pohjoismaissa. Taannoin Norjan yleisradio teki dokumenttisarjan Lykkelandet, joka paljasti piilokameroiden avulla järjestön, jossa romaninaisia pakotettiin kerjäämiseen, rikoksiin ja prostituutioon. Organisaatio pyöritti myös huumekauppaa. Suomessa on tehty ihan samantlaisia havaintoja kerjäämiseksi verhotusta rikollisuudesta. Itä-Euroopan romaneja alkoi näkyä Suomessa jo vuonna 2007, kun Romania ja Bulgaria liittyivät EU:hun, joka puolestaan mahdollisti kansalaisten vapaan liikkuvuuden muissa EU-maissa.

Kerjäämiseen pakottamiseen liittyvä ihmiskauppa on siis tunnistettu Norjassa, Tanskassa, Ruotsissa ja Virossa. Suomessa on, niin kuin sanoin, viitteitä samasta ilmiöstä, mutta ehkä vähän pienemmässä mitakaavassa. Kerjääminen sinänsä ei yleensä aiheuta järjestyshäiriöitä, jolloin se ei myöskään nouse helposti silmätikuksi, mutta se ei tarkoita, ettei ihmiskauppaa tai muuta hyväksikäyttöä tapahtuisi. Esimerkiksi Itä-Euroopan romanivähemmistön edustajat ei usein ilmoita poliisille toisistaan, vaikka tilanne olisi mikä.

2017 uutisoitiin Helsingissä pyörineestä huumekaupasta, jonka tiimoilta 20 Romanian kansalaista vangittiin epäiltynä törkeästä huumeaineriikoksista. Huumekauppa oli verhottu Iso Numero -katulehden myynniksi. Nyt kun tilanteet muuttuu nopeasti ja uutta liikkuvaa väestöä saapuu Helsinkiin, on aina hyvä muistaa, että ihmis- ja huumekauppa on yleensä luonteeltaan järjestäytyneitä, ja tällaista toimintaa ei pidä lähteä tukemaan epäsuorastikaan millään tavalla. Voin myös kertoa, että oon itse ollut vapaaehtoistyössä viemässä apua Liettuan romaneille

16.6.2021

Vilnaan, ja Liettuassa romaniväestö on hyvin syrjitty ja he joutuivat ainakin siihen aikaan asumaan Vilnan Taaborin kylässä hyvin alkeellisissa oloissa esimerkiksi ilman juoksevaa vettä. Kannatan palautusehdotusta.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä palautukseen. Kukaan ei varmaan kiistä sitä, etteikö nämä kerjäläiset itse, nämä romanit ole hyvin heikossa asemassa ja aika hädänalaisessakin asemassa, varsinkin talvisin mutta toki myös kesällä. Asunnottomuus on ihan oikea ongelma, joka meillä Helsingissä on erityisesti siis Suomen mittakaavassa keskittynyt tänne Helsinkiin. Kyllä se on sellainen juttu, mitä meidän pitää ensi valtuustokaudella kovasti pyrkiä jollakin tavoin ratkaisemaan tätä asunnottomuuden ongelmaa.

Mutta kun tähän kerjäläisyyteen ja muutenkin tähän EU-maista tulleeeseen, Romaniasta ja Bulgariasta lähinnä tulleeeseen kerjäläisyyteen liittyy todella ihmiskaupan piirteitä. Mä en näe, että tätä ilmiötä, joka on hyvin tuomittavaa, siis se, että ihmiset pakotetaan kerjäläisiksi tai prostituutioon taikka ylipäätään, että sieltä tuotetaan ammattimaisesti tänne kerjäläisiä, niin mä en näe, että sitä ilmiötä torjutaan parhaiten sillä, että luodaan edellytyksiä sen jatkumiselle. Vaan kyllä sitä ilmiötä pitää torjua sillä, että me voitaisi ensi valtuustokaudella miettiä esimerkiksi sitä uuden valtuuston kanssa, onko meillä mahdollisuuksia kieltää kerjääminen Helsingin kaupungin alueella. Onko meillä mahdollisuus esimerkiksi tehdä se jollain tavalla luvanvaraiseksi. Sillä lailla, että nämä ihmiset, jotka on erittäin hädänalaisessa asemassa, nämä kerjäläiset, että he eivät ensinkään joutuisi ihmiskaupan kohteeksi. Kyllä tässä on tullut hyviä puheenvuoroja siitä, että heitä pitää auttaa ensisijaisesti siellä omassa maassaan. Ei voi olla niin, että luodaan sellaisia houkuttimia, että Etelä- ja Itä-Euroopasta tulisi paljonkin tänne tällaisia henkilöitä, joilla ei ole mitään mahdollisuuksia kustantaa omaa asumista ja olemista Suomessa. Ja sitten on Helsingin kaupungin harteilla heidän ylöspitonsa. Tämä ei ole hyvää politiikkaa. Sen takia mä kannatan valtuutettu Hyttisen hyvää palautusehdotusta.

Kiitos.

16.6.2021

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Kyllä palautukseen.

Olisin kannattanut pontta, mutta teen sen sitten erillisessä puheenvuorossa. Mun mielestä ensinnäkin Katju Aron aloite on erittäin hyvä ja hieno, ja saatiin kaupunginhallituksessa myös... Tai se pohja on siinä todella hyvä. Ihan niin kuin Katju Aro sanoi, niin tämä on tosiaan vuosien mittainen prosessi ollut tämä perus- ja ihmisoikeuksien edistäminen juuri tässä kysymyksessä. Silloin 2016 tästä käytiin kova, kova väantö

Helsingin kaupunginhallituksessa. Teimme myös samana vuonna Thomas Wallgrenin kanssa tästä aloitteen liittyen myös näihin ohjeistuksiin, mitä sosiaalityöntekijällä Helsingin sosiaali- ja terveystoimialalla oli. Tämä oli todella kova ja ankara talvi, ja se oli monella tapaa julmaa kyytiä.

Itse ajattelen, että tämä osoittaa myös sen, kuinka pitkäjänteistä ja hidasta työtä ihmisoikeuksien edistäminen valitettavasti meillä kaupungissa on. Mutta tässä on jonkun verran menty onneksi eteenpäin. Helsingin kaupungin pitää tietenkin noudattaa perustuslakia. Siitä tässä on ensisijaisesti kyse.

Palaan vielä tähän pontteen toisessa puheenvuorossa. Kiitos Katju Arolle hienosta aloitteesta ja hienosta ponnesta.

Valtuutettu Katju Aro

Kyllä, kiitos, palautuksen.

Haluaisin vaan kommentoida tässä muutamia puheenvuoroja, joissa on esitetty asioita, jotka eivät tarkalleen ottaen pidä ihan paikkaansa. Ensinnäkään ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän mukaan ei ole näyttöä siitä, että kerjääminen Suomessa liittyisi järjestäytyneeseen rikollisuuteen. Tässä esitettiin myös tässä Nuutti Hyttisen palautusesityksessä väärä kuvailu siitä, mistä hätämajoituksessa on kyse. Hätämajoitus ei ole pitkäaikaista asumista, ja tosiaan suomalaisille asunnottomille tarjotaan jo hätämajoituspalveluita.

Myöskään Itä-Euroopan liikkuvasta väestöstä kaikki eivät hanki elantonsa kerjäämällä, vaan esimerkiksi myymällä Iso Numero -lehteä. Ehkä kaikista olennaisinta on huomata, että tämä aloite koskee kaikkia EU-

16.6.2021

kansalaisia. Asunnottomuus on ongelma myös muille kuin Itä-Euroopan liikkuvalla väestölle. Sen takia nostin itsekin esimerkiksi ihan todellisen elämän esimerkin virolaisesta rakennusmiehestä, joka jäi ulos hätämajoituksesta ilman rahaa ja kattoa pänsä päällä.

Mika Ebeling totesi tässä, että ihmisiä tulisi auttaa sinne, missä he eivät ole oikeudettomasta asemassa, jos sellainen on olemassa. Se oli erittäin hyvä loppukaneetti, että jos sellainen on olemassa, koska kyse on nimenomaan siitä, että romanit ovat Euroopan syrjityin vähemmistö, eikä heille tällaista paikkaa ole olemassa, missä eivät olisi oikeudettomassa asemassa. EU-maana meillä on sekä EU:n perusoikeussopimusten että oman perustuslakimme mukainen vastuu ja velvollisuus tarjota suojaa sitä tarvitseville.

Lisäisin vielä, että mikäli ihminen ihmiskaupan uhri tai pakotettu kerjäämään, hän on entistä enemmän oikeudellisen ja sosiaalisen avun tarpeessa. Sen vuoksi tekemäni toivomusponsi on mielestäni erittäin perusteltu. Näillä huomioilla toivon, että äänestätte palautusta vastaan. Itse en sitä kannata.

Ledamoten Eva Biaudet

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Mulla ei ole hirveästi lisättävää, mutta mun mielestä on tosi hienoa, että on kiinnostusta taistella ihmiskauppaa vastaan. Itsekin tänään on käsittelyssä valtuustoaloite, jossa oikeasti Helsinki haluaisi nyt rakenteellisesti olla paremmin vastaamassa ja taistelemassa ihmiskauppaa vastaan ja auttamassa uhreja. Kannattaa tutustua siihen työhön, mitä tehdään sekä kansainvälisesti että Suomessa ja joka liittyy nimenomaan, millä tavalla ehkäistään ihmiskauppaa ja autetaan ihmiskaupan uhreja. Se, mikä on ihan varma fakta, on, että hädänalaisuus altistaa ihmiset ihmiskaupalle. Jos on kerjäämässä, niin jos ei ole ihmiskaupan uhri, ihan hyvin voi olla, mutta jos ei ole, niin on suuri riski, että altistuu erilaisille hyväksikäytölle, väkivallalle, prostituutioon, pakkokerjäämiseen, kaikennäköiseen. Sen takia on nyt erittäin tärkeää, että ihminen ei, jotta saisi katon pään päälle, joutuisi turvaamaan roistojen ja rikollisten niin sanottuun apuun. Siinä mielessä tämä aloite on erittäin tärkeä. Mielestäni on myöskin ihan inhimillisesti kestävämpiä, että ajatellaan, että joku ei ansaitsisi tulla autetuksi, jos hän on hädässä. Mielestäni on hiukan mielenkiintoista, että KD asettuu tällaiselle aika kylmälle kannalle.

16.6.2021

En tässä vaiheessa voi kannattaa pontta, mutta vastustan palauttamista.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Lähinnä tätä argumentaatiota tässä taustalla eli tätä aloitetta tukeva, että perus- ja ihmisoikeudet jotenkin velvoittaisi tähän toteuttamiseen. Näin ei suinkaan ole, vaan meillä on ihan hyvääkin oikeuskäytäntöä siitä, joka toteuttaa ja konkretisoi sen ajatuksen niille, jotka oikeudettomasti täällä on ja hakee suojaa. Yksi ratkaisu liittyy toimeentulotuen hakemiseen. Selvästi todetaan, että ensisijaisesti tällaisen oikeudettomasti Suomessa olevan henkilön tuki tulee saada omasta kotimaastaan. Lainsäädäntö ei meitä velvoita tällaisia henkilöitä auttamaan, vaan se apu, mitä heille tarjotaan, on, että he lähtevät takaisin kotimaahansa.

Tästä linjasta, mikä on mun mielestä täysin perusteltu, että jos täällä on oikeudettomasti ja ei kykene itsestään huolehtimaan, siinä tilanteessa käsketään pakata laukkunsa ja lähteä kotiinsa. Niistä me pidetään huolta, joilla laillinen oikeus oleskeluun on. Enkä tätä rajaa haluaisi lisää enää hämärtää, vaikka sitä tiedän, että hallitus ? . Ei me täällä valtuustossa, pidetään me siitä jaottelusta kiinni.

Valtuutettu Mauri Venemies

Kiitoksia, puheenjohtaja.

En kannata huumekaupan tukemista, en kannata ihmiskaupan tukemista ja samoin, jos joku oikeudettomasti tänne pitää pyrkiä, että voisi palata sinne, missä on laillisesti. Mutta olen sitä mieltä, että jos ihminen on hädässä ja hänellä ei ole kattoa pään täällä, kyllä meillä on velvollisuus järjestää jonkunlainen hätämajoitus. Nimenomaan puhutaan hätämajoitus, ei pitkäaikaisesta asunnottomuudesta.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Ehkä tähän Otto Meren johonkin yli-itsevarmaan puheenvuoroon äsken. Asia ei ole ollenkaan näin yksiselitteinen. Itse asiassa silloin 2016, kun sosiaali- ja terveystoimiala teki näitä ongelmallisia linjauk-

16.6.2021

sia, oikeusasiamies otti tähän kantaa ja pyysi selventämään näitä ohjeistuksia nimenomaan perustuslakiin vedoten. Mä olisin ehkä, jos olisin Otto Meri, tarkistaisin ehkä hieman pohjatietoja ennen kuin lauon varmuudella kantoja. Näin tosiaan oli silloin 2016, ja se oli erittäin pitkä prosessi. Se myös johti siihen, että Helsinki lopulta niitä linjauksiaan korjasi.

Kiitos.

Valtuutettu Katju Aro

Haluaisin tässä nyt jatkaa asioiden korjaamisen linjalla ja puuttua valtuutettu Meren puheenvuoroon. Jatkan samalla Veronika Honkasalo sanoista. Tosiaan 2016 apulaisoikeusasiamies Maija Sakslin antoi ratkaisun, jossa hän nimenomaisesti korostaa, että oikeutta toimeentulotukeen ei toimeentulolainsäädöksissä ole sidottu siihen, onko hakijalla pysyvä oleskelulupa tai EU-/ETA-kansalaisten kohdalla pysyvää oleskeluoikeutta. Toimeentulotukea ei voi kieltäytyä myöntämästä vain siksi, että hakijalta puuttuu pysyvä oleskelulupa, vaan sen sijaan ratkaisun mukaan toimeentulotuen saamisen edellytykset on selvitettävä yksilöllisesti jokaisen hakijan kohdalla.

Tämähän menee nyt ohi tämän aloitteen aiheesta, mutta mäkin myös tässä nyt alleviivaisin sitä, että jos halutaan näihin oikeuslähteisiin vedota, silloin ne on hyvä tarkistaa ennen kuin käyttää siitä puheenvuoroa.

Valtuutettu Mika Ebeling

Valtuutettu Biaudet'n puheenvuoroon tai siihen kommenttina haluaisin todeta, että minusta meillä on semmoinen tilanne, että meidän pitäisi ratkaista tämä ongelma. Ongelma on keskeisesti se, että on jääty sellaiseen leväperäisyyden tilaan, jossa sellaisia ihmisiä, jotka on oikeudettomasti maassa, sen tilanteen annetaan jatkua. Ei se heillekään hyvä tilanne ole. Mielestäni se on rakentava ehdotus, että ehdotan, että EU auttaisi niitä maita, joista nämä ihmiset tulee, sillä tavalla, että heidän olonsa omassa maassaan paranisi. Olisiko se jotenkin sydämetön ratkaisu?

Kiitos.

16.6.2021

Apulaispormestari Sanna Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä on käyty keskustelua aika erilaisista ihmisryhmistä. Ehkä itse haluan nyt painottaa valtuustolle sitä, että Helsingissä on nimenomaan haluttu hoitaa ja pitää huolta kaikista hädänalaisista silloin, kun kyseessä on kiireellinen hätämajoitus ja näin olemme toimineet.

Tämä valtuustoaloite käsittelee EU-kansalaisia, ja silloin nimenomaan heille, esimerkiksi EU:n liikkuvalla väestöllä, olemme järjestöavustusten kautta pystyneet turvaamaan tämän erityisesti kylminä talvikuu-kausina. Mutta sen lisäksi meillä on hätämajoitusta myös muille ihmisryhmille, ja kyllä tähän meitä myös lainsäädäntö velvoittaa ja olemme niin toimineet.

Mielestäni ainakin oikealla tavalla myös lautakunnassa tässä linjattiin, että jatkossa on katsottava, miten tämä tehdään myös kestäväällä tavalla. Esimerkiksi paperittomille ollaan järjestetty se nyt hieman eri tavalla kuin aikaisemmin, koska esimerkiksi järjestöavustusten kautta on aika monimutkainen tapa järjestää palveluita, joita me olemme kuitenkin velvoitettuja järjestämään.

Ehkä tämä lyhyesti tästä kokonaisuudesta. Tässä tuntuu, että käsitellään hyvin erilaisia ihmisryhmiä ja menee keskustelussa sekaisin, mutta meillä on sosiaalihuoltolain mukainen velvollisuus järjestää hätämajoitus kaikille täällä oleville, jotka kiireellisesti sitä tarvitsevat, mutta silloin on kyse tietenkin siitä lyhytaikaisesta majoituksesta.

Kiitoksia.

Valtuutettu Joonas Haavisto

Kiitos, puheenjohtaja.

Lähinnä vaan ajattelin korostaa, että en kannata palautusta. Ajatus, että Helsingissä ei mielestäni kannattaisi tai pitäisi eikä saisi jättää ketään kadulle paleltumaan. Tilanne ei ainakaan ratkea sillä, että ei ihmisiä auteta. Tässä on kyse tilapäisestä hätämajoituksesta ja kylmistä talvikuukausista, kuten edellisissä puheenvuoroissa on todettu.

16.6.2021

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja. Pahoittelut.

Ei enää ? tästä valtuutettu Arolla ja Honkasalolla ? miten suomalaisen...

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Ihmettelen vähän tässä valtuutettu Haaviston puheenvuoroa edellä. Tässähän nimenomaan kyse on ympärivuotisesta hätämajoituksesta eikä talvikauden hätämajoituksesta. En ole ikinä kuullut, että Suomessa olisi kukaan kesäkuukausina paleltunut hengiltä. Pidän sitä näkemystä aika erikoisena. Pyytäisin, että valtuutettu perehtyy käsiteltävänä olevaan asiaan sen verran, että tietäisi, mistä on kyse. Mitä tulee kylmyyteen ja julmuuteen, minun mielestä se on kylmää ja julmaa, että feministipuolue haluaa ylläpitää tätä ilmiötä, missä käytetään Itä-Euroopan romaneita hyväksi sillä tavalla, että ne tuodaan muihin maihin kerjäämään ja sitten kerätään kerjäämisen tuotot ja rakennetaan palatseja niillä Romaniassa ja Bulgariassa. Kyllähän tämä ihan selkeästi järjestäytyneen rikollisuuden tukemista on. Ei tänne kukaan, jos on niin köyhä, että ei pysty elämään täällä, pysty matkustamaan toiselta puolelta Eurooppaa kerjäämään. Aika sinisilmäisenä pidän tällaista näkemystä. Kannattaisi avata silmät.

Kiitos.

Valtuutettu Katju Aro

Tarttuisin vielä tuohon valtuutettu Ebelingin kysymyksen siitä, eikö näiden ihmisten vaikeaa tilannetta tulisi nimenomaan auttaa. Siitähän itse asiassa on kyse tässä mun aloitteen toisessa osassa. Aloite ei koske ainoastaan sitä, että hätämajoitusta tarjottaisiin myös kesällä, vaan se koskee myös sitä, että ihmisiä autetaan heidän oikeudellisten ja sosiaalisten ja myös taloudellisten ongelmien ratkaisemisessa, koska usein voi olla juuri sellainen tilanne, että vaikka passi on viety, ei ole mahdollisuutta palata kotiin, tarvitsee myös siihen apua tai sitten, että on joku paljon vaikeampi oikeudellinen tilanne, esimerkiksi jonkinlainen painostustilanne tai muu. Silloin kaupungin palveluiden kautta

16.6.2021

voi päästä esimerkiksi ihmiskaupan auttamisjärjestelmän piiriin, jos sellaisesta todella olisi kyse.

Siitähän tässä on nimenomaan kyse, että tarjotaan ihmisille se apu, jota he tarvitsevat. Kotiin passittaminen ilman apua ei siinä oikein auta, kun EU:kin on ollut näissä omissa toimissaan hyvin hidas tässä Romanian aseman parantamisessa.

Mä vielä lisäisin sen, että kyllä meidän perusajatukseen liittyy se, että katto pään päällä kuuluu meille. Me kaikki tykätään siitä, että me voidaan mennä nukkumaan koteihimme emmekä kesälläkään metsiin, vaikka olisikin vähän lämpoisempää. Kyllä se semmoinen peruskysymys elämässä on, että on jonkinlainen suoja, jossa nukkua.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Kiitos, puheenjohtaja.

Olisin kannattanut Aron erinomaista pontta.

Valtuutettu Pilvi Torsti

Kiitos, puheenjohtaja.

Otin oikeastaan puheenvuoron kiittääkseeni Katju Aroa monissakin aiheissa hyvin perehtyneitä ja johdonmukaisesta työstä tässä valtuustossa. On tosiaan niin kuin tässä asian käsittelyssä on tullut jo ilmi, että itse asiassa tämän aihepiirin eli hätämajoituksen osalta työ alkoi oikeastaan jo toissa valtuuston ja sen kaupunginhallituksen aikana ja järjestöjen välisessä yhteistyössä, joka edellytti aika monilta toimijoilta niin kaupungin puolelta kuin järjestöiltäkin venymistä ja toisaalta aloitteellisuutta inhimillisessä tilanteessa, joka oli uusi. Me ollaan tultu pitkä matka siitä ja saatu vakiinnutettua monia palveluja. Musta on hienoa, että Katju on jaksanut miettiä ponnin tässä kohtaa, jossa nimenomaisesti on sellaisia aika ehkä arkisia kysymyksiä, jotka ovat tulleet vastaan. Luotan, että Katju Aron asiantuntemus tässä on huomattavan paljon parempaa kuin esimerkiksi omani. Tässä ollaan kohtuullisen keskeisten yhteistyörakenteiden vahvistamisen asialla.

Kiitos ponnesta, jota mielellään tuen, mutta myöskin semmoisesta tietystä pitkäjänteistä tietopohjaisesta työstä, joka on nähdäkseen hyödyttänyt Helsinkiä ja valtuustoa ihan merkittävästi.

16.6.2021

198 §

Esityslistan asia nro 16

VALTUUTETTU JAPE LOVÉNIN ALOITE RASTILAN LEIRINTÄALUEEN TOIMINTAEDELLY-
TYSTEN TURVAAMISESTA

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Rastilan leirintäalue on paikallisesti erittäin tärkeä Itä-Helsingin matkailun kannalta. Tosiaankin niin kauan kuin tässä leirintäalueen päällä on valtava epävarmuus sen tulevaisuudesta, sen kehittäminen on erittäin vaikeata. Tästä syystä olen tehnyt järjestelmään palautusehdotuksen, joka kuuluu seuraavasti: Kaupunginvaltuusto katsoo, että Rastilan leirintäalueen säilyminen on tärkeää Helsingin matkailun kannalta. Leirintäalue sijaitsee erittäin hyvien joukkoliikenneyhteyksien päässä ja mahdollistaa ekologisen matkailun Helsingissä. Leirintäalueelta pääsee kaikkialle Helsinkiin kohtuullisessa ajassa käyttämällä metroa ja muita joukkoliikennevälineitä. Korvaavaa paikkaa, joka mahdollistaisi leirintäalueen käyttäjien yhteydet eri kaupunginosiin joukkoliikenteeseen tukeutuen, ei ole leirintäalueelle osoitettavissa. Tästä syystä kaupunginvaltuusto palauttaa asian valmisteltavaksi tavoitteella, että leirintäaluetta tulee jatkossakin kehittää matkailukäytössä.

Kiitos.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Mä en yleensä persujen esityksiä kannata, mutta tässä Vuosaaren kysymyksissä voidaan olla samalla linjalla. Tosiaan tämä on erittäin tärkeä paikka Vuosaarelle ja matkailuelinkeinolle ja tämä on hyvin muotoiltu tämä palautusesitys. Mun mielestä tämä leirintäalue tarvitsisi nyt rauhan myöskin keskittyä sen toiminnan kehittämiseen. Siellä mökit ja muut alkaa olemaan korjaamiseen tarpeessa. Sen takia tämä on erittäin hyvä palautus ja toivon, että sille tulee vahva tuki.

16.6.2021

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan palautusta. Kuten todettua, tämä on Euroopan mittakaavassa ja ehkä maailmanlaajuisestikin ihan omalaatuinen juttu. Mun mielestä Itä-Helsingissä pitää säilyttää tätä monimuotoisuutta, mitä siellä on. Tämänkin rannan voi jättää tällä kertaa matalempaan kynnykseen, kun laittamalla sinne torneja. Kyllä täällä nyt ihan tarpeeksi bygataan tällä hetkellä tätä ranstua pitkin stadia. Tämänkin muoto pitäisi säilyttää.

Mä olisin kysynyt, mikä näiden mökkien arvioitu kustannus on, että nämä laitetaan kuntoon. Tämä on se ongelma, mitä meidän pitää ratkaista ehdottomasti, kun suunnitellaan seuraavan vuoden talousarviota.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä Rastilan leirintäalue todellakin on säilytettävä ja kunnostettava ne mökit ja mahdollisesti rakennettava sinne lisää. Tämä oli jo esillä lokakuussa viime vuonna. Meidän lautakunta päätti, että se säilyy leirintäalueena, mutta jostain syystä jatkettiin sitä etsimistä, jos löytyisi joku vielä parempi paikka, mutta eihän niin hyvää paikkaa ole missään kuin Rastilan leirintäalue. Se todella täytyy säilyttää. Siinä mielessä tämä Lovénin aloite on ollut erinomainen, ja munikin on pakko kannattaa tätä palautusta, sillä niin tärkeä paikka se on sekä Vuosaarelle että Helsingille.

Valtuutettu Otto Meri

En kannata palautusta.

Nyt kun on Östersundomin tilanne epäselvä ja se, että tämä sijaitsee hyvien kulkuyhteyksien päässä tämä Rastila, näkisin, että siinä täytyy pitää myös se mahdollisuus avoinna, että tulevaisuudessa siellä on jotain muitakin kuin saastuttavia karavaanariautoja. Joten en kannata asian palauttamista vaan sen jopa aktiivista selvittämistä, olisiko mah-

16.6.2021

dollista hyödyntää sitä aivan keskeistä rakennusalaan johonkin muuhun kuin tähän karavaanaritoimintaan.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Tämä on taas esimerkki perussuomalaisen toiminnasta, että istutaan tuppisuuna kaupunginhallituksessa. Tietenkin olisi ollut todella hienoa, että siinä vaiheessa jo olisi tehty esitys, että osaisi ennakoita, mitä tuleman pitää, tai jos palautusesitys valtuustossa tehdään, siitä viestitään muille ryhmille. Joudutaan nyt miettimään ja pohtimaan, miten toimitaan tämän palautuksen kanssa. Ehkä jatkon kannalta yhteistyö olisi helpompaa, jos aina aikeista kerrottaisiin etukäteen ja varsinkin kaupunginhallituksessa tehtäisiin esityksiä.

Valtuutettu Mauri Venemies

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan palautusta.

Rastilan leirintäalue, niin kuin täällä on mainittu, on aivan erinomaisella paikalla hyvien kulkuyhteyksien varrella, ja se on yksi matkailullinen vetovoimatekijä Helsingissä. Kuten korona-aika erityisesti osoittaa, tällainen caravan-matkailu on lisääntynyt poikkeustilanteissa ja samoten mökkimatkailu. Tutkitusti on huomattu, että tällainen caravan-matkailija, vaikka hän liikkuu omalla asuntoautolla tai -vaunulla, hän jättää kuitenkin huomattavan summan rahaa sille paikkakunnalle, missä hän vierailee. Nyt jos Rastilasta siirrytään pois, joka tapauksessa johonkin pitää rakentaa leirintäalue. Se on jostakin muualta pois. Miksi ihmeessä ruveta siirtämään olemassa olevaa hyvää leirintäaluetta mihinkään muualle? Vuosaaren satama on siinä lähellä. Ne, jotka tulee omilla matkailuautoillaan Euroopasta, ne on heti siinä lyhyen ajomatkan päässä. Ne pääsevät leirintäalueelle ja siitä jatkavat metrola ihaillemaan tätä Helsingin toimivaa ihanaa keskustaa.

Valtuutettu Mika Raatikainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan palautusta.

16.6.2021

Mä oon aikanaan itse noilla nurkilla oppinut hiihtämään, ja se on aika tärkeä henkireikä muillekin kuin niille, jotka siellä käy teltailemassa tai karavaanareille. Siellä käy paljon paikallisiakin ihmisiä, ja alueenahan se on täysin mainio, ainutlaatuinen paikka maailmassa. Pääset metrola leirintäalueelle. Ja ihan nyt kun moni tuntuu siellä vasemmistoliitossa olevan kovin huolissaan näistä kaupunginhallituksen esityksistä, niin saattaahan olla, että meillä jatkossa on siellä jopa kaksi perussuomalaista. Voitte olla ihan varma, että esityksiä rupeaa tulla pikkaisen eri tahtiin, kun saa niille kannatustakin.

Kiitoksia.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Nyt on pakko käyttää vastaus tähän valtuutettu Honkasalon edellä esittämään puheenvuoroon. Se minkä takia tätä ei varmastikaan kukaan meistä kaupunginhallituksessa ottanut esiin, on se, että tämä on demarien tekemä aloite. Tässä aloitteen tekijä on varavaltuutettu Jape Lovén, joka ei osallistu tähän kokoukseen. Se minkä takia minä esitin tähän nimenomaan palautusta, on se, että minulle tämä asia on tärkeä, koska olen Vuosaaressa, ja huomasin, että tätä ei ollut kukaan muu tehnyt järjestelmään. Mun mielestä se on parempi tässä kohtaa korjata asia kuin antaa mennä sen läpi sen takia, että Vasemmistoliiton pitää päästä joka ihmeen tilanteessa arvostelemaan sitä, että heidän mielestään perussuomalaiset toimii jotenkin väärin.

Jos Vasemmistoliitossa katsotaan, että tämä asia on tärkeä, olisitte tehnyt itse siinä tapauksessa palautusesityksen kaupunginhallituksessa. Mutta se on ihan naurettavaa, että tässäkin kohtaa haluatte nillittää perussuomalaisille. Häpeäisitte.

Valtuutettu Risto Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Me käsiteltiin tätä asiaa myös kaupunkiympäristölautakunnassa, ja siellä tätä vastausta myös muokattiin sen mukaan, että se oli linjassa meidän aikaisempien päätösten mukaan. Tällä tavalla minun mielestä tämä vastaus, joka tässä on, jossa on hyvin kaikkia lautakuntia kuultu,

16.6.2021

on oikeinkin hyvä, enkä voi näin myöskään kannattaa tämän asian palautusta. Sinänsähän silloin lautakunnassakin juteltiin, niin sitä Rastilan leirintäaluetta voidaan kuitenkin kehittää, mutta tämä ei ole sen arvoisen asia nyt, että tämä pitäisi vielä palauttaa uuteen valmisteluun.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Puheenjohtaja.

Kyllä tämä nimenomaan tarvitsisi työrauhan ja selkeyden tämä tilanne. Ei niin, että se on kiikussa tai löysässä hirressä se, tuleeko sinne mitään. Vaalien aikana nyt tietysti – kokoomuksen puolesta oon vähän jäävi puhumaan – mutta ? ehdokkaista, joista osa nyt on tulossa uuteen valtuustoonkin, on kyllä kovasti kampanjoinut tämän puolesta. Ehkä tämä pitää tuoda uudestaan tänne ensi kaudella, jos ei tänä iltana saada tätä asiaa päätyttyä. Ainakin tuntuu olevan yli puoluerajojen Vuosaaresta toivomus tähän näin. Tämmöiset terveiset voi jo tuoda vielä vanhalle valtuustolle tässä vaiheessa. Varmaan puhun kaikkien vuosaarelaisten poliitikkojen puolesta tässä.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Ei tarvitse perussuomalaisten Hyttisen niin kamalasti uhriutua. Kyse on ainoastaan siitä, että on helpompi ennakoida näitä päätöksiä, jos esitykset tehdään ajoissa ja muut ryhmät on myös niistä tietoisia. Se myös tietenkin varmistaa sen, että omalle esitykselle on varmempi läpimenomahdollisuus. Aivan hyvin voi tehdä esityksiä myös muiden ryhmien aloitteisiin, ja sitä tehdään kaupunginhallituksessa koko ajan. Ei tässä ole muu kyseessä kuin se, että päätöksenteko olisi jouhevampaa ja olisi helpompi ennakoida myös perussuomalaisten aikeita ajoissa.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Todellakin minusta tämä on vähän liian voimakas palautusjuttu tässä, koska tässähän olisi ponsi riittänyt. Mutta kun tässä nyt on palautus ja se asia on hyvä, niin miksemme sitä voisi kannattaa, koska me haluamme, että Rastilan leirintäalue todella säilyy. Yhteistyö eri puolueiden

16.6.2021

kesken toivottavasti paranee. Ei sen takia pidä hylätä jotain hyvää aloitetta, että se on jonkun toisen puolueen tekemä eikä juuri meidän.

199 §

Esityslistan asia nro 17

VALTUUTETTU MARI HOLOPAISEN ALOITE AVOINTEN JA MAKSUTTOMIEN TILOJEN ASIAKASKÄYTÖSTÄ

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on kiva huomata, että aloitevastauksen myötä luvataan, että meillä on jatkossa vielä enemmän avoimia tiloja ja etenkin Varaamo-palvelun kautta voidaan niitä kehittää ja ottaa käyttöön. Toivoisin, että tämä olisi yksi sellainen tavoite, joka voidaan kaupungin strategiassa-kin huomioida, ja vieläpä kun tämä on sellainen erittäin järkevä ja kustannustehokas tapa saada ihmisille ja erilaisille järjestöille ja harrastuksille tilaa ja vielä tosiaankin tyhjätilat käyttöön samalla – tai tilat, jotka ei ole koko ajan käytössä. Tietysti muun muassa koulut on kyseessä, mutta kannattaa tosiaankin kyllä tutustua tähän varaamo.hel.fi-palveluun, koska voi olla ylpeäkin siitä, kuinka paljon erilaisia monipuolisia tiloja kaupungilla on. Tietysti se, miten me myös huomioidaan, että jokaisessa kaupunginosassa olisi myös sellainen tila, johon voi mennä etenkin sellaisille käyttäjäryhmille, jotka tarvitsee matalan kynnyksen tiloja.

Olisikin tärkeätä, että me huomioidaan, kun meillä on tosiaankin tämä erittäin nopeasti kasvava nuorten määrä Helsingissä, miten me saadaan nuorille myös tiloja ja miten me suunnitellaan kaupunginosia myös nuorten ja lasten näkökulmasta. Toivoisin, että myös riittävät lähikirjastot ja nuorisotilat on sellaisia asioita, joiden me uskotaan palvelavan tässä kaupungissa jatkossakin. Tosiaankin ? äärimmäisen monikäyttöisiä tiloja, jotka sopii todella monenikäisille ja niissä on myöskin monipuolista toimintaa. Harmi vaan, että meillä ei ole niitä riittävästi tässä kaupungissa suhteessa tämän kaupungin kasvuun. Aika suuretkin kaupunginosat ovat jääneet ilman kirjastoja ja nuorisotiloja, joten toivoisin, että tämä tosiaan huomioidaan. Mutta Varaamosta löy-

16.6.2021

tyy monenlaiseen harrastamiseen kylläkin tiloja. Aika hieno juttu siinänsä ja kiitos kaupungin ? jotka ovat tätä edistäneet.

200 §

Esityslistan asia nro 18

VALTUUTETTU SAMI MUTTILAISEN ALOITE PUISTO- TAI KATUALUEEN NIMEÄMISESTÄ
JOHAN KNUT HARJUN MUKAAN

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kiitoksia nimistötoimikunnalle vastauksesta. Jäämme odottamaan tulevaa. ? nimettävän paikan Stadista. On kuitenkin hyvä muistaa tämän kaupungin monimuotoisuus ja erinäköiset sävyt. Mä haluaisin kiittää nimistötoimikunnan lisäksi myös Heli Paakkosta, Maija Karasvaaraa ja Hanna Västinsaloo, jotka kuratoi kaupunginmuseon Johan Knut Harjusta kertovan näyttelyn. Sillä on ollut iso kaupunkilaisten silmiä ja sivistystä avaava asia. On harmillista, että valtuutettu Taipale ei tänään istu salissa. Olisin mielelläni kuullut myös hänen kommenttinsa asiaan. Taitaa olla ainoa tästä remmistä, ketä on ihmisen tavannut aikanaan.

Pidemmittä puheita – listalla näyttää olevan vielä asioita käsiteltävänä – tämä oli erittäin positiivinen signaali ja jään odottamaan tulevaa, missä tämä mahdollisesti puisto tai katu onkaan, mutta toivottavasti näemme sen pian.

Kiitos.

Valtuutettu Mauri Venemies

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Muttilaiselle hyvästä aloitteesta. Tämä Johan Knut Harjun elämäntyö ja elämä kertoo kaupungin siitä vähän rosoisemmasta historiasta, joka on hyvä muistutus meille kaikille. Voisiko sanoa

16.6.2021

Veikko Lavia vähän mukaillen, että valtiomiehet ne patsaita saaden kansamme muistista haihdu ei pois. Kyllä kai Johankin pienen puiston saada vois, vai väitättökö, ettei hän sankari ois?

Valtuutettu Ilkka Taipale

Tämä on erittäin hyvä aloite, ja toivoisin, että tämä tulisi tapahtumaan. Meillä on Albertinkadun, Eerikinkadun ja Lapinlahdenkadun puistikossa asunnottomien kuninkaan, Arvo Kustaa Parkkilan patsas, ja sen jaluksessa lukee ”ihminen nousee roskalaatikosta”. Kun hän oli 60-luvun alusta lähtien ja hoiti Lepakkoluolaa myöhemmin. Harju oli sen ajan kasvatti ja todella laitapuolen Lönnrotiksi mainittu. Arvid von Martens on vastaava henkilö, joka aloitti sodan jälkeen katulähettinä, pelastusarmeijan upseeri 30-luvulta. Ja onhan meillä Hurstinkin jätkien lintulautaluuta-alue, mutta sitä patsasta ei saatu. Me tarvitsemme tällaisten ihmisten muistomerkkejä ja katujen nimiä paljon enemmän Helsingissä.

Kiitos.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitoksia Taipaleelle puheenvuorosta. Pahoittelut, mulla oli eri käsitys. Tämä on tosiaan niin kuin Taipale sanoi. Me tarvitsemme näitä ihan vaan sen takia, että voidaan muistuttaa, minkälainen kaupungin historia on ollut. Tämä kaupunki nyt rakentuu tällä hetkellä niin kovaa vauhtia ja ? jättää näitä jälkiä. Stadi on kumminkin hyvinkin monimuotoinen ulottuvuus, ja kyllä ainakin itse täällä ikäni budjanneena voi omaa isoäitiään kiittää, kun se oli iso historian oppitunti, kun käytiin tätä kaupunkia läpi ja sitä tulen myös vaalimaan. Nämä on tällaisia, tänne on ollut kaikki aina tervetulleita mutta on hyvä aina muistaa, mikä tässä kuviossa on se ydin ja mistä palasista se koostuu. Siinä vaiheessa, kun tuonne nostellaan sitä lasitornia 12 kerrokseen, niin mitä siinä on ollut ennen.

16.6.2021

201 §

Esityslistan asia nro 19

VALTUUTETTU DAN KOIVULAAKSON ALOITE TURVAPAIKANHAKIJOIDEN LASTEN OI-
KEUDESTA VARHAISKASVATUKSEEN

Valtuutettu Mika Ebeling

Kiitos, puheenjohtaja.

KD:n maahanmuuttopolitiikan mukaan pysyvästi maahan muuttavan tulee pyrkiä oppimaan suomen kieli, työllistymään ja integroitumaan, ja meidän tehtävämme on antaa maahanmuuttajalle hyvät mahdollisuudet näiden tavoitteiden saavuttamiseen. Turvapaikanhakijan tilanne on sikäli epävarma, että meillä ei ole vielä tietoa siitä, tuleeko hän saamaan turvapaikan. Nopea käsittely olisi myös tärkeää, jotta turvapaikanhakija ei vielä olisi ehtinyt vieraantua tavallisesta elämästä tulo-maassansa.

On merkittävä ongelma, että turvapaikkahakemusten käsittely viipyy. Prosessit pitäisi saada nopeiksi, mutta vieläkin tärkeämpää on se, että päätös on oikea. Jos turvapaikanhakija lopulta saa turvapaikan, pitkä käsittely heikentää kotoutumisen edellytyksiä. Jos tällaisen perheen lapsi ei odotusaikana ole osallistunut varhaiskasvatukseen, se selvästi heikentää lapsen edellytyksiä kotoutua. Jos sen sijaan lapsi osallistuu varhaiskasvatukseen, lapsen tilanne on luultavasti parempi riippumatta siitä, tuleeko hänestä Suomen kansalaista vai eikö. Mielestäni tämä perustelee sen, että turvapaikanhakijoiden lasten sallitaan osallistua varhaiskasvatukseen.

Ongelmaksi voidaan nähdä se, että lapsi olisi jo jonkin verran integroitunut, jos turvapaikkaa ei lopulta tule. On tärkeää, että mahdollisen kielteisen turvapaikkapäätöksen jälkeen päätöksen täytäntöönpanossa ollaan inhimillisiä mutta vältetään tarpeetonta viivytystä.

Kiitos.

16.6.2021

202 §

Esityslistan asia nro 20

VALTUUTETTU JENNI PAJUSEN ALOITE KALASATAMAN NIHDIN JA TERVASAAREN VÄLISESTÄ KEVYEN LIIKENTEEN SILLASTA

Valtuutettu Risto Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on erittäin hyvä kaupunginhallituksen vastaus. Haluan vähän vielä avata tätä juttua kahdesta näkökulmasta. Ensinnäkin Tervasaari on tärkeä paikka Kruununhaan asukkaille, jota käytetään paljon ihan jatkuvasti siellä. Se on hyvin tärkeä lähivirkistysalue tuolla alueella. Tämmöinen silta, joka siihen tulisi, toisi siihen turhaa liikennettä tuolta Kalasataman puolelta ja tulisi myöskin häiritsemään sen alueen virkistyskäyttöä. Mikä on vielä hyvin tärkeää, juuri eilen oli meillä lautakunnassa tämän Merihaan alueen ja Hakaniemen–Merihaan alueen liikennesuunnitelmat. Siitä tullaan parantamaan kevyen liikenteen reittiä Nihdistä suoraan siihen Merihakaan ja edelleen siitä myös Kruununhaan pohjoisrantaan ja Hakaniemen suuntaan. Tällä tavalla tämä koko hanke on täysin turha, kallis ja typerä, jos tämmöinen toteutettaisiin. Mutta kuten sanottua, kaupunginhallituksen vastaus on aivan erinomainen.

Valtuutettu Jenni Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingin keskustan elinvoima on ollut vaalikevään kuuma peruna. Kaikki kivet on käännettävä keskustan liikenneyhteyksien parantamiseksi. Kalasataman ja Tervasaaren yhdistävälle sillalle tulisi aloitevastauksen mallinnuksen mukaan arviolta 180 000 pyörämatkaa ja 18 000 kävelymatkaa pelkästään kesä-elokuun aikana. Vaikka sillan toteutus on vastauksen perusteella näköpiirissä vasta Kruununsiltojen valmistumisen jälkeen, on hyvä, että Kalasataman ja Tervasaaren välinen kevyen liikenteen yhteyden toteuttaminen on kattavasti selvitetty hyvissä ajoin Merihaan ja Hiilisataman siltojen suunnittelun yhteydessä. Näin voimme välttää tarpeetonta haittaa alueen asukkaille ja 80 venepaikkalaiselle tulevaisuudessa.

16.6.2021

Kertaan vielä sillan hyötyjä. Sen rakentaminen parantaisi merkittävästi Kalasataman saavutettavuutta, houkuttelevuutta ja yhteyksiä eteläiseen kantakaupunkiin. Silta toisi Kauppatorin Kalasatamasta kävelyetäisyydelle, ja sitä pitkin Kruunuhaasta ja Katajanokalta avautuisi nopea pääsy Kalasatamaan, Mustikkamaalle, Korkeasaareen ja Vanhankaupunginlahdelle. Se lisäisi kävelyä ja pyöräilyä ja sikäli myös kestävää kehitystä Helsingissä. Se toisi lisää asiakkaita niin Kalasataman kuin Kruunuhaan yrityksille. Silta on mahdollista toteuttaa kevyellä rakenteella ja maltillisin kustannuksin niin, että siitä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa Tervasaaren kulttuuriperintöarvoille. Helsingin kevyen liikenteen verkostoa pitää kehittää jatkuvasti paremmaksi. Tarvitsemme uusia reittejä kävelijöille ja pyöräilijöille. Tässä mallia kannattaa katsoa Tukholmasta, Kööpenhaminasta, Pariisista ja muista maailman nopeasti muuttuvista kaupungeista. Toivon, että uusi valtuusto palaa uudestaan tähän mahdollisuuteen rakentaa silta Kalasataman ja Tervasaaren välille.

Kiitos.

Valtuutettu Ulla-Marja Urho

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja.

Tähän mulle aika läheiseen asiaan, koska kävelen paljon Tervasaarella, Katajanokan ympäri ja niillä seuduilla. Mä en voi ymmärtää, miten Jenni Pajunen on ajatellut, ettei asiaa katsottaisi lainkaan Kruunuhaan ja Tervasaaren kannalta. Onneksi tämä kaupunginhallituksen vastaus on, että ei ole ajankohtaista – ei todellakaan. Pariisiin ja näihin verrattuna meillä on aika paljon vähemmän väkeä. Mä palaan tähän Risto Rautavan jo kertomaan, että meillehän on suunnitelmassa, -24–26 Merihaasta tulee silta Nihtiin. Jos pyöräilijä tai jalankulkija jaksaa noin parisataa metriä kävellä siitä Hakaniemen uusille silloille, niin on jo eteläisissä kaupunginosissa. Ei me voida ajatella, että rakennetaan täyteen merelle missä tahansa ja uhrataan Tervasaari vielä alustaksi tämmöiselle reitille. Tämä on musta niin kertakaikkisen hassusti ajateltu vain sieltä Kalasatamasta käsin, ei lainkaan Kruunuhaasta tai sen alueen asukkaiden kannalta.

Kiitos.

16.6.2021

Valtuutettu Laura Kolbe

Kiitos, puheenjohtaja.

Vaikka valtuustotyön tarkoituksena ei ole, että me vain puolustamme omia kotinurkkiamme ja kaikki muut saa kehittyä ihan vapaasti, asetun tässä nyt sekä valtuutettu Rautavan että Urhon linjoille siinä, että Tervasaari ei, se on pieni saari, ja sen mahdollisuudet toimia tällaisen läpikulkuliikenteen areenana on todella rajoitetut. Se koko saari pitäisi rakentaa uudelleen.

Sinänsä ajatus on hyvä. Itsekin viimeksi eilen siellä sauvakävelin ja katselin tätä kasvavaa Helsingin rantaviivaa. Myönnettäköön, se on houkuttelevan lähellä. Yhteyden rakentaminen ei olisi mahdotonta, mutta jäin miettimään ja valitettavasti nyt en pontta tee tai ehtinyt tehdä tähän asiaan, mutta meillä on esimerkiksi mahdollisuus hyödyntää vuodenaikoja. Mieleen tuli Uunisaaren kävelyponttonisilta. Esimerkiksi voisitko miettiä, että jos talvella on hyvä jäättilanne ja kunnon valkoinen talvisää, että joku tällainen ponttonisiltamalli voisi mahdollistaa liikennettä ainakin muutamien kuukausien ajan. Nimenomaan tällainen kevyt talvikäyttö tai talviliikunta voisi olla mahdollista. Mutta pikkuisen vaikea nähdä sellaista raskasta siltaratkaisua, vaikka kuinka kevyen liikenteen tarkoituksella. Mittakaava ei tässä tapauksessa kyllä oikein pure. Muistutan, että kantakaupungin liikunta- ja virkistysalueet on todella kapoisia ja vähäisiä. Kyllä mä nyt asetun Tervasaari-puolueen äänitorveksi nyt tässä näin. Mutta muitakin vaihtoehtoja on, ja tämä kävelyponttonisilta olisi aika kiinnostavaakin.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Juuri arvottiin minun ja Jenni Pajusen välillä viimeinen kokoomuksen valtuustopaikka, ja Jenni voitti. Onneksi olkoon. Minä putosin. Siitä ei nyt kyllä johdu tämä puheenvuoro, vaan se johtuu siitä, että mä olen purjehtija, ja ei me voida sulkea satoja veneitä sen sillan taakse. Kyllä meidän täytyy luopua nyt tällä hetkellä siitä sillasta niin kauan kuin veneitä on olemassa.

16.6.2021

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tässä vähän samoin kuin valtuutettu Asko-Seljavaara, mun purjehdukseni rajoittuu siihen, että osaan kiskoa köysistä, kun joku näyttää, mistä köydestä pitää kiskoa, mutta purjehdus on kauhean hauskaa. Jos me ajatellaan tätä merellistä strategiaa Helsingissä, kyllä mä oon aika pahoillani siitä, mikä valtava into täällä valtuustossa nyt näyttää olevan rakentaa kaikkennäköisiä siltoja, koska nämä sillat kuitenkin estää sen veneliikenteen. Tuossakin kuitenkin aika hyvä olisi päästä siitä Merihaanrannasta ja Hakaniemenrannasta jollakin tavalla veneellä eteenpäin. Se voi olla jotakin lossiliikennettä, lauttaliikennettä, jotakin tämmöistä, millä siinä mennään ja ihan huviveneilyä. Jos me estetään tällaisilla matalilla kävelysilloilla ja pyöräsilloilla kaikkialla se meidän rannoille pääsy, kyllä se on mun mielestä aika lyhytnäköistä. Kyllä mun mielestä tässä on aika hyvä aloitevastaus. En kyllä toivoisi, että ihan kaikkia pieniä salmia rakennettaisiin täyteen siltoja. Järkeä, maltti on valttia siinäkin, sillanrakentamisessa.

Kiitos.

Valtuutettu Jenni Pajunen

Mä vielä täydennän tosiaan, että aloitevastauksen mukaan kyseessä on 80 venepaikkaa versus 180 000 pyörämatkaa ja 18 000 kävelymatkaa kesän aikana. Siinä ne mittasuhteet. Mutta en esitä nyt mitään muutoksia tähän vastauksen tällä kertaa.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Puheenjohtaja.

Kyllä ne veneet on varmaan väärin laskettu, koska jopa Pohjoisrannassa, joka jäisi myöskin sen sillan toiselle puolelle, on suomalainen pурсiseura, jossa on jo 80 venettä. Niistä on varmaan jäänyt muutama pурсiseura laskematta.

16.6.2021

Valtuutettu Risto Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

On vielä ehkä hyvä täydentää tätä Jenni Pajusen aloitetta sillä tavalla, että nythän kannattaa tutustua niihin suunnitelmiin, mitkä eilen tosiaankin olivat siellä kaupunkiympäristölautakunnassa, jotka parantavat kevyen liikenteen olosuhteita merkittävästi tuolla alueella. On hyvä, että on vähän tämmöisiä rauhallisiakin paikkoja jossain, kuten nyt tuo Tervasaari tällä alueella. Kyllä kantakaupungissakin ihmiset kaipaavat tämäntyyppisiä juttuja. Jos siitä tulisi läpiajoliikennettä, vaikka se olisi polkupyörillä tapahtuvaa ja kävelen tapahtuvaa, se paikan luonne muuttuisi ihan täysin. Sillä tavalla kuitenkin kevyt liikennekin sieltä Kalasataman suunnasta kyllä tulee turvattua näillä uusilla ratkaisuilla.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Mä en usko, että kovin moni näistä 180 000:sta kävely- ja kuka ties kuinka monesta pyöräilymatkasta jää toteutumatta, jos tätä siltaa ei rakenneta. Mutta sen sijaan nämä kaikki venematkat jää kyllä toteutumatta, jos se rakennetaan. Kyllä nyt täytyisi ottaa vähän maltti käteen ja miettiä, että ei nyt oteta sellaista ihan yltiöpäistä siltojen rakentelua tähän valtuustoon ja toivottavasti ei seuraavaankaan. Säästetään nyt vähän sitä meidän rantaakin ihmisille, muille kuin näille kävelijöille ja pyöräilijöille.

Kiitos.

203 §

Esityslistan asia nro 21

VALTUUTETTU MAI KIVELÄN ALOITE ILMASTOHAITALLISESTA MAINONNASTA VAPAASTA KAUPUNKITILASTA

Valtuutettu Mai Kivelä

Arvoisa puheenjohtaja.

16.6.2021

Ajattelen, että ilmastohaitallinen mainonta ilmastokriisin aikakaudella on vähän sama kuin jos vesiletkulla ammuttaisiin vettä Titanicin kannelle. Tärkeää on mun mielestä huomioida se, että Helsingissä on hyvin laaja asukkaiden halu ilmastotoimille. Ilmasto on nuorten keskuudessa suurin huolenaihe, ja helsinkiläiset hyvin laajasti kannattaa ilmastotoimia – jopa niin että kun kysytään, että jos nämä ovat talouden kanssa vastakkain, silti niitä kannatetaan.

Meillä on ollut täällä valtuustossa hyvin laaja yksimielisyys siitä, että ilmastokriisi on meidän aikamme suurin uhka, ja se on haaste, joka uhkaa meidän ekosysteemien lisäksi ihmisten terveyttä, yhteiskunnallista vakautta ja taloutta. Me ollaan jopa julistettu ilmastohätätila. Toivon, että se ei ole vain symbolinen teko vaan että se vaikuttaa siihen, miten me tähän asiaan suhtaudutaan. Sen takia on tärkeitä, että ilmastomuutos ei ole vain joku yksittäinen asia muiden joukossa vaan jo nyt asia, joka vaikuttaa miljardien ihmisten elämään koko maapallolla. Totta kai myös nuorille kuuluu oikeus kestävään planeettaan tulevaisuudessakin.

Meillä on tämä oma ilmasto-ohjelma, jossa myös todetaan, että vaikka kyse, päästölaskennassa lasketaan näitä suoria päästöjä, silti siihen on haluttu ottaa mukaan epäsuoria päästöjä tai niihin vaikuttamista sen takia, että on todettu, että nämä kulutusperäiset päästöt on merkittävä osa Helsingin päästöistä tai meidän vastuullamme. Nyt olen iloinen, että tämä aloite on saanut hyvän kannan aikaisemmissa käsittelyissä, ja toivon, että tähän nyt valtuustokin ottaa myönteisen kannan. Toivon, että tällainen ajattelu ilmastohaitallisen mainonnan kriittiseen tarkasteluun leviää laajemmallekin kuin vain Helsingin omiin ulkomainospaikkoihin.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä aloite on käsittääkseni malliesimerkki siitä, miten niin sanottu hyvä vihollinen toimii. Osa kasvissyöjistä mielellään veisi lihan muidenkin lautasilta, mutta ei halua tehdä sitä ahdasmielisyyttään vaan pelastaakseen maailman. Sen tähden ajatus suuresta uhkaavasta ilmastomuutoksesta, jonka tähden kaikkien on pakko luopua lihan-syönnistä, voi näyttäytyä hyvin kannatettavalta tällaisen ihmisen kannalta.

16.6.2021

Mielestäni valtuutettu Kivelän aloite on selkeä ylilyönti, jolla hyveellisyyden nimissä pyritään rajoittamaan toisten elämää. Tulen kannattamaan valtuutettu Hyttisen palautusesitystä, jos hän sen esittää.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä aloite on ongelmallinen mun mielestä vain syytä syystä, että tässä sekä Mai että Ebeling meni mielikuvien tasolle. Toki puhutaan ilmastomuutoksesta niin helposti mennään ja on erilaista elokapinaa ja mennään tielle istumaan ja kukin tekee vähän, mitä mieleen juolah-taa, ja ilmastohätätilaa ja muuta. Tässä on vähän tällaista tietynlaista hysteriaa, mikä ei ikinä poliittisessa päätöksenteossa ole hyvä, kun mennään hysterian puolelle, vaan pitäisi miettiä, miten päästöjä saadaan alennettua tehokkaasti ja toimivasti.

Tämän aloitteen ongelma on se, että tämä ilmastohaitallisuus, niin miten sen määrittelet ja miten nämä mainosyhtiöt voivat määritellä, mikä on ilmastolle haitallista ja mikä ei, kun oon itse käsityksessä, että itse asiassa lähes kaikenlainen toiminta tuottaa hiilidioksidipäästöjä ja siten ottaen käytännössä kaikki toiminta, mitä me tehdään, on ilmastolle haitallista. Tämmöisen kriteerin tuominen siihen, mitä saa mainostaa ja mitä ei, se ei ole mahdollista, koska se kriteeri on niin epäselvä. Jo yksistään ja tämä on se suurin syy miksi. Keskitytään niihin päästöihin sekä suoriin että näihin välillisiin ja tämmöiset epämääräiset vaikeasti toteutettavat ja osin mielivaltaiset, jätetään tällaiset aloitteet jatkossa vähemmälle.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä tässä valtuutettu Meri oli kyllä hyvin järkevällä linjalla. Mä haluaisinkin kysyä valtuutettu Kivelältä, tämän aloitteen tekijältä, mikä taho on se, joka päättää sen, mikä on nyt sitä ilmastohaitallista ja mikä ei ole ilmastohaitallista mainontaa. Jos ajattelee sitä, että nyt vaikka äärimmillään Aku Ankassahan Roope Anka, Roope-setä asetti veron hengitysilmalle, niin kyllähän ihmisen hengityskin tuottaa hiilidioksidia

16.6.2021

ilmakehään. Jos nyt mennään ihan äärimmilleen, niin varmasti tällainen penttilinkolalainen ajattelu siitä, että kaikki se, mikä tähtää ihmiskunnan ja ihmisten määrän vähenemiseen, olisi sellaista, mikä voidaan sallia, se mainonta. Eli puhutaan rokokriittisyydestä, kulkutautimyönteisyydestä ja tällaisista. Ei varmasti Mai Kivelä tähän ole halunnut lähteä, mutta mikä, olisiko se joku kansankomissariaatti, joka perustetaan valvomaan tätä oikeamielistä ilmastomainontaa? Kuka saa sen mainospaikan? Kuka ei sitä saa? Tämä avaa kyllä ovet sellaiselle mielivallalle, jota mä en kyllä voi missään tapauksessa olla kannattamassa.

Kyllä kannattaisi ennemmin nyt koittaa keskittyä sellaisiin toimiin, joilla oikeasti on impaktia. Toivottavasti seuraavassa valtuustossa tällainen signaali ja oman moraalisuuden esittely jäisi vähän vähemmälle, koska kyllä meidän oikeasti täytyy tehdä luonnonsuojelutoimia, joista ilmastomuutoksen vastaiset toimet on osa, mutta mä toivoisin, että ne olisi oikeasti sellaisia, ettei ne olisi täyttä mielivaltaa.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Munkin mielestä tässä on nimenomaan tämä ongelma, jonka valtuutettu Kaleva tässä ansiokkaasti edellä esiin: mitä katsotaan ilmastohaitalliseksi ja kuka sen päättää? Käytännössä jos siellä mainostetaan esimerkiksi HSL:n lippuja, niin HSL:llä on myöskin busseja, jotka kulkee fossiilisilla polttoaineilla. Sitten taas vastaavasti jos mainostetaan sähköautoa, katsotaanko siinä sen auton aiheuttamat päästöt vai mahdollisesti sen auton akkujen tekemisen aiheuttamat päästöt?

Kuulisin mielelläni, kun kerran valtuutettu Kivelä on ottanut puheenvuoron, vastauksen tähän kysymykseen. Joka tapauksessa ihmettelen myöskin sitä, millä tavalla tämä päätettäisiin, mikä on tapauskohtaisesti ilmastohaitallista ja mikä ei. Perustetaanko tähän jonkunlainen komissio ja millä perusteella sen jäsenet sinne valikoituu? Millaista asiantuntemusta siihen vaaditaan? Joka tapauksessa teen tähän palautusesityksen, joka kuuluu seuraavasti:

Palautetaan valmisteluun siten, että jo tässä aloitevastauksessa otetaan selkeä kanta siihen, ettei kaupunki rajoita kilpailutuksissaan sellaista mainontaa, joka ei ole lakien vastaista, ja kaupunki jatkossakin antaa ihmisten itse tehdä valintansa kuluttamisestaan.”

16.6.2021

Toivottavasti palautusesitys saa laajan kannatuksen. Minun mielestä tällainen mielivalta ei kuulu kaupungille, vaan kuluttajat voi tehdä itse valintansa.

Kiitos.

Valtuutettu Pia Kopra

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunginhallituksen vastaus oli mun mielestä erittäin hyvä. Mä vähän toistan, mitä siinä sanottiin, mutta näitä on syytä miettiä todella, miten tässä vastauksessa sanottiin ja mitä ne merkitsee käytännössä.

Siellä todettiin, että mainospaikkojen vuokrasopimusten yksipuolinen muuttaminen ei ole mahdollista kesken sopimuskauden. Ja lisäksi Helsingin kaupunki ei voi muuttaa ulkomainosvälinepaikkoja koskevan vuokrasopimuksensa ehtoja yksipuolisesti kesken sopimuskauden. Toiseksi, kuten täällä on mainittu, on hyvin vaikea määrittellä, mikä nyt on ilmastohaitallista mainontaa. Miten se voidaan tarkkarajaisesti määrittellä? Sehän on ihan mahdotonta, ja se aiheuttaisi todella paljon tulokinnallisia tilanteita.

Vielä rajoitettaisiin elinkeinotoimintaa, ja olisi myös ongelmallista, että tämä rajoittaisi sananvapautta. Ihan aikuisten oikeasti ei kai kukaan halua tällaista Helsinkiä? Mä en voi uskoa, että kukaan tosissaan tällaista haluaa. Kyllä tässä on niin paljon sellaista hyvesignaalointia, joka ei ihan oikeasti itse asiaan vaikuta muuta kuin tämä aiheuttaa juridisesti paljon ongelmia. Nämä on niin painavia syitä ja nämä on todella otettava vakavasti, ettei tällaisia mennä esittämään, eikä näitä voi ohittaa tällaisia.

Todellakin kannatan valtuutettu Hyttisen palautusehdotusta.

Ledamoten Mia Haglund

Tack ska du ha, ordförande.

Tässä mennään jo ehkä vähän suurilla kanuunoilla tätä aloitetta vastustavissa puheenvuoroissa ja mennään jo ehkä vähän etuajassa päättelemään, mistä tässä oikeastaan on kyse. Ensinnäkin tässä ei ole kyse siitä, että puututtaisiin ihmisten kulutusvalintoihin. Tässä ei ol-

16.6.2021

la rajoittamassa ketään siinä mielessä kuluttamasta yhtään mitään. Tässä puhutaan mainonnasta: minkälaisia tuotteita mainostetaan meidän yhteisessä julkisessa tilassa.

Toiseksi kukaan ei ole esittänyt mitään tällaisia rajanvetokomissioita, vaan tässähän esitetään, että kun seuraava mainostuskausi alkaa, siinä vaiheessa tehdään arviointi siitä, millä tavalla tällaiset ympäristökriteerit voidaan ottaa huomioon. Tämä ei ole mikään ainutlaatuinen aloite. Tällaisia aloitteita löytyy Amsterdamista, Pariisista, Sao Paulosta, ja tämä on ihan selkeästi se suunta, johon me mennään, koska meidän on pakko ottaa myös huomioon tällaiset epäsuorat päästöt, joista valtuutettu Kivelä jo puhui tässä ensimmäisessä puheenvuorossaan. Musta tätä myöskään ei kannata toiselta puolelta nyt suurennella ihan liikaa, mistä tässä oikeastaan on kysymys.

Valtuutettu Mai Kivelä

Puheenjohtaja.

Yritän olla mahdollisimman käytännönläheinen, ja mun mielestä lähtökohta on se, että meidän pitää ottaa faktana se, että tätä kestävyyskriisiä ei voida ratkaista, jos me ei puututa ylikulutukseen. Kulutukseen liittyviä päästöjä meidän on tietoisesti laskettava eikä päinvastoin mainonnalla lisättävä. Mitä tässä tosiaan tehdään? Tässähän ei edes kielletä kaikkea mainontaa, vaan tässä on kyse käytännössä sopimusteknisestä kahden sopijan välisestä asiasta, jossa Helsingin kaupunki sopijaosapuolena voi määritellä, minkälaisia ehtoja me asetetaan kaupunkitilan ulkomainontaan meidän omilla mainospaikoilla. Silloin kun me päätetään ulkomainonnan kilpailutuksesta seuraavan kerran, emme ole esittäneet sopimuskauden kesken uusia sääntöjä, mutta kun me päätetään uudesta sopimuskaudesta, me voidaan määritellä niitä kriteerejä.

Me aika usein kuullaan täällä, että sanotaan, että jokainen päätös pitäisi olla ilmastopäätös. Tämä on mun mielestä nyt esimerkki siitä, että silloin kun näistä kilpailutuksista päätetään, me voidaan tarkastella sitä asiaa sen suhteen, kuinka tämä tukee kaupungin ilmastotyötä ja meidän vastuuta tämän ilmastokriisin hillitsemisessä. Jos me tietoisesti ei tehdä siinä kohtaa päätöstä ottaa huomioon ilmastoa, silloin se on mun mielestä myös päätös toimimattomuuden puolesta.

Kyse on nyt siitä, että Helsingin kaupunki ei enää tekisi rahaa sillä, että omia mainospaikkojaan vuokraa tällaiseen ilmastokriisiä kiihdyttä-

16.6.2021

vään mainontaan. Kuten tässä on sanottu, ei tarvita mitään ihmeellisiä uusia komiteoita, kun meillä on HKL:n johtokunta ja meillä on kaupunkiympäristölautakunta, jotka näistä kriteereistä päättävät. Itsekin kun oon kaupunkiympäristölautakunnassa ollut, niin tiedän, että tällaista arviointia aika usein tehdään muissakin yhteyksissä.

Kiitos.

Valtuutettu Leo Stranius

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitos valtuutettu Kivelälle tästä tärkeästä aloitteesta. Selvästi tämä on tärkeä asia, koska se herättää täälläkin niin voimakkaita tunteita. Tavallaan onhan se nyt ihan posketonta, että samaan aikaan kun me pyritään vähentämään päästöjä, annetaan tilaa jonnekin muille kiihdyttää niitä päästöjä. Se on ristiriitaista ja tavallaan skitsofreenista.

Me tiedetään varsin hyvin, millainen toiminta on selvästi ilmastolle haitallista ja mikä ei – mikä aiheuttaa paljon hiilidioksidipäästöjä ja mikä ei. Me pystytään rajoittamaan rasistista, epäasiallista, syrjivää mainontaa. Valtion tasolla me pystytään rajoittamaan myös vaikka tupakan ja alkoholin mainontaa. Mallia tässä voi katsoa esimerkiksi noiden Kivelän ja Haglundin luettelemien kaupunkien ohella myös vaikkapa mediakonserni The Guardian on päättänyt, ettei ota vastaan enää fossiilimainontaa. Kyllä maailma tähän suuntaan nyt liikkuu nopeasti.

Eikä tämä tosiaan niin vaikeaa ole. Kuten Kiveläkin tuossa sanoi, HKL:n johtokunnassa tätä asiaa käsiteltiin hyvin järkevästi ja fiksusti. Tietysti arvioidaan sopimusneuvotteluiden yhteydessä, minkälaisia kriteerejä siinä asetetaan sille, mikä mainonta on ilmastolle haitallista ja mikä ei. Tämä on tietenkin myös symbolinen tärkeä viesti siitä, mikä on hyväksyttävää. Ilmastokriisin aikakaudella ei ole hyväksyttävää se, että me vauhditetaan sitä ilmastokriisiä.

Kiitos paljon.

Valtuutettu Otto Meri

Tämä Straniuksen esiin nostama seikka siitä, että kyllä se on ihan totta, että markkinointia ja mainontaa tällä hetkellä rajoitetaan, mutta kriteerit on selkeitä ja hyvin selvärajaisia siitä, mikä on semmoinen tuote,

16.6.2021

mitä saa markkinoida ja mikä on sellainen, jota ei: tupakka ja väkevät alkoholijuomat. Mutta se on mahdollista sanoa, onko se semmoinen tuote vai ei. Sen takia tämä ilmastolle haitallinen kriteeri on vain semmoinen, että en missään tapauksessa pysty tässä vaiheessa tiedostamaan ja ymmärtämään, mitä sillä halutaan rajoittaa ja mitä ei minkä takia. Se on suurin ongelma tässä aloitteessa.

Se että tässä mainitaan esimerkkinä vaikka fossiiliset, niin se on nyt siinä määrin selkeä kriteeri, mutta tämä kokonaisuus, mitä tässä nyt haetaan takaa, se on se ongelmallisuus tässä. Mä tiedän, että se tulee aiheuttamaan isoja ongelmia sopimusvaiheessa. En haluaisi lisätä ja vaikeuttaa entisestään markkinatoimijoiden asemaa tässä vaan pyrkiä, niin kuin tässä on käynyt jo monta kertaa esille, vaikuttaa niihin oikeisiin päästöihin tällaisten symbolisten ja tämmöisten markkinointikieltojen ja ilmastohätätilojen julistamisen sijaan, joilla ei ole mitään suoria vaikutuksia päästöihin.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Nyt saatiin kuulla, mitkä olisivat nämä uuden ajan kansankomissariaatit, joissa päätökset siitä, mikä on ilmastohaitallista tai mikä on liian ilmastohaitallista ja mikä ei vielä ole ihan liian ilmastohaitallista, missä tämä rajanveto tehtäisiin. Täytyy kyllä sanoa, että vaikka tämmöisiä aloitteita nyt olisi kovin monessa paikassa tehty, kvantiteetista ei aina seuraa kvaliteetti. Kyllä nyt olisi pakko, mutta nimenomaan rauhoittua. Nimittäin tämä avaa kyllä portin sellaisille erittäin ikäville mahdollisuuksille.

Jos nyt ajatellaan, että Helsingin kaupunkiympäristölautakunta rupeaa päättämään ja siinä olen itse jäsenenä, ruvettaisiin päättämään siitä meidän lainsäädännön ohi, mikä mainostaminen on sopivaa ja mikä ei. Herää kysymys, koska me ollaan siinä pisteessä, että esimerkiksi voitaisiin päättää, että tiettyjen puolueiden toiminta on ilmastohaitallista, kun he eivät ota riittävän vakavasti tätä ilmastomuutos kauhuja, jolloin näiden puolueiden vaalimainonta oli sen mukaan kielletty Helsingin kaupungissa. Tämmöisen johtopäätöksen tästä voisi hyvin tehdä. Silloin olisi, jos vaikka lautakunnassa sattuu olemaan punavihreä enemmistö, olisi aika hirvittävää – eikö olisikin, vihreitten edustajat? Eikö olisikin, Vasemmistoliiton edustajat? – jos siellä yhtäkkiä määritettäisiin, että vaikka kokoomus ei ole riittävän pontevasti osoittanut

16.6.2021

hyveellisyyttä ilmastonmuutostoimissa ja nyt kielletään kokoomuksen vaalimainonta tai jonkin muun puolueen.

Kyllä meidän täytyisi pitäytyä lainsäädännön puitteissa. Valtuutettu Kivelä on kansanedustaja. Hän voi tehdä lakialoitteen siitä, että kielletään, ihan niin kuin on kielletty terveydelle haitallisten vaikka tupakan mainonta, kielletään samalla tavalla tiettyjen ilmastohaitallisten vaikka fossiilisten polttoaineiden mainonta. Muttei Helsingin kaupunki voi tällaisia kieltoja ruveta lainsäädännön ohi tekemään. Siinä ollaan kyllä ihan pohjattomassa suossa sen jälkeen. Nyt on pakko rauhoittua.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos, puheenjohtaja.

Mai Kivelän aloite on tosi hyvä ja tärkeä. Mainonnalla muokataan paljon ihmisten ajatusta siitä, mitä halutaan hankkia, mihin halutaan kuluttaa ja mitä pidetään tavoiteltavana. Ilmaston kannalta haitallisten tuotteiden mainonnan kieltämisellä pyritään tietenkin ohjaamaan nimenomaan kulutuskäyttäytymistä. Valtuutettu Hyttisen palautusesityksessä todetaan, että annettaisiin kuluttajan itse tehdä valintansa siitä, mitä ostaa. Valinta ei ole silloin enää aktiivista ja itsenäistä, jos mainonnan kautta vaikutetaan ihmisten ajatuksiin siitä, mitä pidetään tavoiteltavana. Jos esimerkiksi sosiaalinen paine hankintoihin kasvaa, onko silloin kyseessä loppujen lopuksi enää kuluttajan vapaa valinta? Mainonnan tavoitteena on lisätä kyseisen tuotteen kulutusta. On täysin loogista, että ilmastohaitallisen tuotteen mainontaa halutaan rajoittaa.

Helsinki on sitoutunut ilmastotavoitteisiin, ja tämä on yksi hyvä työkalu myös Helsingin keinovalikoimaan ihan samalla tavalla kuin monilla muillakin kunnilla. Mun mielestä tämä on oikein hyvä ja kannatettava aloite.

Kiitos siitä.

Valtuutettu Heimo Laaksonen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Tässä on ollut ihan hyviä puheenvuoroja, joissa on tätä hassuttelua ihmetelty. Kyllä tässä aloitetehtailussakin voisi vähän jarrua lyödä,

16.6.2021

vaikka valtuustokausi loppuukin. Tämähän on ihan mahdoton tulkittavaksi tällainen säädös, jos se voimaan tulisi.

Jotenkin haluaisin painottaa sitä, että Helsinki on Suomen yrittäjäystävällisin kaupunki. Tämäntapaiset ajatukset ei kyllä sitä tue. Tämä aloite lyö yrittäjyyttä ja elinkeinotoimintaa ihan poskelle. Siinä puututaan elinkeinovapauteen ja sitä kautta jopa tuotetaan ihan suorastaan työtömyyttä.

Kyllä tässä nyt pitää riittää se, niin kuin täällä on monessa puheenvuorossa todettu, että mainonta on lainmukaista. Silloin me ollaan ihan selvillä vesillä ja reilulla pelillä toimitaan koko markkinakentässä ja yrittäjiin nähden ja myös taloudellisesti. Kivelä iloisena totesi, ettei tehdä nyt rahaa täällä, mutta kyllä tämä nyt vain markkinatalouteen kuuluu tämänkin. Täällä on monta asiaa, missä me hövelinä tuhlataan sitä rahaa. Kyllä kaupungin näkökulmasta on hyvä, jos sitä rahaa jostain myöskin tulisi. Mainospaikkojen tarjoaminen on yksi pointti siinä. Tehdään tältä osin rahaa ja lain puitteissa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Mai Kivelä

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä tartun muutamaan huoleen, mitä tässä on esitetty. Ensinnäkin se, kun on sanottu, että tämä ei ole vaikuttava toimi. Minusta on hyvä nyt edelleen muistuttaa, että nämä epäsuorat päästöt tuplaa Helsingin päästöt. Kyllä kulutuksen päästöosuus on ihan mittava, ja siksi siihen puuttuminen on ihan erittäin keskeistä. Kyllä mun mielestä, jos me katsotaan meidän ilmasto-ohjelmaa ja toimenpiteitä, niin me voidaan periaatteessa ottaa jokainen 147 keinoa erikseen ja sitten todeta, että tämä yksinään ei ole mittava, joten jätetään se pois. Sitten meille ehkä jää yksi toimi jäljelle. Me tiedetään, että näin me ei voida tehdä. Me tarvitaan lisää toimia, niin kuin me kuultiin ympäristöraportin kohdalla, ja me tarvitaan uusia avauksia. Uskon, että jos me tätä katsottaisiin 30 vuoden päästä, niin varmaan tällainen erittäin ilmastohaitallisten tuotteiden mainosten kieltäminen on varmaan jo aika normaali asia siinä vaiheessa.

Tämä toinen asia on se, miten tämä rajattaisiin. Mä oon samaa mieltä siitä, että meillä pitää tietenkin olla selkeästi rajattu tietyt tuotteet. Mä itse olisin varmasti valmis paljon laajempaan rajaukseen, ja taas ehkä

16.6.2021

lopputulos on se, että voidaan nimenomaan nimetä tiettyjä selkeästi fossiilituotteita ja lihaa ja maitoa, jotka näistä kulutusperäisistä päästöistä pystytään katsomaan, että tietyn kategorian osalta on selkeästi määriteltävissä ne haitallisimmat tuotteet. Tässä on esimerkiksi Sitra tehnyt raporteja 1,5 asteen mukainen elämäntapa ja tämäntyyllisiä. Me ollaan itsekkin tehty päätös puolittaa lihan ja maidon käyttö, eikä me keskustella siitä, onko nyt jokainen liha välttämättä yhtä ilmastohaitallista, vaan se on selkeä päätös, koska on tieto, että näitä pystytään kuitenkin rajaamaan tällä tavalla tai kategorisoimaan tällä tavalla.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Raatikainen

Jotenkin en tiedä, voi olla, että mä oon tietysti vähän yksinkertainen, mutta mä nyt en oikein jotenkin jaksa uskoa siihen, että jos nyt Helsingissä bussipysäkeillä ei saada mainostaa enää HK:n sinistä mutta saadaan mainostaa tofujäätelöä, että maapallo siitä jotenkin omituisesti ehkä pelastuisi. Mä en ihan, ei ole oikein mun mielestä tästä maailmasta nämä jutut enää.

Kannatan kuitenkin ihan markkinataloutta, ja valistuneet kuluttajat ihan itse osaa päättää, mitä ne syö tai juo. Ei siihen tarvita mitään tällaisia omituisia pakkotoimia tai toimikuntia, jotka päättelee, mitä saa mainostaa tai ei, koska se ei ole oikeasti vapaasta maailmasta. Hyvin omituisia ehdotuksia, ja tietysti jokainen voi päätellä miksi.

Valtuutettu Suldaan Said Ahmed

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä on erinomaisen hyvä aloite, koska Helsingin kaupunki on julistautunut myös ilmastohätätilaksi, ja olisi hyvin ristiriitaista, jos tällaisia aloitteita ei hyväksyttäisi tällaisessa kaupungissa. Samalla olen jättänyt myös ponnin, jossa vaadin, että samalla kaupungin hyväksyessään irtisanoo eikä tee sellaisten yritysten tai purkaa sopimuksen sellaisten yritysten kanssa, jotka hyväksyy rasistisia ja disinformaatiota sisältäviä mainoksia. Tässä olen nähnyt vaalien aikana myös sellaisia mainoksia, jotka on hyvin ristiriitaista kaupungin yhdenvertaisuuden kanssa.

Kiitos.

16.6.2021

Valtuutettu Leo Stranius

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tuossa valtuutettu Laaksonen pohdiskeli yrittäjyyttä ja työpaikkoja. Täytyy kyllä sanoa, että suurin osa uusista yrityksistä ja työpaikoista syntyy ihan puhtaan teknologian alalle tänä päivänä. Sen sijaan, että me tekohengitettäisiin ilmastolle haitallisia fossiilialoja, kannattaisi ehkä antaa enemmän tilaa markkinoinnissa ja kaupunkikuvassakin puhtaan teknologian edistämiseksi. On ihan turha signaloida sitä, että päästöintensiivisille tuotteille olisi jotain tulevaisuutta. Kannattaa välttää se, mikä oikeastaan kävi tuossa turvekeskustelussa, että loppu tulee vähän yllätyksenä ja nopeasti ja tavallaan sitten ollaan housut kintuissa sen edessä.

Tavallaan se on totta, että maailmahan ei pelastu millään yksittäisillä toimilla. Ei tälläkään. Se pelastuu ehkä sillä, että tehdään laajasti eri toimia, ja tämä on tietysti yksi mahdollisista toimista. Vapaassa maailmassa me säädellään merkittävästi mainontaa, kaupunkikuvaa ja kaupunkitilaa.

Kiitos paljon.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Mä haluaisin käyttää tämän puheenvuoron pääosin valtuutettu Straniukselle ja sanoa, että Leo, mä olen sinua arvostanut kovasti ja arvostan edelleen siitä, että sä toimit itse niin kuin sä opetat. Se on mun mielestä hyvin kunnioitettavaa. Kiitos siitä, että sä olet pitänyt täällä meidän valtuustosalissa esillä näitä luontoarvoja hyvin konsistentisti. Myös kaupunkiympäristölautakunnassa olet äänestänyt luonnon puolesta, silloin kun olit siellä, ja tämä on kyllä mun mielestä hirveän kunnioitettavaa. Kiitos sinulle siitä.

Mutta mua hiukan huolestuttaa, kun täällä luetellaan 147 kohtaa, valtuutettu Kivelä luettelee. Mä luettelen kaksi kohtaa: yksilönvapaus ja yhdenvertaisuus. Kyllä mainonnan pitäisi tässä meidän kaupungissa toimia näiden yksilönvapauksien ja yhdenvertaisuuden mukaan. Muuten tullaan siihen, mitä tässä nyt valtuutettu Said Ahmed jo vilauttelikin, että tiettyjen puolueiden vaalimainonta pitäisi kieltää, kun se on niin paha. On tämä kyllä kauheaa, että 2021 vuonna me tällaisia asi-

16.6.2021

oita täällä puhutaan. Tämä on hirvittävää. Toivottavasti nyt seuraavalla valtuustokaudella tähän tulisi nyt stoppi tällaisille puheille ja rauhoituttaisiin. Myös ehkä näitä aloitteita voisi miettiä, mitkä aloitteet on aina niitä vaikuttavia ja mitkä on enemmän oman hyveellisyyden signaalointia.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Kyllä tämä liittyy palautukseen. Mä nimittäin kannatan entistä lämpimämmin tätä palautusta nyt, kun mä kuulin Said Ahmedin puheenvuoron siitä, mitä seuraavaksi ollaan kieltämässä. Hirvittää.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Silloin kun ensimmäistä kertaa luin tämän aloitteen otsikon, kuvittelin, että tässä olisi nimenomaan haluttu kieltää sellaiset mainokset, mitkä käyttää sähköä, joka on sinänsä ilmastohaitallista. Ihmettelin suuresti, kun luin tämän ja huomasin, että tässä onkin kyse jostain ihan muusta, joka on kopioitu jostain ulkomailta ja käännetty varsin harhaanjohtavasti. Itse sen sijaan olen sitä mieltä, että kun puhutaan ilmastohaitallisuudesta mainonnasta, pitäisi mainosten sisällön lisäksi kiinnittää huomiota erityisesti mainoksia näyttävien ulkomainostuslaitteiden ilmastohaitallisuuteen. Olen tehnyt järjestelmään ponnin, joka kuuluu seuraavasti:

Hyväksyessään aloitevastauksen kaupunginvaltuusto selvittää mahdollisuuksia edellyttää, että kaupunki ei asenna eikä uusiessaan ulkomainospaikkojen vuokrasopimuksia hyväksy alueelleen sellaisia ulkomainoslaitteita, jotka kuluttavat muuta kuin paikan päällä päästöttömästi tuotettua energiaa tai aiheuttavat valosaastetta.

Sellaisten ulkomainoslaitteiden, jotka itsessään tuottavat jatkuvasti ilmastopäästöjä tai muunlaista haittaa esimerkiksi valosaasteen muodossa, asentamisen salliminen ei ole kaupungin ilmastostrategian hengen mukaista eikä siksi perusteltua. Jos puhutaan ilmastohaitallisen mainonnan torjunnasta, toivon, että kannatatte siinä tapauksessa tätä pontta, jolloin oikeasti siellä ei ole mitään valomainoksia, jotka aiheuttaa valosaastetta tai kuluttaa sähköä ihan turhaan. Ei sekään ole varmaan hirveän ilmastoystävällistä, että mainostetaan ilmastoystäväl-

16.6.2021

lisiä tuotteita sillä tavalla, että itse mainostaminen aiheuttaa turhaa energiankulutusta.

Kiitos.

Valtuutettu Pia Kopra

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Täällä mainittiin aiemmin, että ilmastohaitallinen mainos voisi olla esimerkiksi lihamainos. Lihaa syövä heterona mä ainakin haluan nähdä lihamainoksia.

Ihan lyhyesti lihan tuotannosta. Lihan tuotannon osuus kasvihuonepäästöistä Suomessa on noin kuusi prosenttia, joka on noin puolet maatalouden päästöistä, mikä on 12 %. Verrattuna moniin muihin maihin tämä luku on huomattavasti pienempi. Pohjoismaissa tuotettu liha ei vähennä luonnon monimuotoisuutta, kuten niissä osissa maailmaa, joissa muun muassa sademetsä raivataan tuotantokäyttöön ja ihmisravinnoksi kelpaavia kasveja käytetään karjan rehuksi. Ympäristön ja ilmaston kannalta on parasta tuottaa ruokaa mahdollisimman lähellä kulutusta. Kotimainen tuote tukee myös paikallista elinvoimaisuutta ja ylläpitää ruokaturvaa. Kyllä tässä nyt tosiaankin täytyy ajatella yrittäjiä. Ei kai me nyt haluta tappaa kaikkia yrittäjiä? Niillä on muutenkin jo vaikeata koronan takia.

Täällä on ollut ihan hyviä puheenvuoroja valtuutettu Laaksosella ja Kalevala. Yhdyn Kalevan pyyntöön, että nyt voisi oikeasti rauhoittua näiden asioiden kanssa ja tehdä oikeita asioita eikä tällaisia vähän hassua.

Kannatan valtuutettu Hyttisen tekemää pontta.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Kiitos, puheenjohtaja.

Tuntuu vähän omituiselta nämä lukuisat vetoamukset siitä, että pitäisi tehdä oikeita asioita. Nämä ovat juuri oikeata politiikkaa. Tämä Mai Kivelän aloite nimenomaan pureutuu ihan keskeiseen, isoimpaan ongelmaan, joka meidän ihmiskuntaa uhkaa tällä hetkellä. Kyse ei ole

16.6.2021

mistään pikkuasioista. Mä olisin halunnut antaa kannustuksen Suldaan Said Ahmedin ponnelle tässä puheenvuorossa.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä on ollut pitkä kuntavaalikevät takana ja pitkä ilta takana. Huomaa, että se ehkä alkaa vähän näkyä jo tässä, ja se on täysin ymmärrettävää, kun ihmisiä ollaan. Tässä alkaa tulla, ei tässä Kopran sanoin olla ketään yrittäjiä tappamassa. Ehkä tämä Hyttisen, ymmärrän, että varmaan harmittaa, kun hänen palautusesitys ei mennyt läpi. Tämä ponsi nyt vähän vaikuttaa ehkä kiukkuilulta, jonka ymmärrän, koska tässä on pitkä kevät takana ja pitkä kokous takana. Aloitteessa on nämä ilmeiset ongelmat, mitkä on tässä käyty jo läpi, ja sellaisenaan se on ongelmallinen. Varmaan kukaan ei kiistä sitä, että näitä välillisiä päästöjä ja muita kuin kaupungissa aiheutuvia päästöjä on, ja niihin on hyvä puuttua, ja meillä on niihin keinoja. Suurin osa niistä on mahdollista toteuttaa kyllä. Ehkä eduskunnan päässä ennemminkin kuin täällä valtuuston päässä tämmöisillä aloitteilla, jotka on ongelmallisia tulokinnan kanssa.

Mutta muuten on ollut äärimmäisen hyvä kokous toistaiseksi.

Valtuutettu Atte Harjanne

Kiitos, puheenjohtaja.

Ilta on pitkä. Mä haluaisin vain vielä kerran korjata tämän usein esitetyn väitteen, jonka valtuutettu Kopra myös esitti. Ruoantuotannon ilmastopäästöt, ympäristövaikutukset, niin kuljetuksen osuus niistä on pääsääntöisesti pienin. Se, mitä syödään, on paljon merkittävämpää.

Mutta illan jatkoja.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Kiitos, puheenjohtaja.

16.6.2021

Tyydyn toteamaan, että tein tämän saman ponnin jo viime kerralla järjestelmään. Valtuutettu Meri voisi tosiaankin keskittyä siihen lakimiehen hommaan, koska hänellä ei ole psykologin koulutusta ja mitä ilmeisimmin ei myöskään edellytystä siihen hommaan.

Kiitos.

Valtuutettu Suldaan Said Ahmed

Kiitos, puheenjohtaja.

En itsekään kyllä ymmärrä sitä tulkintaa, että tämä ei liittyisi tähän kyseiseen keskusteluun. Tässäkin keskusteltiin mainonnasta ja ilmasto-haitallisista mainoksista. Miksi tämä ei voisi liittyä? Tässä puhutaan myös rassistisista ja disinformaatiota sisältävistä mainoksista. Mä oon jättänyt tämän ponnin järjestelmään. Millä tavalla pitäisi jättää toisella tavalla?

Kävimme täällä keskustelun ja totesimme, että ponsissa kyllä, toki on monenlaista hyväksytyä pontta asioihin ja aloitteissa varsinkin, mutta siinä on kuitenkin joku raja, mikä kaikki liittyy aiheeseen. Järjestelmässä olevalle ponnelle ei ole pakko tehdä mitään, mutta tulkinta on nyt se, että sitä ei oteta käsittelyyn, koska se ei liity aiheeseen.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Kiitos, puheenjohtaja.

Puheenjohtaja tietenkin tekee tulkintansa, mutta näitä tapauksia on jo tällä valtuustokaudella ollut aikaisemminkin, ja mä olisin itse asiassa ehkä puheenjohtajana hieman varovainen siinä, miten lähden rajamaan valtuutettujen oikeuksia tehdä esityksiä. Tässä käytetään kuitenkin hyvin vahvaa tulkintavaltaa.

Olisin kannattanut Suldaan Said Ahmedin uutta ponsimuotoilua, mutta tyydymme tietenkin puheenjohtajan ratkaisuun.

Valtuutettu Suldaan Said Ahmed

Puheenjohtaja.

16.6.2021

Olen kuitenkin tästä tulkinnasta, vaikka valtuustokollega on tässä tyytynyt sun arvioon. Mä oon itse vähän eri mieltä ja jättäisin tässä eriävän mielipiteen, koska pidän kummallisena tätä tulkintaa, koska aiemminkin on hyväksytty vastaavanlaisia ponsia.

Muistaakseni ei taida olla mahdollista jättää tällaisesta eriävää mielipidettä. Joudutte valitettavasti ilmoittamaan mielipiteenne jollain muulla tavoin.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Suldaanille suosittelen, että hän voi tästä oman valtuustoaloitteen, jossa kielletään disinformaatiota sisältävät mainokset. Se on nähdäkseni oikea tapa edetä tässä. Se on se valtuutetun tapa tehdä tällaisia aloitteita, ei nämä ponnet. Oon siinä mielessä puheenjohtajan kanssa samaa mieltä tästä asiasta.

204 §

Esityslistan asia nro 22

VALTUUTETTU MIA HAGLUNDIN ALOITE ASUNNON SAANNIN HELPOTTAMISESTA TURVAKOTIJAKSON JÄLKEEN

Valtuutettu Mia Haglund

Tack ska du ha, ordförande.

Jag ska hålla mig ganska kort om den här saken.

Tämän aloitteen suhteen, tämä on esimerkki siitä, miten aloitteella voi olla vaikutusta jo ennen kuin se saapuu valtuuston käsittelyyn. Mä tein tämän aloitteen yhteistyössä pääkaupunkiseudun turvakotien edustajien kanssa, ja ilokseen he ovat jo ennen tämän valtuustokäsittelyn päässeet tapaamaan kaupungin edustajia ja sujuvoittamaan näitä prosesseja turvakotijakson jälkeisen asunnon saamiseksi ihmisille, jotka

16.6.2021

sitä turvakotijakson jälkeen tarvitsevat ja jotka eivät pysty edelliseen kotiinsa palaamaan.

Sehän on erinomaista, että tämä sinänsä etenee, mutta aloitteen vastauksissa ja etenkin sosiaali- ja terveyslautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan vastauksista kuitenkin löytyy, että vaikka prosesseja voidaan sujuvoittaa, ei kuitenkaan ole mitään takeita siitä, että asuntoja olisi saatavilla. Tähän tarvitaan ehkä suurempiakin toimia kuin vain yksi valtuustoaloite, mutta toivon, että tämäkin voi toimia meille tulevalle kaudella ohjenuorana siihen, että tarvitsemme tosiaan entistä enemmän niitä kaupungin vuokra-asuntoja, joiden rakentamisen lukuihin ja tavoitteisiin ei edelleenkään vielä päästä. Onneksi niitä on lisätty, mutta entistä enemmän niillekin olisi tässäkin tavassa tarpeen.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Kiitos, puheenjohtaja.

On harmillista, että kello on jo näin paljon ja ollaan tosi tärkeän aloitteen äärellä. Minä kiitän Mia Haglundia tästä aloitteista. Tässä musta oivallisella tavalla kiinnitetään huomiota turvakotijakson jälkeiseen aikaan, johon meillä valitettavasti kaupungissa kiinnitetään liian vähän huomiota. Usein lähisuhdeväkivalta ei valitettavasti lopu siihen turvakotijaksoon ja vaikka eroaisikin, vaan se saattaa jatkua vielä entisen puolison puolesta pitkään. Silloin on todella tärkeätä, että lähisuhdeväkivallan uhri, joka turvakotiin on joutunut turvautumaan, saa myös jälkihoitoa. Tämä koskee usein myös lapsia, jotka on saattanut viettää siellä turvakodissa parikin kuukautta. Meillä usein saattaa olla tilanne, jossa välttämättä kouluissa ja päiväkodissa ei esimerkiksi tiedetä siitä, että näillä lapsilla on tällainen turvakotijakso takanaan.

Toivoisin, että jatkossa kiinnitettäisiin myös tähän jälkihoitoon kaupungissa enemmän huomiota. Oon samaa mieltä Mia Haglundin kanssa siitä, että tämä on asia, joka vaatii ehdottomasti lisää huomiota ja panostuksia jatkossa.

16.6.2021

205 §

Esityslistan asia nro 23

VALTUUTETTU EVA BIAUDETIN ALOITE IHMISKAUPAN UHRIEN PALVELUJEN KEHITTÄMISESTÄ

Ledamoten Eva Biaudet

Ärade ordförande. Arvoisa puheenjohtaja.

Ei tiedä enää, jaksako pitää ajatukset kasassa, mutta haluan, olen tehnyt tällaisen aloitteen. Olen aivan erittäin iloinen siitä, että sekä kaupunginhallitus että sosiaali- ja terveyslautakunta kuten poliisikin on tehnyt siihen tosi hyvät lausunnot. Sosiaali- ja terveyslautakunta on todellakin katsonut, että asia on tärkeä, ja haluaa ryhtyä toimenpiteisiin. Suomessahan on nyt yli kymmenen vuotta rakennettu kansallisia ihmiskaupan vastaisia rakenteita, mutta jatkuvasti kansallinen ihmiskaupparaportointi on huomauttanut siitä, että kuntien kyky tehdä ihmiskaupan vastaista työtä sekä auttaa uhreja ei ehkä ole ihan vielä ajan tasalla. Hallitustasollakin on peräänkuulutettu sitä, että pystyttäisiin tekemään enemmän paikallisella tasolla. Erityisesti tietenkin ihmiskauppajärjestelmän auttamisjärjestelmä pystyy tavoittamaan ainakin osan ainakin ulkomaalaisperäisistä uhreista, mutta suomalaiset uhrit yleensä ei löydä. Tarvitsevat varmasti enemmän kuntien työtä heidän auttamiseksi.

Nyt ollaan asettamassa monialainen asiantuntijaryhmä ja toimintaohjelma, jotka voisi olla yhteistyössä erikoisyksikön poliisin kanssa sekä järjestöjen kanssa. Mielestäni se on erinomainen asia, mutta haluaisin sen lisäksi, mikä mun mielestä on jäänyt tässä pois esittää. Mä olen laittanut ponnin järjestelmään, jossa esitän harkittavaksi, että kun pistetään tämä monialainen asiantuntijaryhmä pystyyn, niin harkitaan, että sen mandaattiin vielä laitetaan, lisätään kansainvälinen yhteistyö kaupunkien kanssa, esimerkiksi Tukholman kanssa, jossa vertaisten organisaatioiden kanssa voisi löytää parhaita käytäntöjä. Jos sopii, niin tällainen ehdotus.

Kiitos.

16.6.2021

Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin

Ärade ordförande, bästa fullmäktige.

Jag vill börja med att tacka ledamoten Biaudet för en bra fullmäktigemotion och för att någon orkar ännu i den här stunden på mötet.

Työ ihmiskaupan uhrien auttamiseksi edellyttää toimia monella tasolla: sekä ihmiskaupan uhrien tunnistamiseksi ja auttamiseksi että rikostutinnan onnistumiseksi. Toimia tarvitaan myös kaupunkitasolla. Aloitteen vastaus on todella hyvä, ja kiitän siitä, mutta mielestäni valtuutettu Biaudet'n ponsi olisi kuitenkin hyvä lisäys, jos se saadaan vain oikeaan muotoon, että se on hyväksyttävissä. Saadaanko siihen muotoon, niin kannatan edustaja Biaudet'n pontta.

Tack.

Ledamoten Björn Månsson

Ordförande.

Gruppens viceordförande var snabbare än gruppens ordförande med att stöda Biaudets kläm, så att jag stöder också.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä kohtaa huomaan, että täältä on hävinnyt aika paljon porukkaa, joten pyydän nimenhuutoa, niin saadaan kirjoihin, ketkä viimeisinä valtuustopäivinä hoitaa homman loppuun asti, kun näyttää, että ihmisten kiinnostus tuntuu ? pitkissä istunnoissa ainoastaan vaaleihin.

Kiitos.

Ledamoten Eva Biaudet

Puheenjohtaja.

Kysyn vain, onko se nyt hyvässä muodossa, kun siinä on se mahdollisuus selvitetään ja jos voidaan lisätä.

16.6.2021

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Yritin tehdä sen parempaan.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kiitoksia.

206 §

Esityslistan asia nro 24

VALTUUTETTU PETRA MALININ ALOITE HELSINGIN KAUPUNGIN TOIMISTA TYÖNANTA-
JANA VANHEMPIEN UUPUMISEN VÄHENTÄMISEKSI

Valtuutettu Petra Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos tästä vastauksesta aloitteeseen. Haluaisin kiittää kaupunginhallitusta siitä, että suhtauduttiin myönteisesti siihen, että lähdetään etsimään joustoja uusissa paikoissa ja niillä toimialoilla ja niissä tehtävissä ja niissä liikelaitoksissa, missä perhe-elämään liittyviä työelämäjoustoja ei ole aiemmin samassa määrin ollut kuin muualla. Viimeksi tänään oli Helsingin Sanomissa artikkelia siitä, miten tämä poikkeusaika on vaikuttanut vanhempien uupumukseen. Siinä todettiin, että riskiä uupumukselle on lisännyt vanhemman nuori ikä, lasten nuori ikä tai lasten erityistarpeet. Samalla on käyty läpi sitä, kuinka se voi johtaa pahimmillaan vanhempien uupumus jopa lasten kaltoinkohteluun tai väkivaltaan tai muihin tällaisiin perheen ongelmiin.

Mä oon tosi iloinen, että ollaan lähdetty helpottamaan työn ja perheen yhteensovittamista lisää täällä Helsingin kaupungilla. Nyt helpotan teidän politiikan ja perheen yhteensovittamista sillä, että en jatka tätä keskustelua tämän pidemmälle vaan sanon hyvää yötä.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

16.6.2021

En minäkään pidennä sen pidemmästi tätä mutta haluan nostaa kuitenkin myös, ensinnäkin sanoa kiitokset. Tässä oli hyvä vastaus ja hyvin monipuolisesti huomioitu asioita, mutta yhden asian haluan vielä täältä erikseen nostaa – mahdollisen etätyön tekemisen. Nyt kun korona-ajasta siirrytään toivottavasti takaisin normaalimpaan aikaan, me olemme tehneet keskustan valtuustoryhmänä valtuustoryhmäaloitteen siitä, että Helsingin pitäisi mahdollistaa työn tekeminen paikasta riippumatta niissä työtehtävissä, missä se on mahdollista. Sekin voi olla joissakin perheissä helpottamassa työn ja perheen yhteensovittamista. Toivon, että siihenkin aloitteeseen suhtaudutaan myönteisesti.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig